

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1K-374

**VALSTYBĖS ĮMONĖS REGISTRŲ CENTRO
KLAIPĖDOS FILIALAS**

V. Kudirkos g. 18-3, LT-03105 Vilnius, tel. (8 5) 268 8202, faks. (8 5) 268 8311,
el. p. info@registrucentras.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246
Filialo duomenys: valstybės įmonės filialas Baltijos pr. 123, LT-93224 Klaipėda, tel. (8 ~ 46) 466259,
faks. (8 46) 466265, el. p. klpib@registrucentras.lt, filialo kodas 140042759, PVM kodas LT241102419

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO
VERTINIMO ATASKAITA**

Nr. ST/2015-25-11

Vertinamas turtas ir jo adresas	Nekilnojamas turtas, Palangos miesto savivaldybė
Vertinimo data	2015-08-01
Ataskaitos surašymo data	2015-01-01 – 2015-11-30
Turtą įvertino ir ataskaitą parengė	Valstybės įmonės Registrų centro Klaipėdos filialas (įm. k.140042759)
Turto vertintojai	Vida Labuckaitė Romas Petrauskas Sandra Kucinienė

Klaipėda, 2015

Turinys

1. ĮVADAS	3
1.1. Masinio vertinimo samprata	3
1.2. Vertinimo atvejis ir panaudojimas	3
1.3. Vertinamas turtas, jo buvimo vieta	5
1.4. Užsakovas	5
1.5. Vertintojas	5
1.6. Vertinimo data	7
1.7. Ataskaitos surašymo data	7
1.8. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo viešo svarstymo ir derinimo dokumentai	7
2. NEKILNOJAMOJO TURTO IR JO RINKOS PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE APIBŪDINIMAS	7
2.1. Geografinis apibūdinimas, administracinis padalijimas, demografiniai ir ekonominiai duomenys	7
2.1.1. Gyventojų skaičius	8
2.1.2. Gyventojų migracija	9
2.1.3. Lietuvos BVP ir vidutinė metinė infliacija	10
2.1.4. Įmonės	10
2.1.5. Nedarbo lygis	11
2.1.6. Investicijos	12
2.2. Statinių statistiniai duomenys	12
2.3. Statistiniai rinkos duomenys	15
3. NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS NUSTATYMO METODAI	16
4. VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT LYGINAMUOJU METODU	18
4.1. Metodinis masinio vertinimo modelio pagrindimas taikant lyginamąjį metodą	18
4.2. Laiko pataisa	22
4.3. Vietos įtakos įvertinimas	23
4.3.1. Teorinis – metodinis vietos įtakos įvertinimo pagrindimas	23
4.3.2. Zonų aprašymas	24
4.3.3. Trumpas zonų suskirstymo praktinis paaiškinimas	25
4.4. Rinkos duomenų ir vertinimo modelių statistinis įvertinimas, rinkos modeliavimo ir ekspertinio vertinimo būdai	26
4.4.1. Statistinių rodiklių apibūdinimas	26
4.4.2. Pradinių rinkos duomenų statistiniai rodikliai	28
4.4.3. Rinkos modeliavimas	28
4.4.4. Ekspertinis vertinimas	29
4.5. Statybos metų įtaka	29
5. VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT PAJAMŲ METODU	29
5.1. Masinio vertinimo modelio sudarymas taikant pajamų metodą	29
5.1.1. Rinkos duomenų patikra	31
5.1.2. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, specifikacija	31
5.1.3. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, patikra	32
5.1.4. Palangos miesto savivaldybės nuomos duomenų, vertinant pajamų metodu, statistiniai rodikliai	33
5.1.5. Vertinamo nekilnojamojo turto grynųjų pajamų nustatymas	34
5.1.6. Kapitalizavimo normos nustatymas	35
5.2. Žemės vertės įtakos koeficientas	37
6. NEKILNOJAMOJO TURTO VERČIŲ SUVESTINĖ	39
7. NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS APSKAIČIAVIMAS	40
7.1. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytai vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys, apskaičiavimo veiksmų eiliškumas ir pavyzdys	41
7.1.1. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas	42
7.1.2. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys	42
7.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytai vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys, apskaičiavimo veiksmų eiliškumas ir pavyzdys	45
7.2.1. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas	45
7.2.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys	46
8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	49
9. LITERATŪROS SĄRAŠAS	50
10. PRIEDAI	52
1. Palangos m. sav. teritorijos nekilnojamojo turto verčių zonų žemėlapis	53
2. Užstatymo pastatais intensyvumo schema	54
3. Pastatų išsidėstymo pagal sienų medžiagas schema	55
4. Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu	56
5. Vertinimo modeliai pajamų metodu	78
6. Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimas dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifo nustatymo	82
7. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene ataskaita	83
8. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene žurnalas	84
9. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų derinimo su savivaldybe ataskaita	85
10. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktos pastabos dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų	86

1. ĮVADAS

1.1. Masinio vertinimo samprata

VĮ Registrų centro vykdoma viešojo administravimo funkcija, – nekilnojamojo turto vertinimas masinio vertinimo būdu nustatant nekilnojamojo turto mokestinę vertę ir vidutinę rinkos vertę, yra pavesta ir reglamentuota teisės aktuose. VĮ Registrų centras įgyvendinamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015-04-17 įsakymu Nr. 1R-103 patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro valdymo sričių 2015-2017 metų strateginio veiklos plano programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ priemonę „**Masinio vertinimo būdu įvertinti žemės sklypus ir statinius, įregistruotus Nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje, siekiant surinkti mokesčius, taip pat kitiems teisės aktų numatytiems tikslams**“ (kodas 03-01-02) masinio vertinimo būdu nustatė statinių vidutinės rinkos vertes, taip pat naujai įregistruotų statinių mokestines vertes, parengė statinių masinio vertinimo dokumentus.

Nekilnojamojo turto masinis vertinimas – nekilnojamojo turto vertinimo būdas, kai per nustatytą laiką, taikant bendrą metodologiją ir automatizuotas Nekilnojamojo turto registro ir rinkos duomenų bazėse sukauptų duomenų analizės ir vertinimo technologijas, yra įvertinama panašių nekilnojamojo turto objektų grupė. Atlikus nekilnojamojo turto masinį vertinimą, parengiama bendra tam tikroje teritorijoje esančio nekilnojamojo turto vertinimo ataskaita, o kiekvieno nekilnojamojo turto vieneto ataskaita nerengiama (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 2 str. 9 d.). Masinis vertinimas, kurio rezultatas - vertės apskaičiavimo modelis (formulė), imituojantis paklausos ir pasiūlos faktorių veikimą didelėje teritorijoje, leidžia per sąlyginai trumpą laiką, vienodais principais, taikant unifikuotas ir kompiuterizuotas statistinės analizės bei vertinimo procedūras įvertinti didelį kiekį turto objektų. Dėl šių savybių, taip pat nedidelių kaštų ir atitikimo bendriesiems socialinio teisingumo, skaidrumo bei gero administravimo principams, toks vertinimo būdas taikomas mokesčiams ir kitoms valstybės reikmėms.

Nekilnojamojo turto masinis vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymu, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymu, Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklės), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, (toliau - Nekilnojamojo turto kadastro nuostatai), Turto ir verslo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“, (toliau - Turto ir verslo vertinimo metodika) ir kitais teisės aktais.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaitoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme, Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklėse ir kituose aukščiau nurodytuose teisės aktuose.

1.2. Vertinimo atvejis ir panaudojimas

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 8 str. 1 d. 1 p. nustato, kad nekilnojamojo turto mokestinė vertė yra nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė nustatyta pagal vėliausius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka patvirtintus nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus. Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 42 punktas nustato, kad Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijų ir Lietuvos Respublikos teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus, skirtus nekilnojamojo turto mokesčiui apskaičiuoti, tvirtina finansų ministras.

Nekilnojamojo turto (statinių) masinis vertinimas nuo 2005 m. atliekamas kasmet ir ne rečiau kaip kas 5 metai masinio vertinimo būdu nustatytos vidutinės rinkos vertės finansų ministro patvirtinamos kaip mokestinės vertės. 2005 m. nustatytos vertės nuo 2006 m. sausio 1 d. naudotos nekilnojamajam turtui apmokestinti galiojo penkerius metus, t. y. 2006-2010 metais. 2010 metais nustatytos statinių vidutinės rinkos vertės nuo 2011 m. sausio 1 d. naudotos nekilnojamajam turtui

apmokestinti galiojo penkerius metus, t. y. 2011-2015 metais. Šis nekilnojamojo turto (statinių) masinis vertinimas skirtas trečiajam nekilnojamojo turto (statinių) mokestinių verčių galiojimo periodui. Taip pat vidutinės rinkos vertės naudojamos kitiems teisės aktų numatytiems tikslams:

1. Nuompinigiams už valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomą skaičiuoti.
2. Savivaldybėms priimant sprendimus dėl socialinės paramos ir valstybės garantuojamai teisei pagalbai suteikti.
3. Paveldimo turto mokesčiams apskaičiuoti, turto dovanojimo atvejais mokesčiams apskaičiuoti.

4. Notaro paslaugų kainoms už turto perleidimo sandorių tvirtinimą, turto deklaravimui, turto registravimo Nekilnojamojo turto registre mokesčiui apskaičiuoti ir kitais atvejais.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentai naudojami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos paveldimo turto mokesčio įstatymo, Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, Nekilnojamojo turto registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau - Nekilnojamojo turto registro nuostatai), Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių, Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. A1-369/1K-174 „Dėl Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“, Atlyginimo už nekilnojamųjų daiktų, daiktinių teisių į juos, šių teisių suvaržymų ir su nekilnojamaisiais daiktais susijusių juridinių faktų, įmonių perleidimo ir nuomos sutarčių įregistravimą / išregistravimą ir naudojamasi nekilnojamojo turto registro duomenimis dydžių sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 365 „Dėl atlyginimo už nekilnojamųjų daiktų, daiktinių teisių į juos, šių teisių suvaržymų ir su nekilnojamaisiais daiktais susijusių juridinių faktų, įmonių perleidimo ir nuomos sutarčių įregistravimą / išregistravimą ir naudojamasi Nekilnojamojo turto registro duomenimis dydžių sąrašo patvirtinimo“, Paveldimo turto apmokestinamosios vertės apskaičiavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 24 „Dėl Paveldimo turto apmokestinamosios vertės apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“, Nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 1K-306 „Dėl Nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“, Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 472 „Dėl Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomos mokesčių ir būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodikos ir Bazinio būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčių dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficiento patvirtinimo“, Valstybės ilgalaikio materialiojo turto viešojo nuomos konkurso ir nuomos ne konkurso būdu organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 1524 „Dėl Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos“, Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir technines paslaugas laikinųjų dydžių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 1996 m. rugsėjo 12 d. įsakymo Nr. 57 „Dėl Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir technines paslaugas laikinųjų dydžių patvirtinimo“ numatytais atvejais.

Pažymėtina, jog nekilnojamojo turto (statinių) masinio vertinimo sistema padeda operatyviai pasinaudoti masinio turto vertinimo rezultatais, kurie lengvai pritaikomi priimant sprendimus kiekvienam subjektui tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje.

1.3. Vertinamas turtas, jo buvimo vieta

Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamasis turtas, įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

1.4. Užsakovas

Vertinimas atliktas įgyvendinant teisės aktų pavestas funkcijas.

1.5. Vertintojas

Vertintojas – VĮ Registrų centras, kodas 124110246, Vinco Kudirkos g. 18-3, LT-03105 Vilnius, tel. (8 5) 268 8202, faks. (8 5) 268 8311, el. p. info@registrucentras.lt. Turto vertinimo priežiūros tarnybos direktoriaus 2012-07-31 įsakymu Nr. B1–38 Registrų centras įrašytas į Išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą, eilės Nr. 133. Įmonės turto ir verslo vertinimo profesinė veikla bei turto arba verslo vertinimo įmonės ir nepriklausomo turto arba verslo vertintojo profesinė veikla apdraustos „BTA Insurance Company“ SE filialas Lietuvoje, turto ir verslo vertintojų profesinės atsakomybės draudimo liudijimas (polisas) Nr. PCAD 025774, galioja nuo 2015 m. vasario 17 d. – 2016 m. vasario 16 d., turto arba verslo vertinimo įmonės ir nepriklausomo turto arba verslo vertintojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimo liudijimas (polisas) Nr. PCAD 025773, galioja nuo 2015 m. vasario 17 d. – 2016 m. vasario 16 d.

Turto vertinimą atliko ir ataskaitą parengė VĮ Registrų centro Klaipėdos filialo, kodas 140042759, Baltijos pr. 123, LT-93224 Klaipėda, tel. (8 46) 466 255; 466 259, faks. (8 46) 466 263, el. P. klpib@registrucentras.lt, turto vertintojai:

Vida Labuckaitė, kadastro duomenų tvarkymo skyriaus vedėja, nekilnojamojo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000321);

Romas Petrauskas, Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas – ekspertas, nekilnojamojo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000186);

Sandra Kucinienė, Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojo asistentė, nekilnojamojo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 000013).

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo darbus organizavo ir kontrolę vykdė šie VĮ Registrų centro darbuotojai:

Arvydas Bagdonavičius, direktoriaus pavaduotojas turto vertinimui, nekilnojamojo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000501);

Lina Kanišauskienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento viršininko pavaduotoja-Rinkos tyrimų ir duomenų analizės skyriaus vedėja, nekilnojamojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000509);

Albina Aleksienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vedėja (iki 2015-09-30), Projektų valdymo skyriaus tarptautinių projektų ekspertė (nuo 2015-10-01), nekilnojamojo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000272);

Lidija Zavtrakova, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus inžinierė programuotoja;

Asta Paškevičienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė duomenų analizei (iki 2015-09-30), Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vedėja (nuo 2015-10-01), nekilnojamojo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 001076);

Antanas Tumelionis, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausiasis specialistas žemės vertinimui, nekilnojamojo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000149);

Roberta Navickaitė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė statinių vertinimui (iki 2015-06-10);

Justė Valančiauskienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė-juriskonsultė;

Indra Burneikaitė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyresnioji specialistė (iki 2015-06-08);

Daiwa Wolyniec, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė statinių vertinimui (nuo 2015-04-02 iki 2015-09-30), Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė duomenų analizei (nuo 2015-10-01);

Rūta Kliunkienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė statinių vertinimui (nuo 2015-10-01).

Nekilnojamojo turto masinis vertinimas atliktas bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, savivaldybių specialistais, nekilnojamojo turto vertinimo įmonių, užsienio šalių masinio vertinimo ekspertais, geografinių informacinių sistemų (GIS), programavimo, statistinės analizės specialistais.

Atliekant nekilnojamojo turto masinį vertinimą naudota VĮ Registrų centro atliktų ankstesnių statinių masinių vertinimų patirtis:

1.1. lentelė. Atliktų statinių masinių vertinimų ataskaitos

Eil. Nr.	Vertinimo objektas	Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų patvirtinimas, paskelbimas	Vertinimo data	Įsigaliojo nuo
1.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 1K-402	2005 06 01	2006 01 01
2.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2007 m. sausio 23 d. įsakymas Nr. v-12	2006 06 01	2007 02 01
3.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2008 m. sausio 16 d. įsakymas Nr. v-12	2007 06 01	2008 05 01
4.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2009 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. v-7	2008 06 01	2009 02 01
5.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2009 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. v-282, (Informaciniai pranešimai, 2009, Nr. 101-1256)	2009 06 01	2010 01 01
6.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 1K-402	2010 08 01	2011 01 01
7.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2011 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. v-258	2011 08 01	2012 01 01
8.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2012 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. V-357	2012 08 01	2013 01 01
9.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2013 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. v-292	2013 08 01	2014 01 01
10.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo	VĮ Registrų centro direktoriaus 2014 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. v-285	2014 08 01	2015 01 01

	turto masinio vertinimo ataskaita			
--	-----------------------------------	--	--	--

Taip pat naudota Tarptautinės vertintojų mokesčiams asociacijos leidžiami masinio vertinimo standartai, kitų tarptautinių organizacijų ir užsienio šalių, turinčių nekilnojamojo turto masinio vertinimo tradicijas, patirtis, ekspertų konsultacijos bei metodinė literatūra.

Atliekant nekilnojamojo turto masinį vertinimą naudota šių užsienio šalių konsultantų metodinė medžiaga:

Richard R. Almy, masinio vertinimo ekspertas, JAV;

John Charman, turto vertinimo ekspertas, Didžioji Britanija;

Robert J. Gloudemans, masinio vertinimo ekspertas, JAV.

Jane H. Malme, Linkolno žemės politikos instituto mokslinė bendradarbė, JAV;

Knut Mattsson, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Švedija;

Anders Muller, Nekilnojamojo turto mokesčių ekspertas, Danija;

Jussi Palmu, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Suomija;

Aivar Tomson, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Estija;

Joan Youngman, Linkolno žemės politikos instituto mokslinė bendradarbė, JAV;

Richard D. Ward, nekilnojamojo turto kompiuterizuoto masinio vertinimo konsultantas, JAV;

1.6. Vertinimo data

2015 m. rugpjūčio 1 d.

1.7. Ataskaitos surašymo data

2015 m. sausio 1 d. – 2015 m. lapkričio 30 d.

1.8. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo viešo svarstymo ir derinimo dokumentai

Vadovaujantis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 34.2. papunkčiu, nekilnojamojo turto masiniu būdu dokumentų viešo svarstymo su visuomene ir nekilnojamojo turto masiniu būdu dokumentų derinimo su savivaldybe ataskaitos pateiktos šios ataskaitos prieduose.

2. NEKILNOJAMOJO TURTO IR JO RINKOS PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE APIBŪDINIMAS

2.1. Geografinis apibūdinimas, administracinis padalijimas, demografiniai ir ekonominiai duomenys

Palangos m. savivaldybė yra vakarinėje Lietuvos Respublikos dalyje, (2.1.1 pav. žemėlapyje pažymėta balta spalva), vakaruose ribojasi su Baltijos jūra, šiaurėje – su Latvijos Respublika, pietuose – su Klaipėdos, rytuose – su Kretingos rajonų savivaldybėmis. Palanga – tai vienas didžiausių Lietuvos kurortų ir turizmo centrų, įpusėjęs antrą rekreacinės veiklos šimtmetį. Kurorto reikmėms pastatytas tarptautinis oro uostas, už 15 km. Kretingos miestą kertantis geležinkelis didina poilsiautojų srautus iš vakarų ir rytų šalių. Atstumas nuo Palangos m. iki Vilniaus m. – 350 km., iki Kauno m. – 250 km., iki Klaipėdos m. – 25 km. miškingumas 34 %¹.

Palangos miestui yra suteiktas kurorto statusas, kuris įtvirtina Palangą kaip vieną didžiausių rekreacijos plėtojimo potencialą turinčių miestų. Palanga išsidėsčiusi unikaloje gamtinėje aplinkoje, kurios pagrindinis veiksnys – jūros akvatorija ir su ja susiję gamtiniai resursai. Svarbiausios gamtinės – klimatinės sąlygos: mineralinio vandens ir purvo šaltinių naudingąsias savybes nustelbia dideli, sausi

pušynai, šiltas su druskos ir jodo priemaišomis Baltijos jūros vanduo, negilus pajūrio krantas, smėlio plažas ir kopos, jodo prisotintas oras. Jūra ir paplūdimiai yra pagrindinis Palangos miesto traukos objektas. Palangos Botanikos parko paplūdimiui 2003 m. suteiktas Mėlynosios vėliavos

¹ Palangos miesto savivaldybės strateginis plėtros planas iki 2020 metų [interaktyvus]. Palanga, 2014. *Palangos miesto savivaldybė* [žiūrėta 2015-08-13]. Prieiga per internetą: <<http://www.palanga.lt/index.php?3798810714>>.

Sutartiniai ženklai

KAUNO	Apskritis
Trakų r.	Savivaldybės

Palangos miestas patenka į labai didelio potencialo nacionalinės svarbos Pajūrio rekreacinį arealą ir įvardintas kaip „kultūros paveldo reprezentacinis centras“ bei „regioninės svarbos rekreacijos aptarnavimo centras“ (poilsio gamtoje, pažintinio turizmo ir kurortinio gydymo specializacijos)³.

Palangos miesto gyventojų skaičiaus pokyčiai sutampa su visos Lietuvos gyventojų skaičiaus kitimo tendencija, t. y. gyventojų skaičius nuolat mažėja. Tai lemia neigiama natūrali gyventojų

³ Palangos miesto savivaldybės strateginis plėtros planas iki 2020 metų [interaktyvus]. Palanga, 2015. *Palangos miesto savivaldybė* [žiūrėta 2015-08-13]. Prieiga per internetą: <<http://www.palanga.lt/index.php?3798810714>>.

kaita, bei neigiamas neto migracijos rodiklis. Lietuvoje nuo 2010 iki šių metų gyventojų skaičius sumažėjo beveik 165 tūkstančiais, o Palangos miesto savivaldybėje per pastaruosius penkerius metus gyventojų sumažėjo 3,90 %.

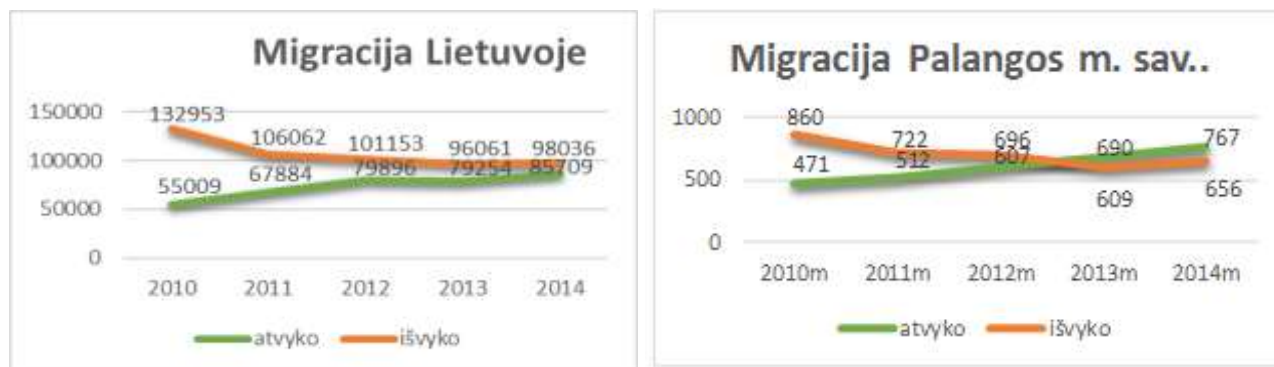

2.1.1.1 pav. Vidutinis gyventojų skaičius⁴

Statistikos departamento duomenimis, šalyje ir Klaipėdos apskrityje per tą patį laikotarpį gyventojų sumažėjo atitinkamai po 5,32 ir 4,93 %. Iš viso savivaldybėje gyvena 15,369 tūkst. gyventojų. Gyventojų skaičiaus mažėjimas susijęs su natūralia neigiama gyventojų kaita bei darbo vietų stoka ne sezono metu. 2014 metais gyventojų skaičius padidėjo 13 gyventojų lyginant su 2013 metais.

2.1.2. Gyventojų migracija

Lietuvoje šalies emigracijos rodikliai tūkstančiui gyventojų yra vieni didžiausių Europos Sąjungoje. 2010 ir 2011 metais emigrantų skaičiaus neproporcingam augimui įtakos turėjo įstatymu nustatyta prievolė nuolatiniais šalies gyventojams mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, todėl savo išvykimą iš Lietuvos į užsienio valstybę deklaravo ir ankstesniais metais išvykę emigrantai. Tada emigrantų skaičius siekė atitinkamai 132 953 ir 106 062. Po 2011 metų emigracijos mastai po truputį mažėjo ir 2014 metais išvyko 98 036 žmonės. Atsigaunant Lietuvos ekonomikai didėja imigrantų skaičius. 2010 metais jų atvyko 55 009, o jau 2014 - 85 709 žmonės.

2.1.2.1 pav. Gyventojų migracija⁵

⁴ Gyventojų skaičius pagal amžių apskrityse ir savivaldybėse [interaktyvus]. Vilnius, 2015. Lietuvos statistikos departamentas [žiūrėta 2015-08-15]. Prieiga per internetą: < <http://osp.stat.gov.lt/> >.

⁵ Gyventojų migracija apskrityse ir savivaldybėse [interaktyvus]. Vilnius, 2015. Lietuvos statistikos departamentas [žiūrėta 2015-08-15]. Prieiga per internetą: < <http://osp.stat.gov.lt/> >

Kaip ir visoje šalyje, iš Palangos miesto išvykstančių gyventojų skaičius kiekvienais metais mažėja. 2014 metais išvyko 656 gyventojai, tai 204 gyventojais mažiau nei 2010 metais. Atvykstančių gyventojų skaičius Palangos mieste didėja. 2014 metais atvyko 767 gyventojų, tai 296 daugiau nei 2010 metais.

2.1.3. Lietuvos BVP ir vidutinė metinė infliacija

Lietuvos bendrasis vidaus produktas 2014 metais augo 2,9 %. Tais metais nustatytos Rusijos sankcijos Europos Sąjungos gamintojams paveikė BVP augimą, tačiau ne taip smarkiai, kaip tikėtasi. Nuosekliai gerėjanti vidaus rinkos būklė sušvelnino makroekonominę smūgį. Lietuvos Statistikos departamento pranešime rašoma, kad didžiausią įtaką BVP augimui turėjo statyba bei pramonė. 2010 metais BVP augimas siekė 1,6 %, o jau 2011 šis augimas buvo didžiausias ir siekė 6,1 %.

2.1.3.1 pav. BVP ir vidutinė metinė infliacija⁶

Pagal Europos Sąjungos valstybių vartotojų kainų indeksą (SVKI) išlieka vidutinės metinės infliacijos lygio mažėjimo tendencija. 2014 m. užfiksuota 0,2 % vidutinė metinė infliacija. 2011 metais ji buvo didžiausia ir siekė 4,1 %.

2.1.4. Įmonės

Įmonių skaičius Lietuvoje ne itin smarkiai kinta. Pastaruoju metu, nuo 2012 metų jis pradėjo po truputį didėti ir nuo 62 889 per trejus metus padidėjo iki 76 427. Tam galėjo turėti įtakos atsigaunanti Lietuvos ekonomika, bei mažųjų bendrijų, leidžiančių mažiau rizikuoti imantis verslo, atsiradimas. Naujųjų įmonių atsiradimą paskatinti galėjo taip pat supaprastintos įmonės įregistravimo procedūros.

2.1.4.1 pav. Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje⁷

⁶ Vidutinė metinė infliacija [interaktyvus]. Vilnius, 2015. Lietuvos statistikos departamentas [žiūrėta 2015-08-20]. Prieiga per internetą: < <http://osp.stat.gov.lt/> >

Klaipėdos apskrityje įmonių skaičius didėjo nuo 2012 metų. 2015 metų pradžioje buvo 8844 veikiančios įmonės, t. y. beveik tiek pat kaip ir prieškriziniu laikotarpiu – 2011 metais.

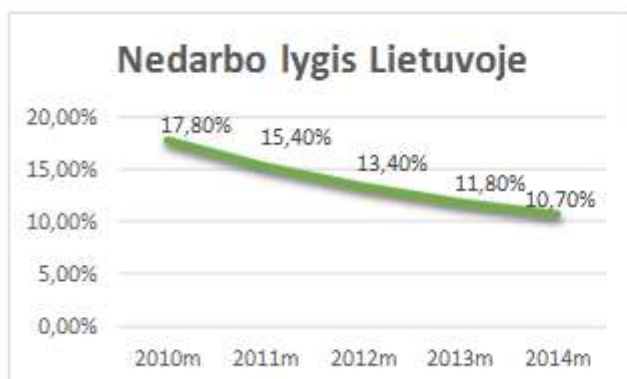
Klaipėdos apskrityje vyrauja statybos (8,21 %), didmeninės ir mažmeninės prekybos (21,61 %) bei transporto ir saugojimo (11,16 %) srityse dirbančios įmonės.

Palangos miesto savivaldybės įmonių augimo tendencija sutampa su visos Lietuvos bei Klaipėdos apskrities įmonių augimu: nuo 2012 metų įmonių skaičius nuolat didėjo. 2015 metų pradžioje Palangos miesto savivaldybėje veikė 552 įmonės, o tai sudaro apie 6,24 % visų Klaipėdos apskrityje veikiančių įmonių. Pagal ekonominės veiklos rūšis, Palangos miesto savivaldybėje dominuoja apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų (16,74 %), kitos aptarnavimo veiklos (12,59 %), statybos (9,48 %), nekilnojamojo turto operacijų (6,67 %) veikla užsiimančios įmonės. Tokį ūkio subjektų pasiskirstymą pagal ekonominės veiklos rūšis sąlygoja tai, kad Palanga yra kurortas, todėl dominuoja su turizmo veikla susijusios ir paslaugas teikiančios įmonės.

Statistikos departamento duomenimis, pagal darbuotojų skaičių Palangos miesto savivaldybėje dominuoja mažos ir vidutinės įmonės. 17,3 % visų veikiančių įmonių sudaro įmonės, turinčios iki 4 darbuotojų. Palangos kurortas itin veikiamas sezoniskumo, kas sudaro kliūtis vietos įmonėms išlaikyti pastovų didesnę darbuotojų skaičių. Tai yra viena iš sąlygų, kodėl savivaldybėje dominuoja mažą darbuotojų skaičių turinčios įmonės.

2.1.5. Nedarbo lygis

Lietuvoje aktuali išlieka nedarbo problema. Sparčiai išaugęs nedarbas krizės metu, nuo 2010 metų mažėja, tačiau pažanga šioje srityje yra gana lėta. Šiuo metu iš 17,8 % per penkerius metus jis nukrito iki 10,7 %. Tikimasi, kad jis vis dar toliau mažės, tačiau greičiausiai nepasieks prieškrizinės būklės.

2.1.5.1 pav. Nedarbo lygis⁸

Klaipėdos apskrityje nedarbo lygis 2010 m. buvo aukštesnis nei šalyje ir regione, o didžioji dauguma bedarbių neturėjo pakankamos profesinės kvalifikacijos įsitvirtinti šiuolaikinėje darbo rinkoje.

Statistikos departamento duomenims, 2014 m. Klaipėdos apskrityje buvo 160200 užimtųjų. Iš jų: 10 % buvo užimti žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje, 16 % – pramonėje, 7 % – statyboje ir 67 % – paslaugų sferoje.

Bendras bedarbių skaičius ir nedarbo lygis Palangoje išlieka stabilus. Kaip ir registruotų bedarbių skaičius, bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų Palangos miesto savivaldybėje varijuoja, priklausomai nuo metų laiko: mažiausias nedarbas yra vasarą (liepos rugpjūčio mėn.), o didžiausias – žiemą (sausio-vasario mėn.)

⁷ Įmonių skaičius apskrityse ir savivaldybėse [interaktyvus]. Vilnius, 2015. Lietuvos statistikos departamentas [žiūrėta 2015-08-20]. Prieiga per internetą: < <http://osp.stat.gov.lt/> >.

⁸ Nedarbo lygis apskrityse ir savivaldybėse [interaktyvus]. Vilnius, 2015. Lietuvos statistikos departamentas [žiūrėta 2015-08-20]. Prieiga per internetą: < <http://osp.stat.gov.lt/> >

2.1.6. Investicijos

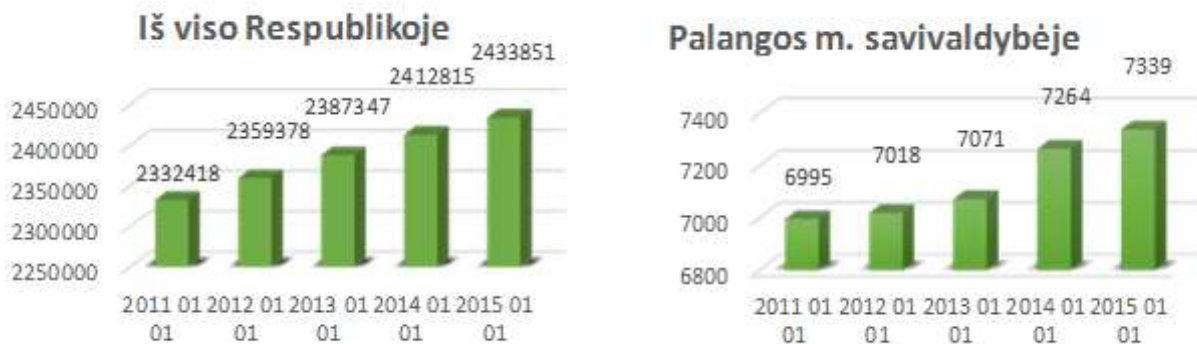
Palangos miesto savivaldybė Lietuvos savivaldybių indekse užėmė 6 vietą iš 7 miesto savivaldybių. Investicijų sritys įvertinimas šiek tiek viršijo šalies vidurkį (48,6 balo) ir siekė 53,2 balo. Palanga išsiskiria gerais investicijų pritraukimo rodikliais. Šalies vidurkį viršija ir materialinės, ir tiesioginės užsienio investicijos. Teigiamai įvertinta ir tai, kad savivaldybė turi investuotojams paruoštų žemės sklypų, o veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, šalies vidurkį viršija du kartus, t. y. tūkstančiui gyventojų tenka 42 įmonės.

Aukštesnį įvertinimą investicijų srityje sutrukdė pasiekti mokesčių aplinkos vertinimas. Labiausiai tai paveikė dideli nekilnojamojo turto tarifai – jie priskiriami tarp aukščiausių visoje šalyje. O žemės mokestis atitiko šalies vidurkį ir net jį viršijo.

Žvelgiant į investicinę Palangos aplinką, privalumų yra nemažai: didelės investicijų apimtys kurorte per pastaruosius keletą metų, išplėta apgyvendinimo paslaugų infrastruktūra (veikia daugiausia apgyvendinimo įstaigų, palyginti su kitais Lietuvos kurortais), maitinimo paslaugų infrastruktūra. Mieste taip pat pastebimas didelis verslumo lygis, sezono metu čia vyksta daug įvairių renginių, siūloma nemažai pramogų.

Tačiau kartu galima išdėstyti ir nemažai trūkumų, kurių didžiausias – didelis sezoniškumas. Pagrindinis lankytojų srautas būna 2–3 vasaros mėnesius. Kiti trūkumai: nėra kurortų reikmes atitinkančių uždarų patalpų kultūros ir sporto renginiams, nedidelis turizmo paslaugų asortimentas ne sezono metu, nepakankamai išplėta aktyvaus poilsio bei pramogų infrastruktūra ne sezono metu, pusiau legalus privatus apgyvendinimo paslaugų sektorius, darantis neigiamą įtaką bendram kurorto įvaizdžiui⁹.

2.2. Statinių statistiniai duomenys

2.2.1 pav. Įregistruotų statinių skaičiaus dinamika¹⁰

Registrų centro duomenimis per paskutinius penkerius metus Lietuvoje įregistruotų statinių skaičius pastoviai didėja. 2015 metų sausio mėnesį įregistruotų statinių skaičius buvo 0,87 % didesnis, nei tuo pačiu metu 2014 metais. Daugiausiai statinių buvo įregistruota per 2012 metus. Tada pokytis siekė 1,19 %.

Palangos miesto savivaldybėje 2015 metų sausio mėnesį įregistruotų statinių skaičius buvo 1,02 % didesnis nei 2014 metais. Daugiausiai statinių buvo įregistruota per 2013 metus, pokytis siekė 2,73 %.

⁹ Palangos savivaldybės valdžios vizijos [interaktyvus]. Vilnius, 2015. *Lietuvos laisvosios rinkos institutas* [žiūrėta 2015-08-20]. Prieiga per internetą: <http://www.llri.lt/naujienos/ekonomine-politika/valstybes-valdymas/savivaldybes-palangos-valdžios-vizijos-geros-reikia-laukti-veiksmu/laurnas-rekasius>

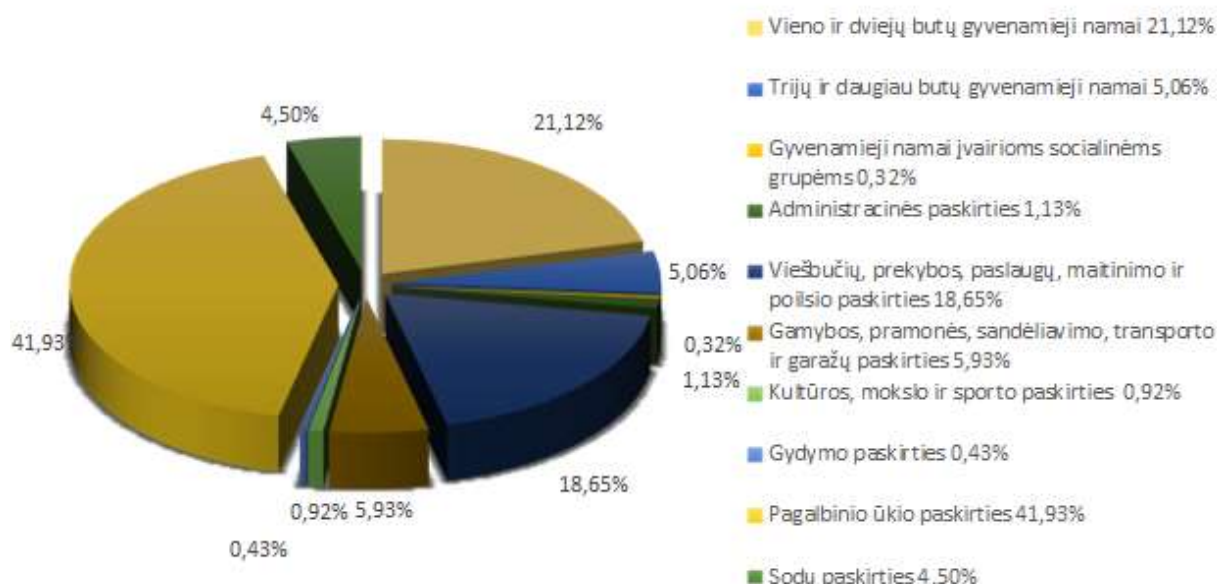
¹⁰ Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VĮ Registrų centras. Vilnius, 2015.

2.2.2 pav. Įregistruotų patalpų skaičiaus dinamika¹¹

Lietuvoje įregistruotų patalpų skaičius kas metus pastoviai didėja ~0,65 %. Per 2014 metus statinių skaičius padidėjo 0,75 %, o per 2010 metus šis pokytis buvo mažiausias ir siekė 0,59 %.

Palangos miesto savivaldybėje 2015 metų sausio mėnesį įregistruotų patalpų skaičius buvo 2,34 % didesnis nei 2014 metais. Daugiausiai patalpų buvo įregistruota per 2011 metus, pokytis siekė 3,33 %.

2.2.3 pav. Pastatų pasiskirstymas Palangos m. savivaldybėje pagal naudojimo paskirtį 2015 m. sausio 1 d.¹²

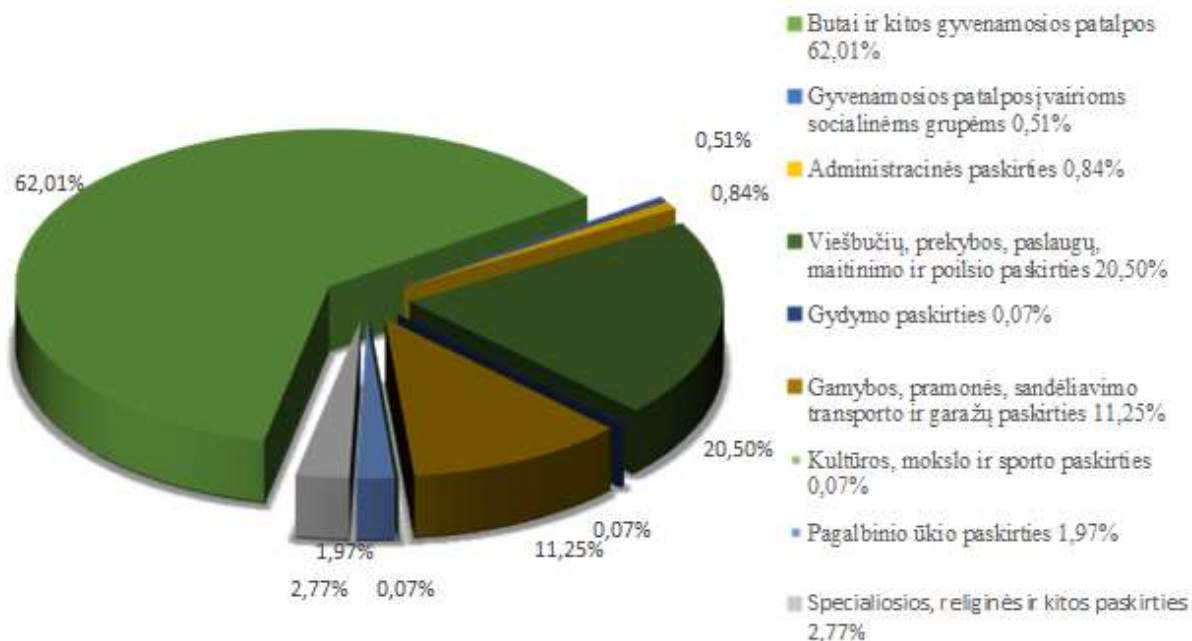
Palangos miesto savivaldybėje pagal naudojimo paskirtį 2015 m. sausio 1 d. daugiausia įregistruota pagalbinio ūkio paskirties pastatų. Jų yra 2999. Toliau daugiausiai užregistruota vieno ir dviejų butų gyvenamųjų namų paskirties pastatų. Jų buvo 1511. Taip pat gana daug užregistruota viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo ir poilsio paskirties pastatų. Jų yra atitinkamai 1334.

Vieno procento nesiekia gydymo paskirties pastatai, gyvenamieji namai įvairioms socialinėms grupėms bei kultūros, mokslo ir sporto paskirties pastatų. Jų užregistruota 31, 23 ir 66. Taip pat ne itin daug užregistruota trijų ir daugiau butų gyvenamųjų namų, administracinės paskirties, gamybos,

¹¹ Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų patalpų apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VĮ Registrų centras. Vilnius, 2015.

¹² Šaltinis. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2010–2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VĮ Registrų centras. Vilnius, 2010–2015.

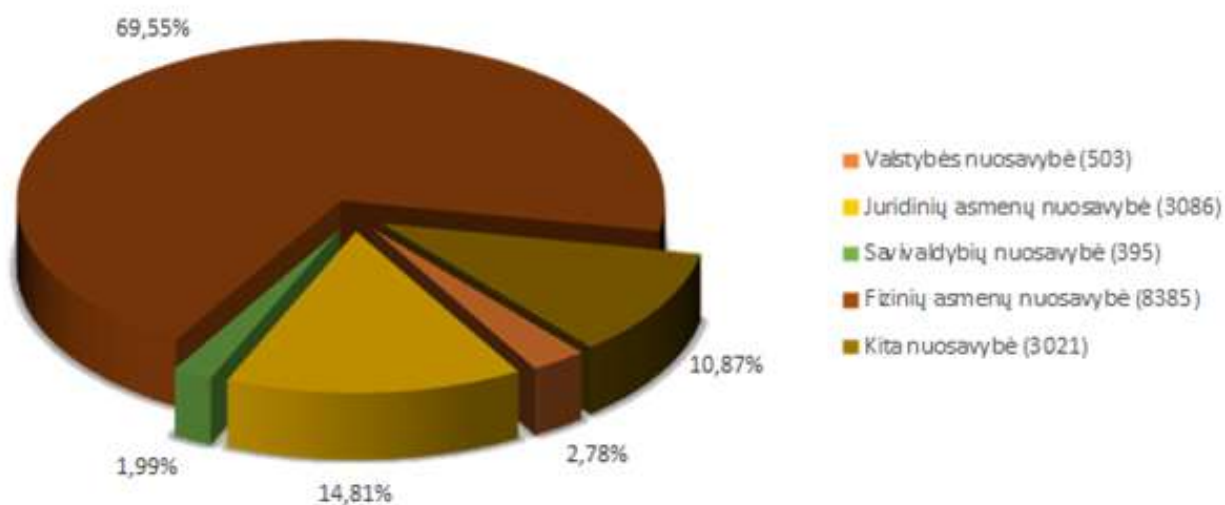
pramonės, sandėliavimo, transporto ir garažų paskirties, sodų paskirties pastatų. Jų atitinkamai fiksuota 362, 81, 424, 322.

2.2.4 pav. Patalpų pasiskirstymas Palangos m. savivaldybėje pagal naudojimo paskirtį 2015 m. sausio 1 d.¹³

Palangos miesto savivaldybėje pagal naudojimo paskirtį 2015 m. sausio 1 d. daugiausia įregistruota butų ir kitų gyvenamųjų patalpų. Jų buvo 7537. Gana daug užregistruota ir viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo bei gamybos, pramonės, sandėliavimo, transporto ir garažų paskirties patalpų – 2492 ir 1368 patalpos.

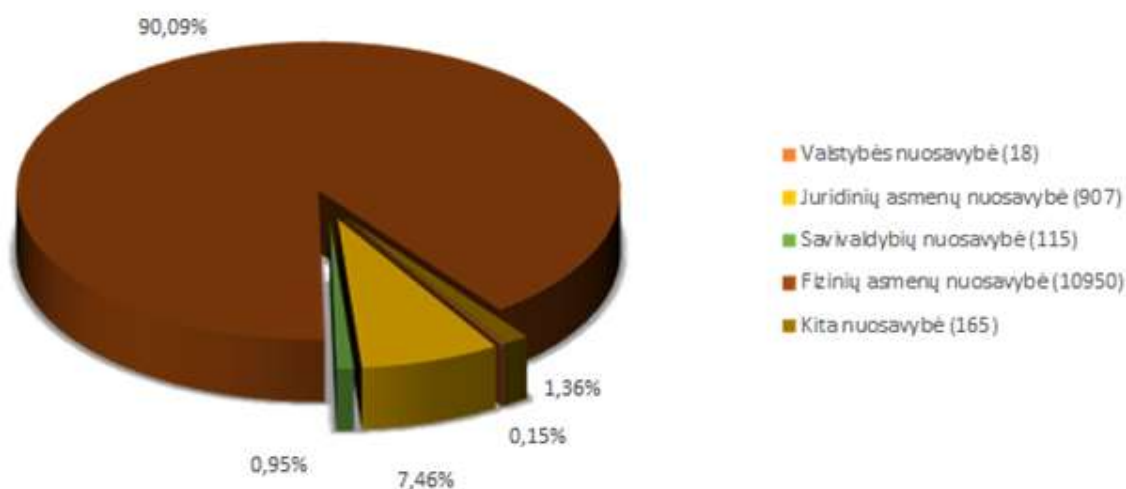
Mažiausiai įregistruota kultūros mokslo ir sporto bei gydymo paskirties patalpų. Jų buvo 9 ir 8. Vieno procento nesiekia gyvenamosios patalpos įvairioms socialinėms grupėms ir administracinės paskirties patalpos. Jų buvo atitinkamai 62 ir 102. Įregistruotos buvo taip pat pagalbinio ūkio paskirties ir specialiosios, religinės ir kitos paskirties patalpos. Jų buvo atitinkamai 240 ir 337.

2.2.5 pav. Pastatų pasiskirstymas Palangos m. savivaldybėje pagal nuosavybės teises į juos 2015 m. sausio 1 d.¹⁴

¹³ Šaltinis. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2010–2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VĮ Registrų centras. Vilnius, 2010–2015.

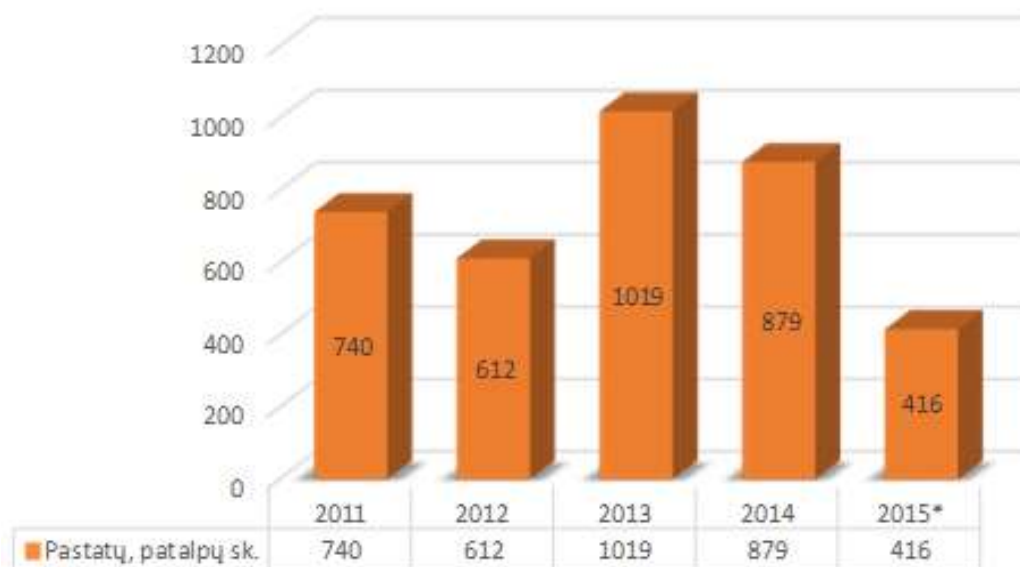
Palangos miesto savivaldybėje pagal nuosavybės teisę 2015 m. sausio 1 d. daugiausia įregistruota fizinių asmenų nuosavybės pastatų. Jų viso 8385. Taip pat gana daug įregistruota juridinių asmenų nuosavybės patalpų - 3086. Mažiausia yra valstybės, bei savivaldybių nuosavybių pastatų, atitinkamai 503 ir 395. Įregistruota taip pat 10,87 % kitos nuosavybės pastatų, t. y. 3021 pastatas.

2.2.6 pav. Patalpų pasiskirstymas Palangos m. savivaldybėje pagal nuosavybės teises į jas 2015 m. sausio 1 d.¹⁵

Palangos miesto savivaldybėje pagal nuosavybės teisę 2015 m. sausio 1 d. daugiausia, net 90,09 %, įregistruota fizinių asmenų nuosavybės patalpų. Mažiausia įregistruota valstybės nuosavybės patalpų – 18. Įregistruotos taip pat juridinių asmenų ir savivaldybių nuosavybės patalpos, atitinkamai 907 ir 115. Kitos nuosavybės patalpų buvo 165.

2.3. Statistiniai rinkos duomenys

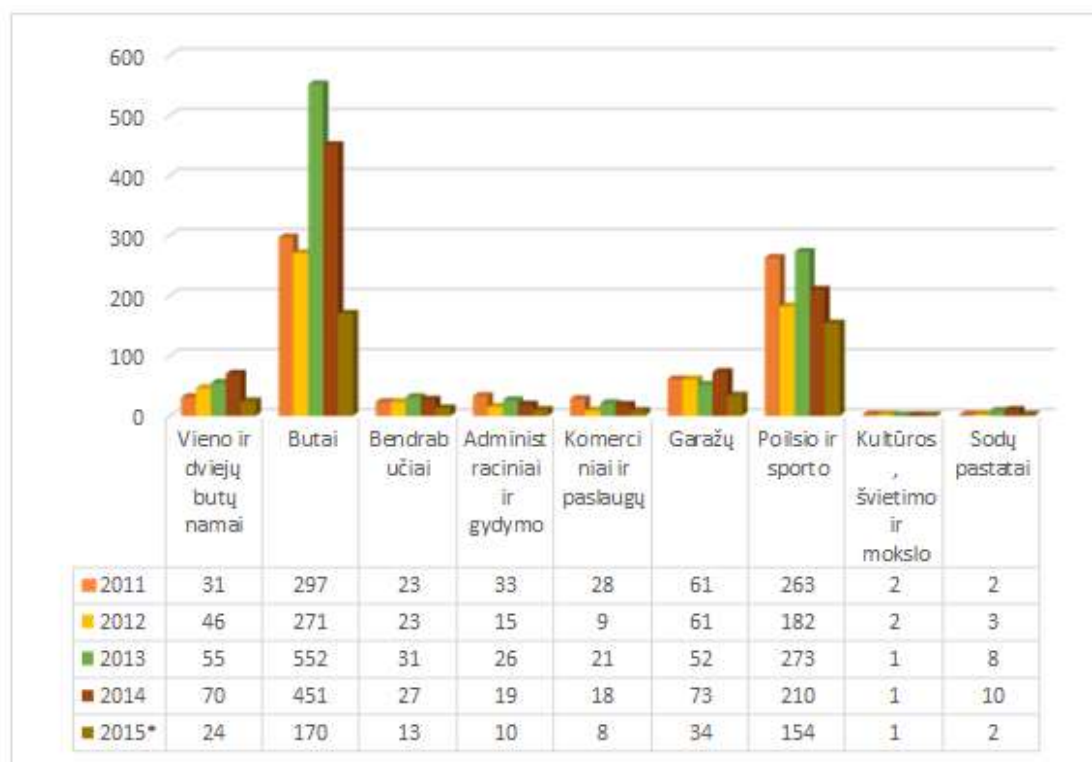
2.2.7 pav. 2011–2015* m. Palangos m. savivaldybėje parduotų pastatų ir patalpų skaičius¹⁶

¹⁴ Šaltinis. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2010–2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VĮ Registrų centras. Vilnius, 2010–2015.

¹⁵ Šaltinis. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2010–2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VĮ Registrų centras. Vilnius, 2010–2015.

¹⁶ Ibid.

2012 m. parduotų pastatų ir patalpų skaičius sumažėjo 17 % lyginant su 2011 m. 2013 m. sandorių skaičius išaugo, buvo sudarytas 1019 sandorių, jų skaičius padidėjo net 66,50 % lyginant su 2012 m., 2014 m. sandorių skaičius sumažėjo 13,74 % lyginant su 2013 m.

2.2.8 pav. 2011–2015* m. Palangos m. savivaldybėje parduotų pastatų ir patalpų skaičius pagal paskirties grupes¹⁷

Palangos miesto savivaldybėje aktyviausia yra gyvenamojo nekilnojamojo turto rinka. Kiekvienais metais fiksuojama vidutiniškai 393 butų pardavimo sandoriai, t. y. 48,34 % visų pardavimų. Taip pat gana aktyviai parduodama poilsio ir sporto pastatų, apie 28,54 % visų pardavimų. Bendrabučių pardavimai išlieka pakankamai pastovūs, kiekvienais metais vidutiniškai fiksuojama – 26, kurie sudaro vidutiniškai apie 3 % visų pardavimų. Vieno ir dviejų butų namų, bei garažų sandorių skaičius išlieka kiekvienais metais pakankamai pastovus ir siekia 6,27 %, bei 7,63 % visų pardavimų. Tik 2013 metais butų buvo parduota daugiausia – 552. Administracinės ir gydymo, bei komercinės ir paslaugų paskirčių sandorių skaičius taip pat išlieka ne itin aukštas, siekia 2,86 % ir 2,34 % visų sandorių. Mažiausiai sandorių yra susijusių su sodų bei kultūros ir švietimo paskirtimis, vidutiniškai apie 0,25 % ir 0,73 %.

Lyginant 2013 ir 2014 metus sandorių skaičius keitėsi gana nežymiai. Kultūros, švietimo ir mokslo pastatų sandorių skaičius išliko toks pat. Labai mažai keitėsi bendrabučių, komercinių ir paslaugų pastatų, sodų pastatų sandorių skaičius, atitinkamai sumažėjo 4, 3 ir padidėjo 2. Butų pardavimai sumažėjo 101, vieno – dviejų butų namų pardavimai padidėjo 15, administraciniai ir gydymo sumažėjo 7, garažų padidėjo 21, poilsio ir sporto sumažėjo 63.

3. NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS NUSTATYMO METODAI

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d., Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu ir Turto ir verslo vertinimo metodika, vidutinės rinkos vertės nustatomos lyginamuoju

* 2015 - sandoriai, įvykę 2015 m. sausio–liepos mėnesiais ir įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. 2011–2015* m. Palangos m. savivaldybėje parduotų pastatų ir patalpų skaičius pateiktas be pagalbinio ūkio pastatų.

¹⁷ Šaltinis. VĮ Registrų centras, Nekilnojamojo turto registro duomenų bazė.

(pardavimo kainų analogų) metodu (toliau – lyginamasis metodas), pajamų (kapitalizavimo arba diskontuotų pinigų srautų) metodu (toliau – pajamų metodas) ir išlaidų (kaštų) metodu (toliau – išlaidų (kaštų) metodas).

Vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastro nuostatais ir atsižvelgiant į rinkos konjunktūrą (panašumą rinkos vertės požiūriu) nekilnojamojo turto naudojimo paskirtys sugrupuotos, o Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 1 ir 2 p. nurodyto nekilnojamojo turto vertė nustatoma lyginamuoju bei pajamų metodais. Tačiau nesant arba trūkstant VI Registrų centro nekilnojamojo turto duomenų bazei reikiamų kadastro rodiklių (ploto, sienų medžiagos ir pan.) nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė nustatoma išlaidų (kaštų) metodu.

3.1. lentelė. Naudojimo paskirtys, paskirties grupės masiniam vertinimui ir vertinimo metodai

Eil. Nr.	Naudojimo paskirtis	Paskirties grupė masiniam vertinimui	Vertinimo metodas
1.	Gyvenamoji (1 buto past.)	Vieno-dviejų butų namai	Lyginamasis metodas
	Gyvenamoji (2 butų past.)		
2.	Gyvenamoji (3 ir daugiau butų)	Butai	Lyginamasis metodas
	Gyvenamoji (butų)		
3.	Gyvenamoji (iv. soc. grupių)	Bendrabučiai	Lyginamasis metodas
	Gyvenamoji (gyvenamųjų patalpų)		
4.	Viešbučių	Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	Lyginamasis metodas, pajamų metodas
	Prekybos		
	Paslaugų		
	Maitinimo		
5.	Administracinė	Administracinė ir gydymo	Lyginamasis metodas, pajamų metodas
	Gydymo		
6.	Garažų	Garažų	Lyginamasis metodas
7.	Kultūros, švietimo	Kultūros, švietimo ir mokslo	Lyginamasis metodas
	Mokslo		
8.	Poilsio	Poilsio ir sporto	Lyginamasis metodas
	Sporto		
9.	Kita (sodų)	Sodų pastatai	Lyginamasis metodas
10.	Pagalbinio ūkio	Pagalbinio ūkio	Lyginamasis metodas
	Kita (pagalbinio ūkio)		

Lyginamojo metodo esmė vertinamo turto palyginimas su analogišku arba panašiu turtu, kurių sandorių kainos yra žinomos turto vertintojui. Turto vertintojas turi pasižymėti visas skirtingas vertinamo ir lyginamo objektų savybes (patikslinimus) ir apskaičiuoti vertinamo objekto vertę. Bendra vertinamo objekto rinkos vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$RV = PK + PV;$$

Kur: RV – vertinamo objekto rinkos vertė,
 PK – palyginamo objekto (analogo) pardavimo kaina,
 PV – patikslinimų vertė (ji gali būti ir neigiama).

Platesnis lyginamojo metodo panaudojimo aprašymas, vertinant nekilnojamąjį turtą masiniu vertinimo būdu, pateiktas 4 skyriuje.

Pajamų metodo esmė – turto teikiamos naudos – grynujų pinigų srautų perskaičiavimas į turto vertę. Pajamų metodu apskaičiuojama vertinamo turto naudojimo vertė surandant dabartinę tikėtinų turto naudojimo pajamų vertę. Turto naudojimo pajamos apskaičiuojamos, atėmus iš visų pajamų, susijusių su turto naudojimu, visas su turto naudojimu susijusias išlaidas. Objekto vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$OV = GP / r;$$

kur: OV – vertinamo objekto vertė;

GP – grynosios pajamos;

r – kapitalizavimo norma.

Grynosios pajamos paskaičiuojamos pagal formulę:

$$GP = BP - I,$$

kur: BP – bendrosios pajamos už nuomą;

I – išlaidos ir rezervai.

Kapitalizavimo norma priimama, atsižvelgus į pastatų (patalpų) panaudojimo galimybes ir kitus faktorius, darančius įtaką pastato ilgalaikiam ekonomiškam naudojimui. Kapitalizavimo normos dydis gali būti nustatomas keliais būdais. Paprasčiausias ir tiksliausias iš jų yra kapitalizavimo normos dydžio nustatymas remiantis rinkos duomenimis – nekilnojamojo turto grynosiomis pajamomis ir jo pirkimo–pardavimo rinkos kainomis pagal formulę:

$$r = (Grynosios\ pajamos \times 100) / pirkimo\ kaina,$$

kur: r – kapitalizavimo norma.

Platesnis pajamų metodo panaudojimo vertinant nekilnojamąjį turtą masiniu vertinimo būdu aprašymas pateiktas 5 skyriuje.

Išlaidų (kaštų) metodo esmė – prielaida, kad kaina, kurią pirkėjas rinkoje mokėtų už vertinamą turtą, jeigu tam poveikio neturėtų tokie veiksniai kaip laikas, rizika ar kiti, būtų ne didesni nei analogiško turto įsigijimo, pagaminimo, atkūrimo, atgaminimo, atstatymo (įrengimo) kaina.

Nekilnojamas turtas išlaidų (kaštų) metodu vertinamas naudojant aktualius įregistruotus Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro duomenis, naujausius Nekilnojamojo turto atkūrimo kaštų (statybinės vertės) kainynus, statinio vidutinės naudojimo trukmės normatyvus ir vietovės pataisos koeficientus.

Išlaidų (kaštų) metodu vertinamų nekilnojamojo turto objektų vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti taikomi vietovės pataisos koeficientai (toliau – VPK) ir verčių zonos, kurias nustato VI Registrų centras.

Vertinant turtą išlaidų (kaštų) metodu, apskaičiuojama:

1. Nekilnojamojo turto statybos vertė (atkūrimo kaštai) – objekto dydį (kubaturą, kvadraturą ar kitą kiekį), nurodytą Nekilnojamojo turto kadastre, padauginus iš 1 kub. metro (1 kv. m ar kito vieneto) vidutinės statybos vertės, nurodytos nekilnojamojo turto atkūrimo kaštų (statybos vertės) kainynuose.

2. Nekilnojamojo turto atkuriamoji vertė – nekilnojamojo turto statybos vertę patikslinus fizinio nusidėvėjimo procentu, apskaičiuotu už visus nekilnojamojo turto eksploataavimo metus, vadovaujantis reikalavimais, nustatytais Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių III skyriuje.

3. Nekilnojamojo turto atkuriamąją vertę patikslinus taikant vietovės pataisos koeficientą, nustatoma nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė. Vietovės pataisos koeficientas netaikomas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 3 p. nurodytam nekilnojamajam turtui.

Nekilnojamojo turto vertės nustatytos išlaidų (kaštų) metodu įrašomos Nekilnojamojo turto kadastro ir Nekilnojamojo turto registro duomenų bazėse. Jų įrašai prilyginami nekilnojamojo turto vertinimo ataskaitai.

4. VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT LYGINAMUOJU METODU

4.1. Metodinis masinio vertinimo modelio pagrindimas taikant lyginamąjį metodą

Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 3 p. vertinimo modelis apibrėžiamas taip: nekilnojamojo turto vertinimo modelis – matematinė formulė, taikoma nekilnojamojo turto vidutinei rinkos vertei nekilnojamojo turto verčių zonose apskaičiuoti, atsižvelgiant į Nekilnojamojo turto kadastrinius rodiklius. Tokiems modeliams parengti būtini išsamūs ir patikimi rinkos duomenys apie objektus.

Vertinimo modeliai parengti rinkos duomenų pagrindu, panaudojant lyginamąjį metodą. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo modeliams sudaryti panaudoti nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenys, apimantys pastatų ir patalpų kiekybines ir kokybines charakteristikas,

parduotų objektų rinkos kainas ir sandorio sudarymo datas. Individualių vertinimo ataskaitų, spaudos ir interneto informacija apie pasiūlos ir nuomos kainas panaudota kaip pagalbiniai duomenys. Vadovaujantis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 18 p., sudarant nekilnojamojo turto vertinimo modelius nebuvo atsižvelgta į nekilnojamojo turto vertės padidėjimą ar sumažėjimą dėl šių veiksnių:

- aplinkos laikino pagerinimo arba pabloginimo;
- nuosavybės formos ir fizinių savybių;
- nekilnojamojo turto valdymo formos;
- nekilnojamojo turto naudojimo, valdymo ir disponavimo apribojimų;
- nekilnojamojo turto išplanavimo, stiliaus, dizaino, vidaus apdailos ir kitų individualių savybių;
- nekilnojamojo turto (statinio) padėties gatvės, pasaulio šalių atžvilgiu;
- nekilnojamojo turto panaudojimo universalumo, technologinės įrangos, jo skleidžiamos taršos.

Nekilnojamojo turto verčių žemėlapių ir vertinimo modelių parengimas susideda iš tarpusavyje susijusių 4 pagrindinių etapų: rinkos duomenų patikros, modelio specifikacijos, modelio kalibravimo ir modelių patikros (4.1. pav.).

Sandorių patikra. Modeliams sudaryti sandoriai patikrinti pagal kriterijus:

- komerciškumą;
- vienodas apmokėjimo sąlygas;
- kilnojamojo turto nebuvimą;
- vienodą sandorių laiką.

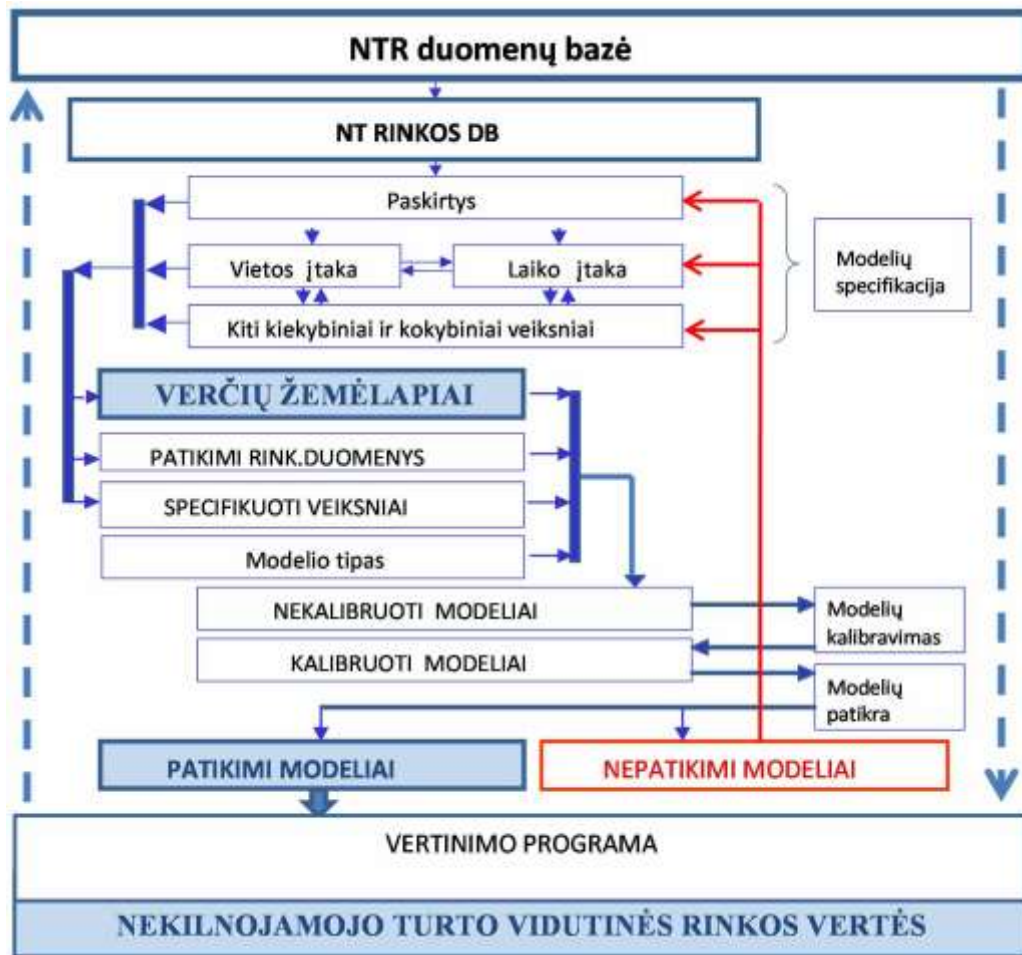
Pirmiesiems 3 kriterijams užtikrinti atlikta išvestinio rodiklio – 1 m² kainų analizė. Jos metu atsisakyta sandorių, kurių kainos neatitinka rinkos konjunktūros.

Ketvirto kriterijaus – vienodo sandorių laiko analizė neatsiejama nuo nustatytos masinio vertinimo datos ir yra labai svarbi aktyviai besikeičiančioje nekilnojamojo turto rinkoje. Laiko įtakos rinkos kainoms nustatymo būdai pateikti ataskaitos 4.2. skyriuje. Panaudojant kelerių metų sandorius, laiko pataisos būtinumas ir jos dydis daugeliu atvejų nustatyti naudojant rinkos kainas aproksimuojančią kreivę ir porinę pardavimų analizę (naudojant laikotarpio pradžios ir laikotarpio pabaigos mėnesių kainų medianas). Patikrinus ir laiko pataisa pakoregavus sandorius, atliekama modelių specifikacija.

Modelių specifikacija – rinkos kainas lemiančių veiksnių ir nekilnojamojo turto charakteristikų bei jų sąveikos ryšių nustatymas. Specifikacija atliekama taikant statistinius skaičiavimus, grafinę analizę, koreliacines matricas ir kitus matematinės analizės būdus.

Kitas svarbus veiksnys – vietos įtaka, įvertinama sudarant verčių žemėlapius. Naudojantis žemėlapiu nustatoma vietos įtaka rinkos vertei ir dėl vertės zonoje veiksnių homogeniškumo sumažinamas vertimo modelio kintamųjų skaičius. Nekilnojamojo turto verčių zonų sudarymo taisyklės pateiktos ataskaitos 4.3.1 papunktyje.

Kitiems kokybiniais ir kiekybiniais veiksniams nustatyti panaudotos koreliacinės matricos. Koreliacinė matrica nustato visų analizuojamų kintamųjų porų koreliacijos koeficientų reikšmes. Matricai sudaryti kokybiniai faktoriai paverčiami į skaitmeninę formą. Jei koreliacinėje matricoje du nepriklausomi kintamieji įgyja didelę koreliacijos koeficiento reikšmę, tai vieno veiksnio atsisakoma. Koreliacine analize užbaigiama nekilnojamojo turto veiksnių specifikacija. Specifikacijos etape pasiekiamas rezultatas – nustatoma, kokie veiksniai ir kokioje zonoje (teritorijoje) gali būti svarbūs apskaičiuojant nekilnojamojo turto rinkos vertę. Lieka nustatyti veiksnių sąveikos ryšius. Sąveikos ryšius apsprendžia modelių tipai. Teisingas modelio tipo parinkimas garantuoja vertinimo rezultatų kokybę. Modeliai pagal tipus skirstomi į adityvinius, multiplikatyvinius ir hibridinius.

4.1 pav. Nekilnojamojo turto verčių žemėlapių ir modelių sudarymas

Adityvinis modelis.

Bendra adityvinio modelio forma yra tokia: $S = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_pX_p$,

čia S – apskaičiuojama vertė, $X_1, X_2, \dots, X_p$ – nepriklausomi kintamieji, p – nepriklausomų kintamųjų skaičius, b_0 – konstanta, $b_1, b_2, \dots, b_p$ – nepriklausomų kintamųjų koeficientai.

Multiplikatyvinis modelis.

Multiplikatyvinio modelio forma yra tokia: $S = b_0 \times X_1^{b_1} \times X_2^{b_2} \dots \times X_p^{b_p}$,

čia S – apskaičiuojama vertė, $X_1, X_2, \dots, X_p$ – nepriklausomi kintamieji, b_0 – konstanta, $b_1, b_2, \dots, b_p$ – nepriklausomų kintamųjų koeficientai.

Hibridinis modelis.

Hibridiniai modeliai sujungia ir adityvinius, ir multiplikatyvinius komponentus, pavyzdžiui:

$$S = b_0 + b_6 \times Sp - b_7 \times \text{SIEMEDŽ}^{b_1} \times \text{QSTAT}^{b_2} \times b_3^{\text{MIKR1}} \times b_4^{\text{MIKR2}} \times b_5^{\text{MIKR4}}.$$

Čia S – apskaičiuota vertė; b_0 – laisvas narys; b_6 – ploto koeficientas; Sp – pastato plotas; SIEMEDŽ – sienų medžiagos skaliarinis skaičius; $b_1, b_2, \dots, b_7$ – koeficientų reikšmės, MIKR1, MIKR2, MIKR4 – binariniai kintamieji.

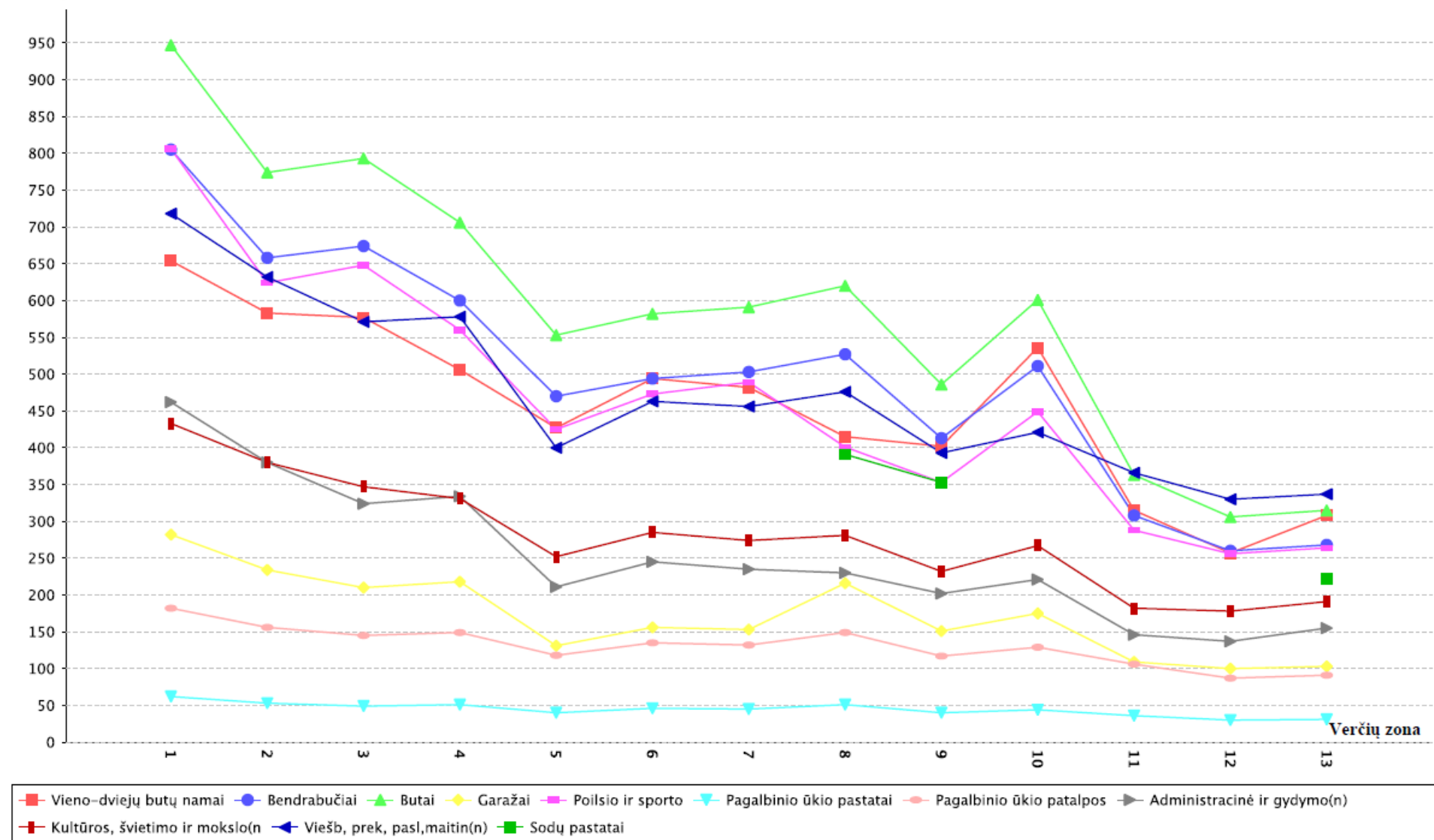
Nustačius reikšmingus veiksnius ir parinkus modelio tipą, atliekamas *modelio kalibravimas*. Modelio kalibravimas – koeficientų masinio vertinimo modelyje nustatymo procesas. Kalibravimui panaudota daigianarė regresinė analizė (DRA). DRA – statistinis nežinomų duomenų, panaudojant žinomą ir prieinamą informaciją, nustatymo būdas. Nekilnojamojo turto vertinime nežinomi duomenys yra nekilnojamojo turto rinkos vertės reikšmės, žinomi ir prieinami – pardavimo kainos ir objektų charakteristikos. DRA pateikia kiekvieno analizuojamo faktoriaus koeficientų reikšmes, kurias įvedus į modelį, apskaičiuojamos vertinamų objektų vertės.

Nustačius koeficientų reikšmes, statistinėmis ir grafinėmis priemonėmis tikrinamas modelio patikimumas. Jis įvertinamas pagal aritmetinio vidurkio, medianos, dispersijos, vidutinio kvadratinio nuokrypio, standartinio nuokrypio, koreliacijos koeficiento, modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficiento, variacijos koeficiento reikšmes. Statistinių rodiklių paaiškinimas pateiktas 4.4.1 papunktyje. Grafinė modelių patikra pateikta 4.2. pav.

Palangos m. sav.

Pastatų 1 m², pagalbinio ūkio paskirčių grupės – 1 m³ vertės pagal verčių zonas

Vertė, Eur

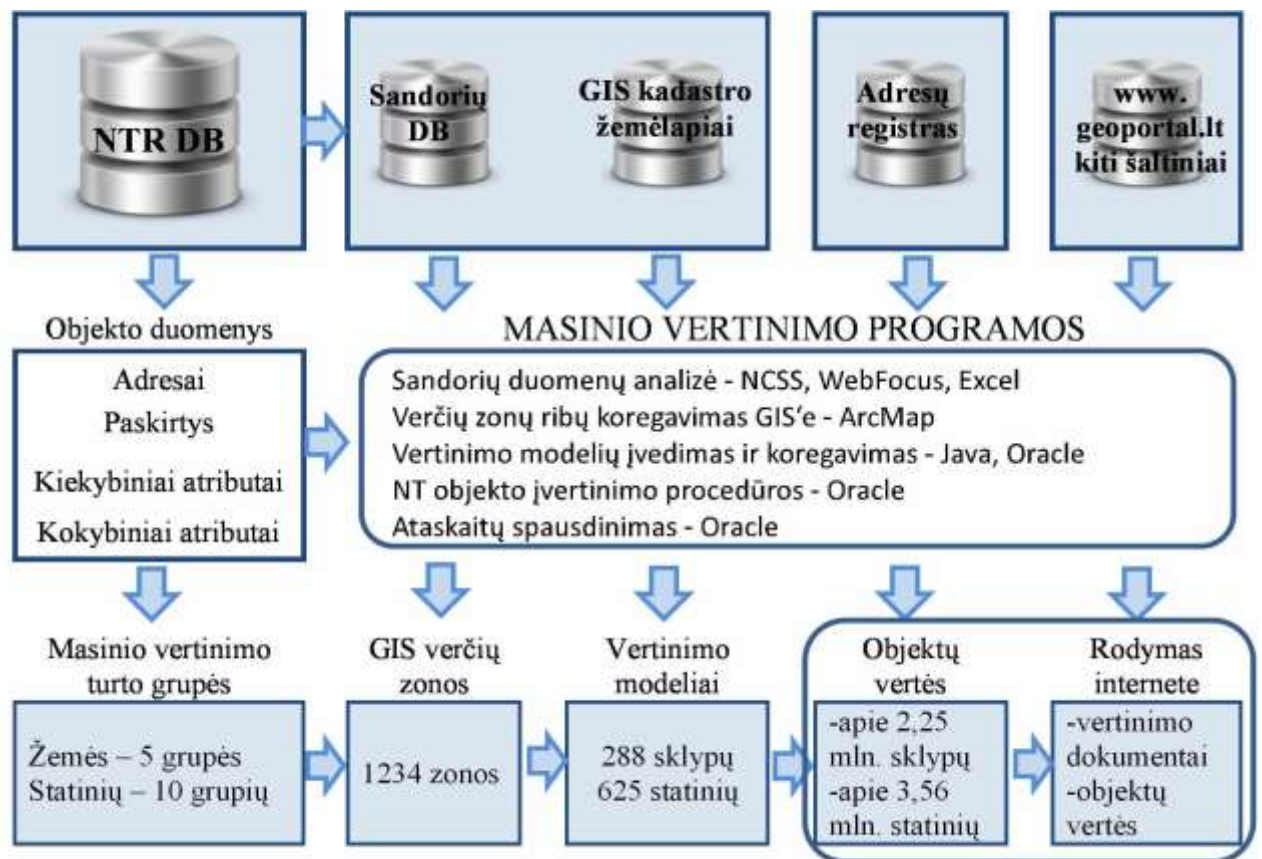

4.2. pav. Palangos miesto savivaldybės nekilnojamojo turto vertinimo modelių vertikali – horizontali patikra

Grafiko x ašyje atidėtos verčių zonos, y ašyje – vidutinės 1 kv. m vertės, apskaičiuotos pagal modelius, parengtus vertinimo datai – 2015 m. rugpjūčio 1 d. Gauta kreivė rodo 1 m² vertės kaitą teritoriniu, taip pat ir atskirų paskirčių grupių požiūriu. Tuo atveju, kai visų kreivių kaita verčių zonose turi panašias tendencijas, galima daryti išvadą, kad vertinimo modeliai sudaryti teisingai, ir atvirkščiai – susikertant kreivėms, būtina patikrinti modelio teisingumą arba daryti išvadą, kad rinkos sąlygos verčių zonoje turi išskirtines aplinkybes.

Patikrinti ir atitinkantys nekilnojamojo turto rinkos konjunktūrą modeliai surašomi į lenteles. Palangos miesto savivaldybės vertinimo modeliai pateikti atskirame priede „Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu“. Modelius ir nekilnojamojo turto verčių zonas sieja zonų numeriai.

Nekilnojamojo turto masiniam vertinimui panaudoti Nekilnojamojo turto registro duomenys, nekilnojamojo turto masinio vertinimo programa, zonavimo programa ir geografinių informacijos sistemų programa, reikalinga verčių žemėlapiams parengti. Išvardintų priemonių tarpusavio ryšių schema parodyta 4.3 paveiksle.

4.3. pav. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo informacinių priemonių schema

4.2. Laiko pataisa

Sandorių laiko analizė neatskiriama nuo nustatytos masinio vertinimo datos ir yra labai svarbi, kai naudojami kelerių metų duomenys ir kai nekilnojamojo turto rinka per analizuojamą laikotarpį aktyviai kinta. Vertinimo data yra 2015 m. rugpjūčio 1 d., todėl kainų pataisa dėl laiko yra skaičiuota ir, esant būtinumui, atlikta korekcija, prilyginus šią pataisą prie nurodytos datos sandorių kainos.

Laiko pataisai nustatyti naudojami šie metodai :

- porinė pardavimų analizė;
- perpardavimų analizė;
- pardavimo kainų analizė aproksimuojančia kreive;
- daugianarė regresinė analizė.

Porinė pardavimų analizė. Atrenkami nekilnojamajam turtui analogiškų objektų pardavimai, atlikti skirtingu metu. Pataisius šių objektų kainas dėl fizinių charakteristikų skirtumų, likę kainų skirtumai priskiriami laiko faktoriaus įtakai. Turint daug lyginamų objektų rinkos duomenų, apimančių kelerių metų sandorius, galima nustatyti vidutinį rinkos keitimosi tempą atskirai kiekvienais metais. Rekomenduojama naudoti medianą, kadangi ji išeliminuoja ekstremalių reikšmių įtaką. Nustatytas kainų kitimo tempas panaudojamas sandorių kainoms koreguoti nustatytos vertinimo datos požiūriu pagal formulę:

$$KLP = K(1 + rt);$$

čia KLP – pardavimo kaina, pakoreguota vertinimo datą;
K – faktinė pardavimo kaina;
r – mėnesio arba ketvirčio kainų kitimo tempas;
t – periodų skaičius (mėnesių arba ketvirčių).

Sandorių, įvykusių vėliau negu vertinimo data, kainų koregavimas atliekamas pagal formulę:

$$KLP = K(1 - rt'),$$

čia t' – periodų (mėnesių, ketvirčių) skaičius, praėjęs po vertinimo datos iki sandorio datos.

Perpardavimų analizė. Analizuojamos skirtingu metu įvykusių to paties objekto sandorių kainos. Šis metodas analogiškas poriniam pardavimų metodui, išskyrus privalumą – objektų charakteristikų skirtumų pataisų skaičiavimas yra minimalus. Trūkumas – mažas skaičius sandorių, ypač tais atvejais, kai laiko pataisą būtina nustatyti kiekvienos zonos atskirai. Dėl duomenų stokos šis metodas sujungiamas su porine pardavimų analize.

Pardavimo kainų analizė aproksimuojančia kreive. Naudojant aproksimuojančią kreivę nustatoma, kaip tam tikru laikotarpiu kito objektų ploto vieneto pardavimo kainos. Tokiai analizei abscisėje atidedami įvykusių sandorių mėnesiai (ketvirčiai), ordinatėje – ploto vieneto kainos. Išsidėsčiusius taškus aproksimuojanti kreivė ir parodo kainų kitimo vidutinį tempą analizuojamu laikotarpiu grafiškai, taip pat ir matematine išraiška.

Daugianarė regresinė analizė (DRA). Taikant DRA nustatoma kelių nepriklausomų faktorių, tokių kaip objektų fizinių, vietos charakteristikų įtaka priklausomam kintamajam – pardavimo kainai. Pardavimo datą DRA panaudojant kaip vieną iš nepriklausomų kintamųjų, gaunama datos veiksnio koeficiento reikšmė. Ji parodo laiko veiksnio įtaką pardavimo kainai.

Palangos miesto savivaldybėje 2015 m. rugpjūčio 1 d. laiko pataisa apskaičiuota panaudojant pardavimo kainų analizę aproksimuojančią kreivę pagal nekilnojamojo turto paskirčių grupes (vieno - dviejų butų namai, butai, bendrabučiai, viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo, administracinė ir gydymo, garažų, kultūros, švietimo ir mokslo, poilsio ir sporto, sodų pastatai, pagalbinio ūkio) ir verčių zonas, kuriose laiko įtakos pataisa nustatyta reikšminga.

4.3. Vietos įtakos įvertinimas

4.3.1. Teorinis – metodinis vietos įtakos įvertinimo pagrindimas

Vietos įtaka įvertinama nekilnojamojo turto verčių žemėlapiuose sudarant verčių zonas. Teritorijos zonavimu pasiekiamas taip pat ir kitų veiksnių – aprūpinimo komunikacijomis, paslaugų punktais, kultūros objektais, patrauklumo ir t. t. – homogeniškumas, todėl sumažėja kintamųjų skaičius, modelis tampa paprastesnis.

Atsižvelgiant į patikimų pirkimo – pardavimo duomenų lokalizaciją, GIS priemonėmis kadastro žemėlapyje suformuojamos verčių zonos. Zonų ribos turi atitikti nekilnojamojo turto rinkos kainų lygių (ploto vienetai) pasikeitimų ribas, įvertinant analizuojamų objektų, kurių pardavimo kainos atitinka rinkos kainų patikimumo kriterijus, naudojimo paskirtį ir kitas svarbias charakteristikas.

Zonomis sudaryti parduotų objektų 1 m² kainos pažymėtos žemėlapyje pagal objekto buvimo vietą ir paskirčių grupes simboliais ir suformuotos verčių zonos laikantis tokių reikalavimų:

1. Nekilnojamojo turto verčių zona turi apimti žemės plotus ir vidaus vandenį, kuriuose bent vienos paskirties nekilnojamojo turto patikimumo kriterijus atitinkančių kainų lygis nuo gretimos nekilnojamojo turto verčių zonos kainų lygio skiriasi ne mažiau kaip 15 procentų.

2. Nekilnojamojo turto verčių zona kaimo vietovėje turi būti ne mažesnė kaip vienos gyvenamosios vietovės teritorija arba urbanizuota ar rekreacinio naudojimo pobūdžio teritorijos dalis (sodininkų bendrijos sodai, miestelis ir kita).

3. Nekilnojamojo turto verčių zonų ribos derinamos su savivaldybių, gyvenamųjų vietovių, kadastro vietovių ir kadastro blokų bei žemės sklypų ribomis, miškų masių ir valstybinių vandens telkinių pakraščiais, teritorijų planavimo dokumentuose suformuotų miestų kvartalų ar skirtingo teritorijos tvarkymo režimo teritorijų ribomis.

Žemės sklypams ir statiniams sudaromos bendros verčių zonos.

Suformavus nekilnojamojo turto verčių zonas, vadovaujantis teminių žemėlapių rengimo reikalavimais, numatytais Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatyme, parengiami nekilnojamojo turto verčių žemėlapiai.

Palangos miesto savivaldybės nekilnojamojo turto verčių zonų žemėlapis A3 formatu pateiktas atskirame priede „Zonų žemėlapis“.

4.3.2. Zonų aprašymas

Zonos Nr.	Zonos pavadinimas
30	Palangos m. savivaldybė.
30.1	Senoji dalis, apribota Baltijos jūra, Meilės al., S. Dariaus ir S. Girėno g., Vytauto g., Žemynos g., Plytų g., S. Dariaus ir S. Girėno g., Vytauto g. su jai priklausančiais pastatais, Maironio g. ir Žvejų g. su jai priklausančiais pastatais.
30.2	Rajonas, apribotas Druskininkų g., Ganyklų g. su jai priklausančiais nelyginiais numeriais ir pastatais Nr. 4, 6, 6A, toliau Plytų g. su jai priklausančiais pastatais, išskyrus Nr. 11 ir 35, S. Dariaus ir S. Girėno g. su priklausančiais pastatais nuo Nr. 31 iki 43, Vytauto g. be jai priklausančių pastatų.
30.3	Rajonas, apribotas Baltijos jūra, Žvejų g. be jai priklausančių pastatų, Maironio g., Vytauto g. ir Kontininkų g. be jai priklausančių pastatų, išskyrus Nr. 9; 11.
30.4	Rajonas, apribotas Plytų g. be jai priklausančių pastatų, išskyrus Nr. 11 ir 35, Ganyklų g. be pastatų Nr. 4, 6, 6A, Druskininkų g., Vytauto g., Klaipėdos pl., toliau kertant statmenai link Vytauto g., Vytauto g. nuo Nr. 22 iki 32, Žemynos g.
30.5	Rajonas, apribotas Elijos g., Parko g., Ošupio taku be jam priklausančių pastatų, išskyrus pastatai nuo Nr. 23 iki 27, Užkanavės g. be jai priklausančių pastatų, išskyrus pastatus Nr. 82, 84, Kontininkų g., išskyrus pastatus Nr. 9, 11, Paliepgirių keliu nuo Nr. 1 iki 17, Vaivorykštės g., Lietaus g., Paliepgirių keliu be jam priklausančių pastatų, Miško taku su priklausančiais pastatais, išskyrus pastatus nuo Nr. 1 iki 5 ir Nr. 2, 2A, 2B, 2C, 2D, 4.
30.6	Šventoji.
30.7	Zona, apribota Kontininkų g., Baltijos jūra, Ošupio taku, su jam priklausančiais pastatais, išskyrus Nr. 2 ir nuo Nr. 23 iki 27, Užkanavės g. su jai priklausančiais pastatais, išskyrus Nr. 82, 84.
30.8	Naujasis rajonas į rytus nuo Klaipėdos pl., apribotas Klaipėdos pl., Ligoninės g. su jai priklausančiais pastatais, rytine miesto riba ir Kretingos g.
30.9	Rajonas, apribotas Klaipėdos pl., Kretingos g., rytine ir pietine miesto dalimis.
30.10	Rajonas, apribotas pietine miesto dalimi, Baltijos jūra, S. Dariaus ir S. Girėno g., Vytauto g. iki Nr. 20, toliau kertant statmenai link Klaipėdos pl. ir Klaipėdos pl. iki pietinės miesto dalies ribos.
30.11	Rajonas, apribotas Elijos g., Miško taku su jam priklausančiais pastatais, išskyrus Nr. 42, 44, Krantinės g., Inkaro g., Būtingės g. su jai priklausančiais pastatais, išskyrus 16B, Terminalo keliu, toliau Miško taku ir Gandrų g. su jiems priklausančiais pastatais, Garnių g. iki Kregždžių g., šiaurės vakarų kryptimi iki Kuršių tako, Kuršių taku iki Nr. 32, Baltijos jūra, Šventosios upe iki Pašventupio kelio, Gubojų g., Šventosios g., toliau Žuvėdrų g., Lieknų g. ir Mokyklos g. be joms priklausančių pastatų iki Elijos g.
30.12	Zona, apribota Terminalo keliu, Liepojos pl., siena su Latvijos Respublika, Baltijos jūra, Kuršių taku iki Nr. 32, pietryčių kryptimi iki Garnių g., Garnių g., toliau Gandrų g. ir Miško taku be jiems priklausančių pastatų iki Terminalo kelio.
30.13	Likusi savivaldybės dalis.

4.3.3. Trumpas zonų suskirstymo praktinis paaiškinimas

Savivaldybės teritorijos zonavimas vertingumo požiūriu atliktas vadovaujantis nekilnojamojo turto rinkos duomenimis, taip pat atsižvelgiant į savininkų pareikštas pastabas ankstesnių ir šio žemės ir statinių masinio vertinimo rezultatų viešo svarstymo metu, savivaldybės specialistų pastabas, pasiūlymus ir nurodymus, pateiktus raštu, taip pat verčių žemėlapių ir verčių bendro aptarimo metu.

Palangos miesto savivaldybėje atlikta 1 kv. metro statinių kainų analizė teritoriniu požiūriu pagal tvarką, aprašytą ataskaitos 4.3.1. poskyryje. Iš viso sudaryta 13 verčių zonų.

Centrinė miesto dalis išskirta į atskirą zoną Nr. 30.1. Tai istorinė – senoji Palangos m. dalis, dauguma šios teritorijos statinių įrašyti į Kultūros vertybių apsaugos departamento registrą. Joje aukštą žemės vertę suformavo esančios pagrindinės valstybės institucijos, poilsio ir paslaugų, centrai, kultūros objektai, įrengtos komunikacijos, sutvarkyta aplinka. Šioje zonoje aukštomis kainomis pasižymi J. Basanavičiaus gatvė, pagrindinė gatvė vedanti link Baltijos jūros. Čia susikonglomeravusi didžioji dalis Palangos m. komercinių objektų. Centro zona nustatyta gana nedidelė, kadangi koncentruotas traukos centras čia yra – J. Basanavičiaus gatvė, paklausumą ir vertę didinantys veiksniai išsidėstę gana tolygiai nedidelėje teritorijoje.

30.2 zona – antra pagal nekilnojamojo turto kainų lygį Palangos miesto zona. Veiksniai, kurie įtakoja aukštas nekilnojamojo turto kainas šioje zonoje: apribojimai ir reikalavimai išlaikyti autentiškumą rekonstruojant senus ir statant naujus pastatus, pastatų reikšmingumas, ribota žemės sklypų pasiūla, lokalizacija (miesto centras). Kainos 30.2 zonoje mažesnės apie 30 % lyginant su 30.1 zona, todėl 30.2 zona išskirta į atskirą zoną.

30.3 – 30.4 tai šalia centrinės miesto dalies esančios zonos. Šios zonos pasižymi aukštomis nekilnojamojo turto kainomis, pagrinde dominuoja individualių namų kvartalai. Zonoje 30.4 pastatai senesnės statybos maždaug 1950 – 1980 m. Zonoje 30.3 statomi nauji pastatai. Lyginant nekilnojamojo turto su zonomis 30.1 – 30.2 skirtumas sudaro daugiau nei 30 %. Didesnių komercinės paskirties objektų šiose zonose nėra, vykdoma tik smulki komercinė veikla. Lyginant žemės vertę su zona 30.1 skirtumas sudaro daugiau nei 30 %, todėl šios zonos išskirtos į atskiras verčių zonas.

30.5 zona išsidėsčiusi tarp centrinės ir šiaurinės Palangos m. dalių. Į šią zoną patenka senųjų gyvenviečių, Užkanavė, Monciškės, Kunigiškiai, Kontininkai, teritorijos. Žemesnę nekilnojamojo turto vertę šioje zonoje įtakoja tai, kad dauguma teritorijų be komunikacijų ir nutolusios nuo centrinės miesto dalies. Nors kai kuriose gatvėse tiesiamos naujos komunikacijos. Lyginant šią zoną su šalia esančia 30.7 zona, kainos žymiai mažesnės, todėl aprašyta teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

30.6 zona – Šventosios gyvenvietė, kurioje įrengtos komunikacijos, visa tai lemia didesnes nekilnojamojo turto vertes lyginant su zonų 30.5 ir 30.11 vertėmis, nors zonos yra greta, tačiau 30.6 zona išskirta į atskirą zoną.

30.7 zona tęsiasi Baltijos pajūriu į šiaurę nuo centrinės Palangos m. dalies iki Šventosios gyvenvietės. Teritorija arti Baltijos pajūrio, joje vykdomai smulkiai komercinei veiklai įtakoja sezoniškumas. Zonoje yra įrengtos komunikacijos, visa tai lemia didesnes nekilnojamojo turto vertes lyginant su zonos 30.5 vertėmis, ir šiek tiek žemesnes kainas lyginant su 30.6 zona, nors zonos yra greta, todėl 30.7 sukurta atskira zona.

30.8 zona išsidėsčiusi rytinėje Palangos m. dalyje. Ši zona didesniu atstumu nutolusi nuo pagrindinio traukos centro – Baltijos jūros. Nors šioje zonoje pastatai statyti 1970 – 1990 m., bet ne visur įrengtos komunikacijos. Žemės rinka šioje zonoje nėra aktyvi ir pasižymi 20 – 30 % žemesnėmis kainomis, lyginant su šalia esančia zona 30.4, todėl 30.8 zona išskirta į atskirą zoną. Arčiau centro esančios sodininkų bendrijos žemės sklypų vertės panašios, kaip ir namų valdų, kurios yra išsidėsčiusios miesto pakraštyje.

30.9 zonos žemės sklypai, paruošus detaliuosius planus suformuoti 2000 – 2004 m. Jie skirti nuosavybės teisių atstatymui į turėtą nekilnojamąjį turtą. Zonoje nėra komunikacijų, suformuotos gatvės, žemės vertės apie 20 % žemesnės už vertes zonoje 30.8, todėl 30.9 zona išskirta į atskirą zoną. Zonoje nekilnojamojo turto rinka nelabai aktyvi.

30.10 zonos nekilnojamojo turto vertės gana panašios, kaip ir zonos 30.3. Skiriasi zonų išsidėstymas, zona 30.3 šiaurinėje Palangos miesto dalyje, zona 30.10. pietinėje miesto dalyje ir tęsiasi į pietus Baltijos pajūrių. Į zoną 30.10 patenka Palangos m. Botanikos parko, pajūrio regioninio parko teritorijos. Šioje zonoje esančios namų valdų teritorijos dideliu atstumu nutolusios nuo centrinės miesto dalies. Gamybinės paskirties objektų zonoje nėra. Nekilnojamojo turto nekilnojamojo turto registre įregistruota mažai. Visa tai lemia mažą rinkos aktyvumą. Atsižvelgiant į visa tai, ši zona išskirta į atskirą zoną.

30.11 zona išsidėsčiusi šiaurinėje Palangos m. dalyje. Šioje zonoje sklypai suformuoti 2005 – 2007 metais, sklypai be komunikacijų. Zonoje gamybinė, komercinė veikla nėra vykdoma. Visa tai lemia mažą rinkos aktyvumą ir nekilnojamojo turto verčių skirtumą tarp šalia esančių zonų 30.5 ir 30.6, todėl 30.11 zona išskirta į atskirą zoną.

30.12 zona ribojasi su Latvijos Respublika, į zoną patenka Būtingės naftos terminalo teritorija. Čia sklypai be komunikacijų. Jokia komercinė veikla nėra vykdoma. Labai didelės teritorijos yra neužstatytos, plyti pelkės, rinka neaktyvi, todėl 30.12 zona išskirta į atskirą zoną.

30.13 zona likusi Palangos m. savivaldybės dalis. Šios zonos teritorija gana didelė, nutolusi nuo miesto centrinės dalies, bei Baltijos jūros. Zonoje nėra komunikacijų. Visa tai nulemia mažesnes nekilnojamojo turto vertes, nei kitose miesto zonose, todėl 30.13 zona išskirta į atskirą zoną.

4.4. Rinkos duomenų ir vertinimo modelių statistinis įvertinimas, rinkos modeliavimo ir ekspertinio vertinimo būdai

4.4.1. Statistinių rodiklių apibūdinimas

Modeliams sudaryti naudojami patikimi rinkos duomenys. Rinkos duomenų ir jų pagrindu sudarytų masinio vertinimo modelių patikimumui įvertinti naudojami įvairūs statistiniai metodai. Kokie statistiniai rodikliai panaudoti ir kokios jų reikšmės, trumpai apžvelgiama šiame skyriuje.

Aritmetinis vidurkis – reikšmių vidurkis $\bar{S} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n S_i$.

Mediana – sutvarkyto didėjimo tvarka rinkinio vidurinių reikšmių aritmetinis vidurkis, kai rinkinio elementų skaičius lyginis; sutvarkyto didėjimo tvarka rinkinio vidurinė reikšmė, kai rinkinio elementų skaičius nelyginis.

Moda – dažniausiai duomenų aibėje pasikartojusi reikšmė. Moda yra nevienareikšmis dydis. Ją patogu rasti histograma.

Dispersija – apibūdina elementų galimų reikšmių išsisklaidymo apie vidurkį laipsnį:

$$DX = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})^2.$$

Vidutinis kvadratinis arba standartinis nuokrypis parodo reikšmių (kainų) išsibarstymo apie vidurkį laipsnį. Kuo jis mažesnis, tuo aritmetinis vidurkis geriau atspindi visumą;

$$SX = \sqrt{DX}.$$

Absoliutus (vidutinis) nuokrypis parodo reikšmių nuokrypį nuo vidurkio:

$$AX = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n |S_i - \bar{S}|.$$

Variacijos koeficientas nurodo vidutinės kvadratinės paklaidos (SX) ir vidutinės pardavimo kainos procentinį santykį:

$$CV = \frac{100\%SX}{\bar{S}}.$$

Koreliacinė analizė rodo, kiek yra reikšmingas ryšys tarp dviejų arba daugiau statistiškai vienas su kitu susietų faktorių. Ji gelbsti priimant sprendimą, ar nagrinėjamas faktorius, nustatant vertę, yra reikšmingas, ar į jį galima nekreipti dėmesio.

Koreliacija (koreliacinis ryšys) – ar yra ryšys tarp požymių, kokia jo kryptis ir stiprumas. Jei dydžiai koreliuoti, tai jie priklausomi, t. y. vieno buvimas (nebuvimas) daro įtaką kitam; kai nepriklausomi – nekoreliuoti.

Koreliacijos koeficientas – parodo nagrinėjamų požymių tiesinę priklausomybę. Koreliacijos koeficiento galimos reikšmės $-1 \leq \rho(S, Z) \leq 1$. Jeigu dviejų kintamųjų koreliacijos koeficientas lygus 0, tai tie kintamieji yra statistiškai nepriklausomi. Koreliacijos koeficiento formulė:

$$\rho(S, Z) = \frac{\sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})(Z_i - \bar{Z})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})^2 \sum_{i=1}^n (Z_i - \bar{Z})^2}}$$

Normalusis pasiskirstymas – „tvarkingas“ (homogeniškas, stochastinis) duomenų pasiskirstymas apie aritmetinį vidurkį, kai atskirų duomenų nukrypimas nuo vidurkio yra atsitiktinis. Normalųjį pasiskirstymą aiškiai apibrėžia vidurkis ir standartinis (kvadratinis) nuokrypis.

Regresinė analizė leidžia apibrėžti santykį tarp dviejų vienas nuo kito priklausomų faktorių taip, kad žinant vieno faktoriaus reikšmę, kito faktoriaus reikšmę galima nusakyti su tam tikra tikimybe. Regresinė analizė yra būdas nustatyti funkciją taip, kad atstumų kvadratas nuo funkcijos iki atrinktos duomenų aibės būtų minimalus.

Daugianarė regresijos lygtis – kai lygtimi išreiškiama kelių nepriklausomų veiksnių įtaka. Sudarant regresijos lygtį neesminių priežasčių įtaka atmetama, todėl koreliacinis ryšys „virsta“ funkciniu. Regresijos lygtys dažniausia būna tiesinės, parabolinės, hiperbolinės, laipsninės ar rodiklinės.

Stjudento kriterijus (pasiskirstymas) t – parodo kintamojo įtaką priklausomam kintamajam lygtyje. Kuo Stjudento kriterijus didesnis, tuo svarbesnis lygtyje nepriklausomas kintamasis. Pavyzdžiui, kintamasis gali stipriai koreliuoti su pardavimo kaina, bet jis prognozavimui netinkamas. Tą netinkamumą ir parodo Stjudento kriterijus. Stjudento kriterijaus reikšmė pasirinktam pasiklovimo laipsniui randama lentelėse (pateikiamos statistiniuose vadovėliuose).

Fišerio kriterijus $F = t^2$, taip kaip ir Stjudento, naudojamas vieno ar kito regresijos kintamojo reikšmingumui nustatyti.

Beta koeficientai išreiškia atskirų kintamųjų reikšmingumą vienas kito atžvilgiu; jų ryšį lygtyje.

Modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficientas R^2 nurodo, koks pardavimo kainų pasiskirstymo procentas yra paaiškinamas regresijos modeliu. Jis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$R^2 = \frac{\sum (\hat{S}_i - \bar{S})^2}{\sum (S_i - \bar{S})^2},$$

čia $\hat{S}_i$ - prognozuota kaina.

R gali turėti reikšmes nuo 0 iki 1. Kai $R = 0$, modeliu jokia pardavimo kainų variacija nepaaiškinama. Šiuo atveju kainų vidurkis $\bar{S}$, taip pat, kaip ir regresijos pagal modelį apskaičiuotos kainos, vienodai atspindės visų nagrinėjamų objektų vertes. Kai $R^2 = 1$, visi nukrypimai nuo $\bar{S}$ aprašomi regresijos lygtimi. Tai reiškia, kad modelyje su vienu kintamuoju visi taškai, atitinkantys pardavimo kainas, yra išsidėstę vienoje linijoje.

4.4.2. Pradinių rinkos duomenų statistiniai rodikliai

Nekilnojamojo turto masiniam vertinimui panaudoti įvykę pastatų ir patalpų sandoriai. Palangos miesto savivaldybės pradiniai rinkos duomenys apima 2010-2015* m. laikotarpį. Per analizuojamą laikotarpį daugiausiai sudaryta butų bei poilsio ir sporto paskirties objektų sandorių, atitinkamai 2004 ir 1663 sandoriai. Mažiausiai sudaryta kultūros, švietimo ir mokslo paskirties objektų sandorių – 8, ir pagalbinio ūkio pastatų sandorių, tik 7. Taip pat lentelėje pateikti statistiniai rodikliai: mažiausia ir didžiausia vieneto kaina, vidutinis kvadratinis nuokrypis, mediana, aritmetinis vidurkis, kuris parodo tam tikros paskirties pastatų ar patalpų kainų vidurkį. Pavyzdžiui Palangos mieste butų 1 kv. m kaina vidutiniškai siekia 838 Eur, vieno - dviejų butų namų – 668 Eur/kv. m. ir t. t.

4.1. lentelė. Palangos miesto savivaldybės 2010-2015* m. pradiniai rinkos duomenų statistiniai rodikliai

	Sandorių skaičius	Minimumas vnt. kaina	Maksimumas vnt. kaina	Aritmetinis vidurkis	Vidutinis kvadratinis nuokrypis	Mediana
Vieno – dviejų butų namų paskirties grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	301	7	3131	668	485	527
Butų paskirties grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	2004	5	3935	838	462	778
Bendrabučių paskirties grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	143	22	3109	685	381	618
Administracinės ir gydymo paskirčių grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	129	2	2778	1026	702	907
Poilsio ir sporto paskirčių grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	1663	1	11403	1003	666	1005
Kultūros, švietimo ir mokslo paskirčių grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	8	123	984	346	292	198
Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo paskirčių grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	90	14	4699	914	709	859
Garažų paskirties grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	514	6	1914	265	207	226
Pagalbinio ūkio pastatų paskirties grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	7	40	123	70	27	69
Pagalbinio ūkio patalpų paskirties grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	158	57	1014	313	187	246
Sodų pastatų paskirties grupės nekilnojamasis turtas						
Iš viso	28	37	696	243	167	246

4.4.3. Rinkos modeliavimas

Nekilnojamojo turto rinkos modeliavimas – procesas, kai atliekant nekilnojamojo turto rinkos analizę, nustatoma vertės ir rinkos veiksnių priklausomybė, taikoma neįvertintų rinkos segmentų vertės parametrų nustatytai.

Nekilnojamojo turto masiniame vertinime rinkos modeliavimo būdas taikomas rinkos vertei nustatyti toms turto grupėms (paskirtims) ir tose vertės zonose, kuriose analizuojamos turto grupės (paskirties) objektų nebuvo parduota ir jų pirkimo–pardavimo rinkos kainos nėra žinomos. Taikant nekilnojamojo turto rinkos analizę nustatytų priklausomybių tarp vertės ir rinkos veiksnių (turto

* 2015 m. sausio-liepos periodo duomenys.

vertės ir nuomos kainos priklausomybės, turto verčių tarp skirtingų turto grupių priklausomybės, turto verčių nuo atstumo priklausomybės, analogiškų verčių zonų vertės, individualaus vertinimo verčių) panaudojimas neįvertintos turto grupės (paskirties) vertei nustatyti vadinamas vertinimu rinkos modeliavimo būdu. Vertinant šiuo būdu, verčių tikslumas tiesiogiai priklauso nuo surinktos informacijos pagrįstumo ir teisingumo.

4.4.4. Ekspertinis vertinimas

Nekilnojamojo turto ekspertinis vertinimas – nekilnojamojo turto vertinimas, kai vadovaujantis nekilnojamojo turto vertinimo patirtimi ir analize, nustatomi vertinimo koeficientai, rodikliai ir kiti santykiniai lyginamieji dydžiai, leidžiantys įvertinti panašias savybes turintį turtą. Šis būdas taikomas tada, kai trūksta duomenų tam, jog būtų galima taikyti Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme numatytus vertinimo metodus.

Bendrabučių paskirties turtas turi panašias savybes į butų paskirties turtą, todėl buvo atlikta statistinio tyrimo butų ir bendrabučių paskirčių nekilnojamojo turto rinkos duomenų analizė Palangos m. sav. teritorijoje. Nustatyta, jog daugiausiai bendrabučių turinčioje nekilnojamojo turto verčių zonoje Nr. 30.2; 30.6; 30.8 butų paskirties 1 kv. m kainos mediana lyginant su bendrabučių paskirties 1 kv. m kainos mediana skiriasi apie 15 proc. Taigi, sudarant bendrą butų ir bendrabučių paskirčių modelį bei skaičiuojant bendrabučių vertes, gauta vertė dauginama iš priimto koeficiento 0,85. Koeficiento apskaičiavimas pagal verčių zonas pateikiamas 4.2 lentelėje.

4.2 lentelė. Bendrabučių paskirties koeficiento apskaičiavimas pagal verčių zonas

Verčių zona	Butų paskirties 1 kv. m kainos mediana (Eur)	Bendrabučių paskirties 1 kv. m kainos mediana (Eur)	Koeficientas
30.2; 30.6; 30.8	689	590	0,85

4.5. Statybos metų įtaka

Statybos metų įtaka yra vienas iš reikšmingiausių kintamųjų vidutinei rinkos vertei nustatyti. Vertinant nekilnojamąjį turtą masinio vertinimo būdu ir siekiant gauti kuo tikslesnes vidutines rinkos vertes (ypač tais atvejais, kai objekto statymo trukmė ilga), imamas statybos pradžios ir pabaigos metų vidurkis. Pvz. statybos pradžios metai - 2000, o pabaigos – 2012, tai jų vidurkis bus $(2000+2012)/2 = 2006$.

5. VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT PAJAMŲ METODU

5.1. Masinio vertinimo modelio sudarymas taikant pajamų metodą

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 1 p. komercinio naudojimo nekilnojamasis turtas vertinamas lyginamuoju bei pajamų metodais, taikant masinį nekilnojamojo turto vertinimą. Pagal to paties įstatymo 2 str. 7 d. *komercinio naudojimo nekilnojamasis turtas* – administracinės, maitinimo, paslaugų, prekybos, viešbučių, poilsio, gydymo, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statiniai (patalpos).

Pajamų metodas taikomas tada, kai tikimasi, jog vertinamo turto naudojimo vertė objektyviausiai parodys turto vertę rinkoje. Naudojimo vertė – apskaičiuota pinigų suma, rodanti turto ekonominį naudingumą tam tikram naudotojui. Pajamų metodas remiasi prielaida, kad egzistuoja apibrėžtas ryšys tarp grynujų (veiklos) pajamų, gaunamų iš objekto, ir to objekto rinkos vertės. Nekilnojamojo turto vertinimas pajamų metodu gali būti naudojamas:

- kapitalizavimo skaičiavimo būdu;
- diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdu.

Vertinamo turto naudojimo vertė, taikant tiesioginį pajamų kapitalizavimą, skaičiuojama pagal formulę:

$$NV = VP / r ;$$

čia: **NV** – naudojimo vertė;
VP – veiklos pajamos per metus;
r – kapitalizavimo normos rodiklis.

Nustatant vertinamo nekilnojamojo turto vidutinės rinkos vertes naudotas pajamų kapitalizavimo metodas. Šis metodas grindžiamas galimybe gauti pajamas, nuomojant vertinamą turtą, bei kapitalizavimo normos apskaičiavimu ir taikymu.

Masinio vertinimo modeliai, tiek naudojant lyginamąjį metodą, tiek pajamų metodą, – tai matematiniai skaičiavimai, kuriuos taikant, remiantis turima informacija apie vietovę, rinkos duomenis, rinkos sąlygas ir nekilnojamojo turto charakteristikas, nustatoma nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė.

Pajamų metodu nekilnojamojo turto masinio vertinimo modeliams sudaryti panaudoti:

1. nekilnojamojo turto kadastro ir registro duomenys, apimantys jų kiekybines ir kokybines charakteristikas.
2. nuomos sandorių kainos, užfiksuotos VĮ Registrų centre.
3. nuomos sandorių kainos, užfiksuotos viešuose leidiniuose, internete panaudoti kaip pagalbinių duomenys.
4. individualių vertinimo ataskaitų, spaudos ir interneto informacija apie pasiūlos, nuomos kainas, užimtumą ir kt. panaudoti kaip pagalbinių duomenys.
5. viešbučių vertinimui – vidutinės kambarių nuomos kainos, kambarių skaičius, užimtumas, pajamos, išlaidas ir kt. duomenys surinkti iš anketų, padedant Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijai.

Vadovaujantis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklėmis, sudarant nekilnojamojo turto vertinimo modelius, nebuvo atsižvelgta į nekilnojamojo turto vertės padidėjimą ar sumažėjimą dėl šių veiksnių:

1. aplinkos laikino pagerinimo arba pabloginimo.
2. nuosavybės formos ir fizinių savybių.
3. nekilnojamojo turto valdymo formos.
4. nekilnojamojo turto naudojimo, valdymo ir disponavimo apribojimo.
5. nekilnojamojo turto išplanavimo, stiliaus, dizaino, vidaus apdailos ir kitų individualių savybių.
6. nekilnojamojo turto (statinio) padėties gatvės, pasaulio šalių atžvilgiu.
7. nekilnojamojo turto panaudojimo universalumo, technologinės įrangos, jo skleidžiamos taršos.

Nekilnojamojo turto verčių žemėlapių ir vertinimo modelių parengimas susideda iš tarpusavyje susijusių 8 pagrindinių etapų:

1. Rinkos duomenų patikros;
2. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, specifikacijos.
3. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, kalibravimo.
4. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, patikros.
5. Vertinamo nekilnojamojo turto grynųjų pajamų nustatymo.
6. Kapitalizavimo normos nustatymo.
7. Žemės įtakos koeficiento statinyje nustatymo.
8. Pagrindinio modelio, nustatančio vertinamo nekilnojamojo turto vidutinę rinkos vertę, patikros.

Matematinė išraiška masinio vertinimo modelis pajamų metodu atrodo taip:

$$((BP * (Užim\% / 100)) - (MokV * (NTm\% / 100) + VRV * (Drau\% / 100) + BP * (Vald\% / 100) + BP * (Remo\% / 100))) / (r / 100) * ŽVK,$$

čia: $BP = (\text{vid. nuomos vertė} * (BnPl - PgPl * 0.25)) * 12,$

čia: vid. nuomos vertė = $b_0 \times X_1^{b_1} \times X_2^{b_2}$;
 $X_1, X_2, \dots, X_p$ – nepriklausomi kintamieji,
 b_0 – vidutinė (bazinė) nuomos kaina,
 $b_1, b_2, \dots, b_p$ – nepriklausomų kintamųjų koeficientai,
0,25 – 25 proc. mažinama pagalbinio ploto vidutinė nuomos vertė,
12 – mėnesiai.

5.1. lentelė. Masinio vertinimo modelio pajamų metodo reikšmės ir jų sutrumpinimai

Pavadinimas	Sutrumpinimas
Draudimo išlaidų tarifas, proc.	Drau%
Turto valdymo ir kt. išlaidų tarifas, proc.	Vald%
Einamojo remonto išlaidos, proc.	Remo%
Užimtumo procentas, proc.	Uzim%
Kapitalizavimo normos rodiklis, proc.	r
Nekilnojamojo turto mokesčio tarifas, proc.	NTm%
Vidutinė rinkos vertė	VRV
Žemės vertės įtakos koef.	ŽVK
Mokestinė vertė	MokV
Grynosios veiklos pajamos, gaunamos iš nekilnojamojo turto	GP
Bendrosios pajamos	BP

5.1.1. Rinkos duomenų patikra

Modeliams sudaryti reikalingos sandorių nuomos kainos patikrinamos pagal komerciškumą ir vienodą sandorių sudarymo laiką. Komerciškumo kriterijus nustatomas atliekant išvestinio rodiklio – $1 \text{ m}^2/\text{mėn.}$ – nuomos kainų analizę, prieš tai atsisakant sandorių, kurių nuomos kainos neatitinka rinkos konjunktūros. Laiko kriterijaus – vienodo sandorių laiko analizė neatsiejama nuo nustatytos masinio vertinimo datos ir yra labai svarbi aktyviai besikeičiančioje nekilnojamojo turto rinkoje. Laiko įtakos rinkos nuomos kainoms nustatymo būdai pateikti ataskaitos 4.2 skyriuje. Panaudojant ilgesnio laikotarpio nuomos kainas, laiko pataisos būtinumas ir jos dydis daugeliu atvejų nustatyti nuomos kainas aproksimuojančia kreive. Patikrinus ir laiko pataisa pakoregavus nuomos kainas, atliekama modelių specifikacija.

5.1.2. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, specifikacija

Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, specifikacija – nuomos kainas lemiančių veiksnių ir nekilnojamojo turto charakteristikų bei jų sąveikos ryšių nustatymas. Specifikacija atliekama taikant statistinius skaičiavimus, grafinę analizę, koreliacines matricas, kitus matematinės analizės būdus. Vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastro nuostatais ir atsižvelgiant į rinkos konjunktūrą, specifikacijos metu nekilnojamojo turto naudojimo paskirtys yra sugrupuotos į tas pačias verčių grupes, kaip ir vertinant lyginamuoju metodu. Pasirenkant vertinimo metodą, buvo atsižvelgta ne tik į Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo nuostatas, bet ir Turto ir verslo vertinimo metodiką. Atsižvelgiant į tai, kad poilsio, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statinių (patalpų) nuomos sandorių yra mažai, taikant jų vertinimui pajamų metodą galimos didelės vidutinių rinkos verčių paklaidos. Todėl, siekiant kuo tikslesnio įvertinimo, šis metodas minėtoms paskirtims nebuvo taikytas.

Kitas svarbus veiksnys – vieta, kuri įvertinama sudarant verčių žemėlapius. Naudojantis žemėlapiu nustatoma vietos įtaka vidutinei nuomos vertei, ir dėl vertės zonoje esančių veiksnių homogeniškumo sumažinamas vertimo modelio kintamųjų skaičius. Nekilnojamojo turto verčių zonų sudarymo taisyklės pateiktos ataskaitos 4.3.1. poskyryje. Tais atvejais, kai pagalbiniam modeliui sudaryti užtenka paskutinių metų duomenų ir kai per tą laikotarpį nuomos vertės pokyčiai dėl laiko įtakos nėra reikšmingi, laiko pataisos nereikalingos.

Vertinant turtą pajamų metodu, naudojamos tos pačios verčių zonos, kaip ir vertinant lyginamuoju metodu. Palangos miesto savivaldybė turi 13 verčių zonų. Atlikus vertinamų paskirčių grupių rinkos analizę pagal vertinamo turto tipus, statybos metus bei nuomos kainas, verčių zonos buvo sujungtos taip pat, kaip ir vertinant lyginamuoju metodu.

Palangos miesto savivaldybėje 2015 m. rugpjūčio 1 d. nuomos verčių laiko pataisa apskaičiuota panaudojant nuomos kainų analizę aproksimuojančia kreive, taip pat nekilnojamojo turto paskirčių grupes (viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo bei administracinės ir gydymo) ir verčių zonas, kuriose laiko įtakos pataisa nustatyta reikšminga.

Kitiems kokybiniais ir kiekybiniais veiksniams nustatyti panaudotos koreliacinės matricos. Koreliacinė matrica nustato visų analizuojamų kintamųjų porų koreliacijos koeficientų reikšmes. Matricai sudaryti kokybiniai faktoriai išreiškiami skaitmenine forma. Aukštus koreliacijos laipsnius turinčiose porose vieno veiksnio atsisakoma. Koreliacine analize užbaigiama nekilnojamojo turto veiksmų specifikacija. Specifikacijos etape pasiekiamas rezultatas – nustatoma, kokie veiksniai ir kokioje zonoje (teritorijoje) gali būti svarbūs apskaičiuojant nekilnojamojo turto vidutinę nuomos vertę. Lieka nustatyti veiksmų sąveikos ryšius. Sąveikos ryšius apsprendžia modelių tipai.

Nekilnojamojo turto vidutinei nuomos vertei nustatyti panaudotas multiplikatyvinis modelis.

Multiplikatyvinio modelio forma yra tokia:

$$S = b_0 \times X_1^{b_1} \times X_2^{b_2} \times \dots \times X_p^{b_p},$$

čia: S – apskaičiuojama vertė,

$X_1, X_2, \dots, X_p$ – nepriklausomi kintamieji,

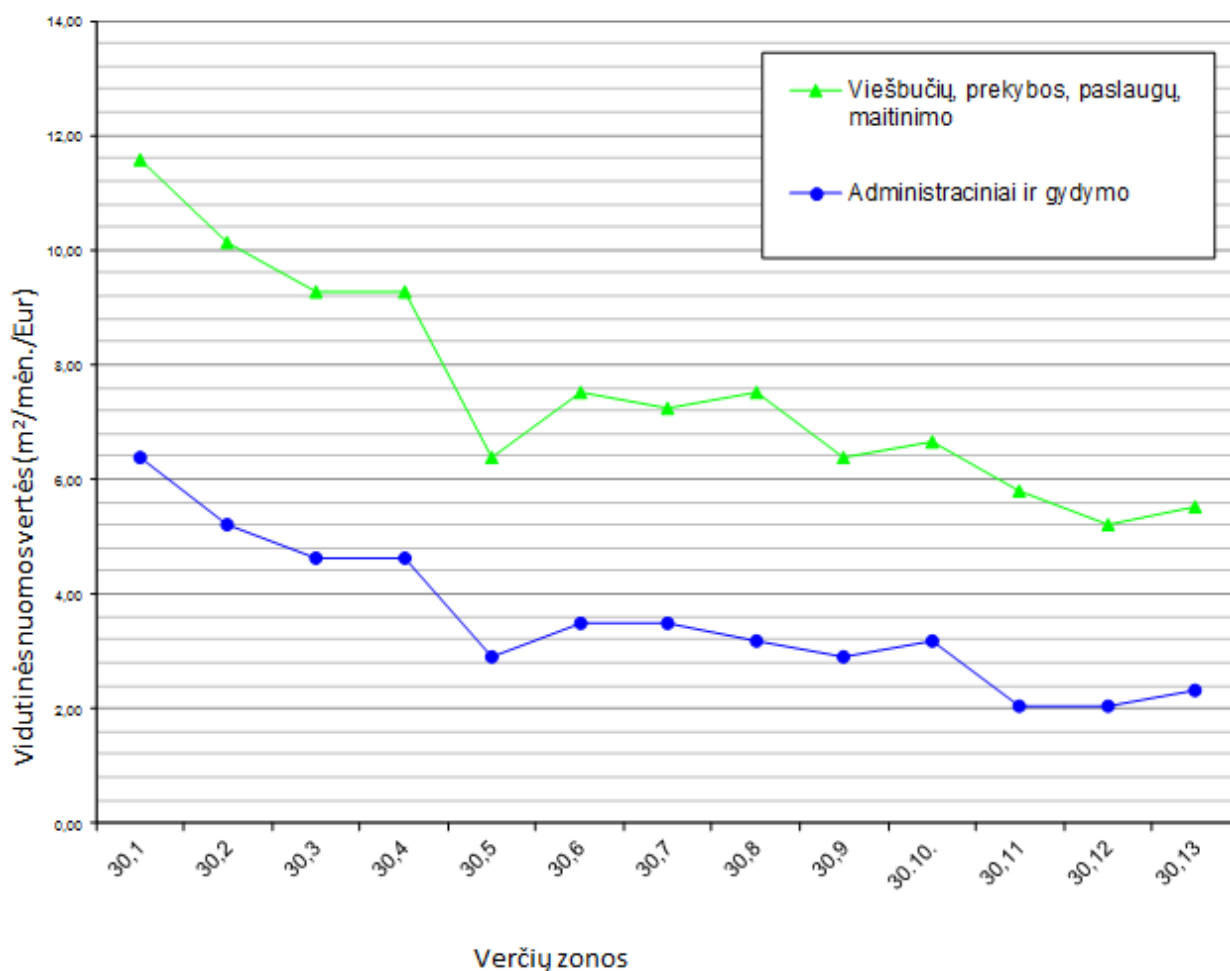
b_0 – konstanta,

$b_1, b_2, \dots, b_p$ – nepriklausomų kintamųjų koeficientai.

Nustačius reikšmingus veiksmus ir parinkus modelio tipą, atliekamas modelio kalibravimas. Modelio kalibravimas – koeficientų masinio vertinimo modelyje nustatymo procesas. Kalibravimui panaudota daugianarė regresinė analizė (DRA). DRA – statistinis nežinomų duomenų, panaudojant žinomą ir prieinamą informaciją, nustatymo būdas. Nekilnojamojo turto vertinime nežinomi duomenys yra nekilnojamojo turto rinkos vertės reikšmės, žinomi ir prieinami – nuomos kainos ir objektų charakteristikos. DRA leidžia nustatyti kiekvieno analizuojamo faktoriaus koeficientų reikšmes, kurias įvedus į modelį, apskaičiuojamos vertinamų objektų vidutinės nuomos vertės.

5.1.3. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, patikra

Nustačius koeficientų reikšmes, statistinėmis ir grafinėmis priemonėmis tikrinamas modelio patikimumas. Jis įvertinamas pagal aritmetinio vidurkio, medianos, dispersijos, vidutinio kvadratinio nuokrypio, standartinio nuokrypio, koreliacijos koeficiento, modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficiento, variacijos koeficiento reikšmes. Statistinių rodiklių paaiškinimas pateiktas 4.4.1. papunktyje. Grafinė modelių, kurie nustato vidutinę nuomos vertę, patikra pateikta 5.1. paveiksle.

5.1. pav. Palangos m. savivaldybės nekilnojamojo turto vidutinių nuomos verčių vertinimo modelių vertikali – horizontali patikra

Grafiko x ašyje atidėtos verčių zonos, y ašyje vidutinės nuomos vertės (Eur/m²/mėn.), apskaičiuotos pagal pagalbinus modelius, parengtus vertinimo datai – 2015 m. rugpjūčio 1 d. Gauta kreivė rodo Eur/m²/mėn. vidutinės nuomos vertės kaitą teritoriniu, taip pat ir atskirų paskirčių grupių požiūriu. Tuo atveju, kai visų kreivių kaita verčių zonose turi panašias tendencijas, galima daryti išvadą, kad nustatytų vidutinių nuomos verčių vertinimo modeliai sudaryti teisingai, ir atvirkščiai – jei kreivės susikerta, būtina pertikrinti modelių teisingumą, papildomai atlikti rinkos analizę.

Patikrinti ir atitinkantys nekilnojamojo turto rinkos konjunktūrą pagalbiniai modeliai surašomi į programą.

Jei vertinamų paskirčių grupių (paskirčių) analizuojamose teritorijose (verčių zonose) nuomos kainos nėra žinomos, tai jos nustatomos rinkos modeliavimo arba ekspertiniu būdu.

5.1.4. Palangos miesto savivaldybės nuomos duomenų, vertinant pajamų metodu, statistiniai rodikliai

Palangos miesto savivaldybėje nuomos rinkos analizei, verčių zonų žemėlapių ir nekilnojamojo turto vidutinės rinkos vertės nustatymo modelių sudarymui panaudoti Nekilnojamojo turto registro ir Nekilnojamojo turto nuomos sandorių bazės duomenys. Pradinių rinkos duomenų statistiniai rodikliai pagal turto grupes pateikiami toliau lentelėje. Palangos miesto savivaldybės pradiniai nuomos rinkos duomenys apima 2010-2015* m. laikotarpį.

* 2015 m. sausio-liepos periodo duomenys.

5.2. lentelė. Palangos m. sav. pradiniai nuomos duomenų statistiniai rodikliai.

<i>Rinkos duomenų, panaudotų masiniam vertinimui, statistiniai rodikliai</i>						
	Nuomos sandorių skaičius	Aritmetinis vidurkis	Mediana	Vidutinis kvadratinis nuokrypis	Minimumas vnt. kaina	Maksimumas vnt. kaina
Administraciniai ir gydymo paskirčių grupės nekilnojamasis turtas	18	5	4	3	0,48	12
Viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo paskirčių grupės nekilnojamasis turtas	41	7	3	17	0,03	108

5.1.5. Vertinamo nekilnojamojo turto grynujų pajamų nustatymas

Grynosios pajamos yra skirtumas tarp bendrųjų nuomos pajamų ir išlaidų:

Grynosios metinės pajamos = bendrosios metinės pajamos – lėšų praradimas dėl neužimtumo - turtui tenkančios metinės išlaidos.

Atlikus vertinamo turto analizę dėl nuomojamų patalpų pagrindinio ir pagalbinio plotų, priimta, kad skirtumas tarp nuomojamų patalpų pagrindinio ir pagalbinio plotų verčių yra 25 proc. Todėl, apskaičiuojant bendrąsias metines pajamas, nustatyta vidutinė nuomos vertė dauginama iš bendro ploto, o pagalbiniam plotui tenkanti nuomos vertė mažinama 25 proc.

Bendrosios metinės pajamos = (vidutinė nuomos vertė)* vertinamo objekto bendras objekto plotas + (- 25 proc. nuo pagalbinio ploto) *12,
kur: 12 – mėnesių skaičius.

Lėšų praradimas dėl neužimtumo arba pajamų netekimas dėl neišnuomoto ploto nustatomas procentais nuo bendrųjų metinių pajamų. Palangos miesto savivaldybėje nustatyta, kad neužimtumo procentas visoms paskirčių grupėms yra apie 20 proc. Pajamų netekimo koef. = 0.8.

Vertinamam turtui tenkančios metinės išlaidos pateiktos 5.3 lentelėje:

5.3. lentelė. Vertinamam turtui tenkančios metinės išlaidos

Išlaidos	proc.
Nekilnojamojo turto mokestis ¹	0,5
Draudimas ²	0,1
Turto valdymo išlaidos ³	2
Einamojo remonto išlaidos ⁴	3

1. Nekilnojamojo turto mokestis. Palangos m. sav. 2014 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. T2-170 nekilnojamojo turto mokestis komercinio naudojimo nekilnojamajam turtui (administracinės, maitinimo, paslaugų, prekybos, viešbučių, poilsio, gydymo, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statiniams (patalpoms) – 0,5 procento nekilnojamojo turto mokestinės vertės; gamybinės, pramoninės veiklos ir kitam nenurodytam nekilnojamam, aukščiau nepaminėtam turtui – 1 procentas nekilnojamojo turto mokestinės vertės; nekilnojamam turtui, kuris priklauso mokesčio mokėtojams, kurių metinė pajamų apyvarta sudaro 17 milijonų ir 377 tūkstančius eurų ir daugiau, komerciniam nekilnojamam turtui – 2 procentai; gamybinės, pramoninės veiklos ir kitam inžinerinių statinių nekilnojamam turtui – 3 procentai; nekilnojamajam turtui, kuris yra nenaudojamas, apleistas ir neprižiūrimas, arba naudojamas ne pagal paskirtį – 3 procentai nekilnojamojo turto mokestinės vertės; Nustatydami bendrą visai savivaldybei nekilnojamojo turto mokestį, pasirinktas 0,5 proc. nuo nekilnojamojo turto mokestinės vertės. Tokiu būdu: **Nekilnojamojo turto mokestis = galiojanti objekto mokestinė vertė * 0,005.** Statinio mokestinė vertė skelbiama http://www.registrucentras.lt/masvert/paieska_un.jsp.

2. Draudimo išlaidos apskaičiuojamos, paėmus 0,1 proc. nuo vertinamo objekto galiojančios vidutinės rinkos vertės. Draudimo įmoka dažniausiai sudaro apie 0,01-0,2 proc. draudimo sumos. Ji priklauso nuo pasirinktų apdraustų rizikų bei kitų faktorių. Draudimo vertė yra draudžiamų turtinių interesų vertė, kuri nurodoma draudimo sutartyje. Draudimo suma dažniausiai nustatoma pagal apdraustų daiktų įsigijimo kainą arba pagal statinių plotą. Skirtingos draudimo kompanijos taiko skirtingas draudimo sumos nustatymo metodikas.

3. Turto valdymo išlaidos – 2 proc. nuo bendrųjų metinių pajamų. Turto valdymo išlaidos nustatomos remiantis turto valdymo įmonių apklausos duomenimis.

4. Einamojo remonto išlaidos – 3 proc. nuo bendrųjų metinių pajamų. Objektų išlaikymo kaštus sudaro kasdieniniai poreikiai, todėl svarbu nustatyti procentinę dalį pajamų, skirtų einamiesiems remonto darbams. Šios išlaidos dažniausiai sudaro 1-3 proc. nuo gaunamų metinių pajamų iš patalpų nuomos.

Skaičiuojant savininko išlaidas priimama, kad nuomininkai moka komunalinius mokesčius (proporcingai nuomojamam plotui).

5.1.6. Kapitalizavimo normos nustatymas

Kapitalizavimo norma yra pagrindinis faktorius, darantis įtaką grynujų pajamų kapitalizavimui. Nustatant nekilnojamojo turto vidutinę rinkos vertę, kapitalizavimo norma reikalinga kapitalizuojant vienų metų grynąsias pajamas, gaunamas iš įprastinių pelno normų, būdingų analogiškam turtui rinkoje. Tai galima atlikti remiantis nominaliaisiais arba realiaisiais dydžiais. Svarbiausias uždavinys, tenkantis vertintojui, nustatant kapitalizavimo normą, yra įvertinti investicijos į nekilnojamąjį turtą riziką. Pagal užsienio šalių nekilnojamojo turto praktiką ji priklauso nuo tokių faktorių:

- nekilnojamojo turto lokalizacijos – kuo patrauklesnė vietovė, kuo palankesnės ekonominės sąlygos toje vietovėje, tuo kapitalizavimo norma bus žemesnė;
- pasiūlos ir paklausos santykio – jeigu vertinamo objekto paklausa didesnė, tai ir jo teikiamų pajamų kapitalizavimo norma r mažesnė;

Bet iš esmės kapitalizavimo norma priklauso nuo verslo stabilumo.

Sprendžiant, kokią kapitalizavimo normą priimti kapitalizuojant grynąsias pajamas, atsižvelgiama į vertinimo metu vyraujančius santykius vietinėje nekilnojamojo turto rinkoje. Be to, ypatingą reikšmę šiuo atveju turi pasiūlos ir paklausos santykis. Į skirtingus kapitalizavimo normų dydžius atsižvelgiama pagal pastatų rūšį. Taip pat kaimo vietovėje esančio pastato kapitalizavimo norma didesnė nei miesto, nes čia nuomos mokesčio dydis remiasi realiąja verte ir paprastai būna žemesnis nei miestuose. Vadinas, kaimo teritorijoje esantis nekilnojamas turtas blogiau kapitalizuojamas nei mieste esantys objektai. Jei paklausa labai didelė, kapitalizavimo normų dydžius reikia sumažinti. Ir priešingai, sunkiai parduodamo nekilnojamojo turto kapitalizavimo normos turi būti didinamos.

Apskritai galioja principas – kuo didesnė kapitalo investavimo į nekilnojamąjį turtą rizika, tuo didesnė turi būti imama kapitalizavimo norma. Kapitalizavimo normos nustatymo metodai yra šie:

1. Rinkos analogų metodas;
2. Paskolos padengimo koeficiento metodas (ang. *Debt Coverage Ratio Approach*);
3. Susietų investicijų metodas (ang. *Band of Investment Approach*);
4. Susietų investicijų pagal fizinius komponentus metodas;
5. Sumavimo metodas.

Paskolos padengimo koeficiento metodu ir susietų investicijų metodu kapitalizavimo norma skaičiuojama, kuomet naudojamos skolintos lėšos. Šie metodai nėra pagrindiniai, o labiau pagalbiniai, nes gaunama orientacinė kapitalizavimo normos reikšmė, kai rinkos duomenys nepakankamai patikimi.

Susietų investicijų pagal fizinius komponentus metodu kapitalizavimo norma skaičiuojama kaip vidutinis dydis tarp žemės kapitalizavimo normos ir pagerinimų kapitalizavimo normos. Šis metodas naudotinas, jeigu informacija apie palyginamuosius objektus suteikia galimybę tiksliai nustatyti kapitalizavimo normas fiziniams komponentams, taip pat komponentų (žemės ir pagerinimų) dalį bendroje vertėje.

Sumavimo metodu kapitalizavimo norma nustatoma pagal nerizikingas palūkanų normas, kaip bazines (prie jų pridedamos kompensacijos už riziką, žemą likvidumą ir investicijų vadybą), ir leidžia vertintojui padaryti tam tikras pataisas dėl skirtumų tarp nekilnojamojo turto pajamų srautų ir kitų pajamų srautų. Taigi šis metodas grindžiamas pelningumo ir galimų alternatyvių investicijų priešpastatymu. Šio metodo esmė – pirmojo kapitalizavimo normos dėmens palaipsnio sumavimo būdas, kurio pagrindu imama nerizikinga palūkanų norma ir prie jos pridedami įvairių jau išvardytų rizikos veiksnių pataisymai. Šį metodą matematiškai galima išreikšti taip:

$$r = Y_b + \sum DY_i$$

čia: Y_b – bazinė norma (imama nerizikinga arba mažiausiai rizikinga palūkanų norma),
 DY_i ; – i-asis pataisymas.

Nerizikinga palūkanų norma – palūkanų norma, grindžiama vyriausybinių ilgalaikių vertybinių popierių pelningumo dydžiu arba patikimiausių šalies bankų palūkanų normų dydžiu. Prie nerizikingos normos pridedamos rizikos pataisos (kai kuriuose literatūros šaltiniuose dar vadinamos premijomis), kurios susijusios su vertinamo nekilnojamojo turto ypatybėmis.

Kapitalizavimo norma parenkama dažnai pagal rinkos analogų metodą. Kapitalizavimo normų dydžiai gali būti išvesti pagal esamas vietinės nekilnojamojo turto rinkos pirkimo-pardavimo kainas.

$$r = \text{Grynosios nuomos pajamos per metus} / \text{Pirkimo-pardavimo kaina,}$$

čia r – kapitalizavimo norma.

Akivaizdu, kad nežymi kapitalizavimo normos skaičiavimo paklaida turi didelę reikšmę kapitalizuotai vertei, ypač kai pajamos didelės ir kapitalizavimo norma žema. Todėl kapitalizavimo normą reikia apskaičiuoti labai atidžiai ir remiantis rinkos duomenimis.

Kadangi Palangos m. sav. 2015 metais įvyko nedaug komercinio turto pirkimo-pardavimo sandorių, todėl vienas sandoris buvo parinktas iš panašios vertės požiūriu teritorijos (Klaipėdos m.).

Palangos m. sav. kapitalizacijos normos nustatymui pasirinktas rinkos analogų metodas. Kapitalizacijos normos nustatymui atlikta sugretinamų objektų pardavimo ir nuomos kainų analizė.

Išanalizavus skirtumus tarp komercinio naudojimo turto paskirčių kapitalizavimo normų, vertintojai daro išvadą, kad objektų paskirtis daro įtaką kapitalizavimo normos dydžiui, todėl normos dydžiai buvo nustatyti atskirai kiekvienai grupei, pateikti žemiau esančioje lentelėje.

5.4. lentelė. Kapitalizavimo normos nustatymas

<i>Administracinė ir gydymo paskirčių grupė</i>									
<i>Sandorio data</i>	<i>Adresas</i>	<i>Objekto pavadinimas</i>	<i>Paskirtis</i>	<i>Sienų medžiaga</i>	<i>Pastato statybos (rekonstr.) metai</i>	<i>Sandorio suma, Eur</i>	<i>Išgytas plotas, kv. m.</i>	<i>Grynosios metinės pajamos, Eur</i>	<i>Kapitalizacijos norma %</i>
2015/02/13	Tilžės g., Klaipėda	Istaiga	Administracinė	Plytos	1930	26935	37,00	2044	7,59
2015/07/17	S. Daukanto g., Klaipėda	Prekybos patalpos	Administracinė	Plytos	1967	108360	123,21	9340	9,25
2015/02/04	Paryžiaus Komunos g., Klaipėda	Istaigos patalpos	Administracinė	Plytos	1905 (2007)	130329	249,83	11614	8,91
2015/05/11	S. Daukanto g., Klaipėda	Registratūra	Administracinė	Plytos	2013	146792	150,55	10999	7,69
2015/03/24	Šaulių g., Klaipėda	Kontora	Administracinė	Plytos	1956	130300	192,87	11548	8,86
2015/07/02	Medvalakio g., Palanga	Parduotuvė	Gydymo	Plytos	1963	8689	29,17	677	7,79
2015/05/19	Palangos g., Palanga	Parduotuvė	Administracinė	Plytos	1930	95000	102,75	6031	8,15
2015/07/31	Bokštų g., Klaipėda	Grožio ir SPA centras	Administracinė	Blokeliai	2011	65165	76,89	5332	8,18
									~ 8,00

<i>Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo paskirčių grupė</i>									
<i>Sandorio data</i>	<i>Adresas</i>	<i>Objekto pavadinimas</i>	<i>Paskirtis</i>	<i>Sienų medžiaga</i>	<i>Pastato statybos (rekonstr.) metai</i>	<i>Sandorio suma, Eur</i>	<i>Įsigytas plotas, kv. m.</i>	<i>Grynosios metinės pajamos, Eur</i>	<i>Kapitalizacijos norma %</i>
2015/06/19	S. Daukanto g., Palanga	Viešbučio patalpa	Viešbučių	Plytos	2007	51750	30,9100	2265	5,21
2015/03/19	Kretingos g., Palanga	Kavinė	Maitinimo	Plytos	1992	231696	286,3700	14328	14,60
2015/01/13	Kontininkų g., Palanga	Svečių namai	Viešbučių	Blokeliai	2014	30207	29,6400	1293	5,42
2015/03/18	Jūros g., Palanga	Tualetas	Paslaugų	Plytos	1970	101367	13,4000	515	9,89
2015/01/22	Kontininkų g., Palanga	Svečių namai	Viešbučių	Blokeliai	2014	57924	72,1900	3148	6,92
2015/03/04	Kontininkų g., Palanga	Svečių namai	Viešbučių	Blokeliai	2014	28962	44,7900	1953	8,72
2015/06/29	Šventosios g., Palanga	Tualetas	Paslaugų	Plytos	1976	26275	37,1200	1453	7,76
									~ 8,00

Kapitalizavimo norma administraciniai ir gydymo paskirčių grupei nustatyta 8 %; viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo paskirčių grupei – 8 %.

5.2. Žemės vertės įtakos koeficientas

Nustatant nekilnojamojo turto rinkos vertę pajamų metodu, turtinio komplekso vertė sudėtinėms vertinamo objekto dalims turėtų būti paskirstoma proporcingai, o ne sumavimo ar atėmimo būdu. Pajamų ir pelno srantai turi įtakos ir statinio, ir žemės vertės dalims. Kadangi vertinant statinius pajamų metodu, šiuo metu nėra technologinių galimybių masiniu vertinimo būdu susieti žemės su statiniu ir nustatyti, ar žemė priklauso pastato savininkui nuosavybės teise, ar šis žemės sklypas nuomojamas, todėl daroma prielaida, kad visi žemės sklypai yra suformuoti ir mokesčių mokėtojai priklauso nuosavybės teise.

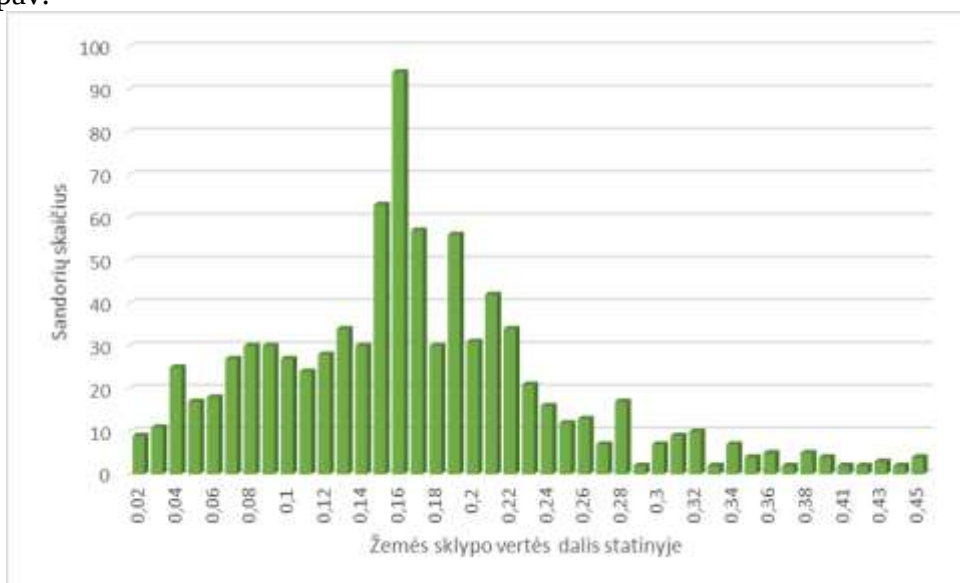
Atsižvelgdami į užsienio ekspertų rekomendacijas, nustatant žemės vertės dalį bendroje statinio vertėje, kuri nustatyta pajamų metodu, arba žemės vertės įtakos koeficientą (ŽĮK), reikia atsižvelgti į vietovę (miestas, miestelis, kaimas ir pan.), paskirtį, žemės sklypo dydį, užstatymą ir pan.

Praktikoje plačiai naudojami įvairūs žemės ir statinių atskyrimo metodai. Vienas iš jų yra **santykio metodas** – analizuojant panašius pardavimus, nustatomas žemės vertės ir pastatų bei statinių vertės santykis, kurį naudojant bendra turto vertė paskirstoma žemei ir statiniams. Pavyzdys, kaip atskiriama objekto vertės dalis, pateikiamas 5.5. lentelėje:

5.5. lentelė. Žemės ir statinių atskyrimo būdas

<i>Sandoryje dalyvavę objektai</i>	<i>Masinio vertinimo vertė</i>	<i>Dalis</i>	<i>Koef.</i>	<i>Sandorio suma 250 000 Eur</i>	<i>Padalinta objekto kaina</i>
Žemės sklypas	17 500	17 500/350 000	0.05	250 000*0.05	12 500
Pastatas	329 000	329 000/350 000	0.94	250 000*0.94	235 000
Ūkinis pastatas	3 500	3 500/350 000	0.01	250 000*0.01	2 500
Visų sandoryje dalyvavusių objektų vertė nustatyta masinio vertinimo būdu	350 000				250 000

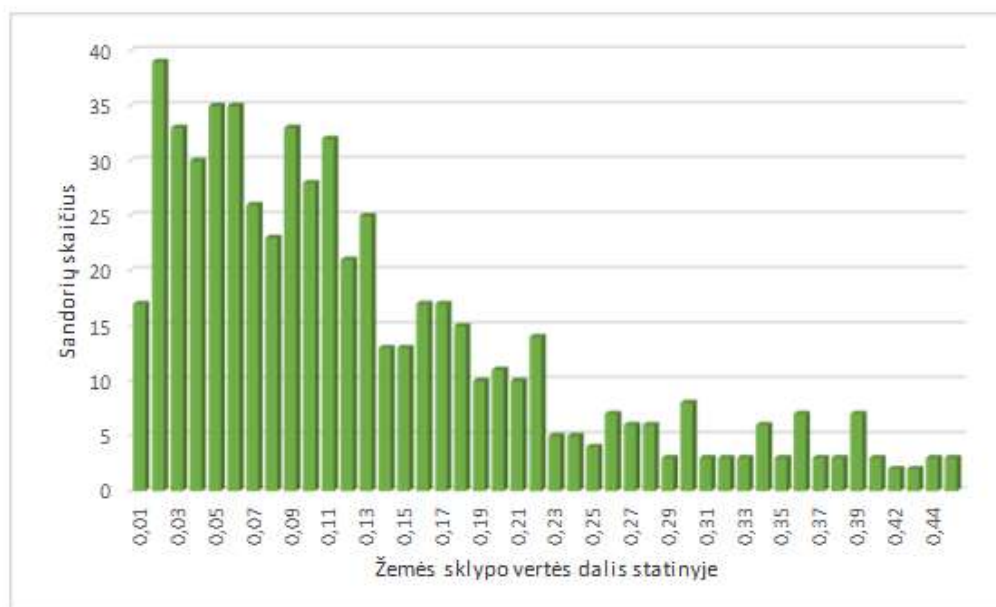
Nustatant žemės vertės įtakos koeficientą, buvo nagrinėti visos Lietuvos Respublikos vertinamų nekilnojamojo turto paskirčių 2006–2015* m. sandoriai. Analizės rezultatai pateikti 5.2. ir 5.3. pav.

Vidurkis	0,17
Mediana	0,16

5.2. pav. Žemės sklypo vertės dalies statinyje miestuose – savivaldybėse analizė

Išnagrinėjus vertinamų paskirčių miestuose 872 sandorius, nustatyta, kad žemės sklypo vertės dalis statinyje sudaro 16 %.

Vidurkis	0,15
Mediana	0,10

5.3 pav. Žemės sklypo vertės dalies statinyje, stovinčiame savivaldybių centruose, likusiuose miesteliuose ir kaimuose, analizė.

Išnagrinėjus kituose miesteliuose ir kaimuose 592 sandorius, nustatyta, kad žemės sklypo vertės dalis statinyje sudaro 10 %.

* 2015 - sandoriai, įvykę 2015 m. sausio–birželio mėnesiais ir įregistruoti Nekilnojamojo turto registre

6. NEKILNOJAMOJO TURTO VERČIŲ SUVESTINĖ

Viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo bei administracinė ir gydymo paskirčių nekilnojamojo turto vertės nustatytos lyginamuoju ir pajamų metodais.

Turto vertinimo praktika rodo, jei turtas naudojamas laikantis maksimalaus ir geriausio panaudojimo principo, turto (verslo) vadyba yra efektyvi, o verslas neturi skolų ar kitų įsipareigojimų, tiek lyginamuoju, tiek pajamų metodu nustatyta turto vertė sutampa arba yra artimos. Masinio vertinimo rezultatai, t. y. Palangos m. savivaldybės teritorijoje esančių nekilnojamojo turto objektų zonose vidutinių rinkos verčių svertiniai vidurkiai ir skirtingais metodais nustatyti verčių pokyčiai, pateikiami 6.1. lentelėje. Nedidelis atotrūkis tarp vidutinių rinkos verčių, nustatytų skirtingais metodais, rodo, kad tiek lyginamuoju, tiek pajamų metodu nustatytos vertės atitinka vidutinę rinkos būklę.

6.1. lentelė. Masinio vertinimo rezultatų pokyčiai pagal verčių zonas ir paskirčių grupes

<i>Zonos Nr.</i>	<i>Įvertintų daiktų sk.</i>	<i>Vieneto svertinis vidurkis apskaičiuotas lyginamuoju metodu (Eur/kv. m)</i>	<i>Vieneto svertinis vidurkis apskaičiuotas pajamų metodu (Eur/kv. m)</i>	<i>Verčių pokytis, proc.</i>
<i>Administracinės ir gydymo paskirčių grupė</i>				
30.1	67	415,25	396,80	4,65%
30.2	13	392,36	374,22	4,85%
30.3	13	284,84	269,68	5,62%
30.4	57	307,51	294,46	4,43%
30.5	1	206,36	197,65	4,41%
30.6	12	233,16	223,06	4,53%
30.8	27	223,64	212,12	5,43%
30.9	2	230,03	220,77	4,20%
30.10	6	214,08	204,45	4,71%
30.11	5	137,57	131,45	4,65%
30.12	3	129,86	122,26	6,22%
30.13	7	128,99	123,85	4,15%
<i>Viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo paskirčių grupė</i>				
30.1	188	677,72	585,55	15,74%
30.2	38	656,81	565,61	16,13%
30.3	15	528,08	457,60	15,40%
30.4	25	579,58	500,48	15,80%
30.5	10	421,04	362,69	16,09%
30.6	47	442,24	382,44	15,64%
30.7	8	388,04	334,55	15,99%
30.8	47	539,68	466,69	15,64%
30.9	3	418,99	362,90	15,45%
30.10	7	381,99	328,18	16,40%
30.11	1	435,98	376,72	15,73%
30.12	1	422,13	365,69	15,43%
30.13	3	312,73	272,74	14,66%

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 1 p., numatančiu lyginamojo bei pajamų metodų taikymą komercinio naudojimo nekilnojamojo turto mokestinėms vertėms nustatyti taikant masinį nekilnojamojo turto vertinimą, VĮ Registrų centro

Klaipėdos filialas, atlikdamas Palangos m. sav. nekilnojamojo turto masinį vertinimą pagal 2015 m. rugpjūčio 1 d. rinkos būklę, viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo, administracinės ir gydymo paskirties objektus įvertino ir pajamų (pajamų kapitalizavimo) metodu. Metodo esmė yra ta, kad vertinimo metu apskaičiuota pinigų suma, gauta iš vertinamų statinių nuomos bei kapitalizavimo normos apskaičiavimo ir taikymo, parodo turto ekonominį naudingumą.

Išlaikant masinio vertinimo pagrindinius principus, vidutinė rinkos vertė pajamų metodu buvo nustatyta ne kiekvieno konkretaus objekto, bet panašių objektų grupės pagal apibendrintus, panašias savybes turinčių objektų grupių duomenis, atliekant duomenų statistinę analizę. Vertinimas buvo atliekamas statistiškai analizuojant Nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje esančias statinių nuomos kainas bei vertintojo (VĮ Registrų centro) papildomai surinktus ar turto savininkų pateiktus finansinius-ekonominius duomenis: pajamas, išlaidas, nuomos kainas, užimtumą, viešbučių kambarių skaičių, vidutinę kambario kainą ir kt. Kadangi nekilnojamojo turto rinkos nuoma, ypač kaimiškose teritorijose, nėra paplitusi, o galiojantys teisės aktai nenustato privalomo nuomos sandorių registravimo Nekilnojamojo turto registre, daugelyje savivaldybių užfiksuotų nuomos sandorių pajamų metodo taikymui nepakako, teko papildomai rinkti žiniasklaidoje ir kituose informaciniuose šaltiniuose skelbiamas nuomos kainas. Trūkstant nuomos rinkos duomenų, kai kuriose verčių zonose vertinimo modeliai buvo sudaromi ekspertiškai arba rinkos modeliavimo būdu. Vienas svarbiausių pajamų metodo elementų – nekilnojamojo turto kapitalizavimo norma buvo nustatyta rinkos analogų ir sumavimo metodais.

Individualaus nekilnojamojo turto vertinimo ataskaitose, pateikiamose VĮ Registrų centrui su prašymais dėl nustatytos nekilnojamojo turto mokestinės vertės patikslinimo (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 10 str.) nustatant komercinio turto vertes lyginamuoju bei pajamų metodais, dažniausiai pasirenkamos rinkos vertės, nustatytos lyginamuoju metodu, kaip labiau pagrįstos bei labiau atspindinčios rinkos būklę. Atlikus analizę ir palyginus individualiu vertinimo būdu nustatytas komercinio turto rinkos vertes su projektinėmis, nustatytomis masinio vertinimo būdu, daroma išvada, kad masinio vertinimo rezultatas, t. y. vertės nustatytos lyginamuoju metodu, yra artimesnės individualaus vertintojo nustatytomis atskirų komercinių objektų vertėms.

Pajamų metodas remiasi prielaida, kad iš objekto gaunamos grynosios (veiklos) pajamos ir to objekto rinkos vertės yra tiesiogiai susiję. Tačiau rodiklių, reikalingų pajamų metodei taikyti, paskaičiavimas Lietuvos Respublikos teisės aktais patvirtintuose turto vertinimo metodiniuose dokumentuose nėra aiškiai reglamentuotas ir yra turto bei verslo vertintojų diskusijų tiek Lietuvoje, tiek užsienyje objektas. Atsižvelgdami į metodinius neapibrėžtumus, taip pat į nuomos rinkos duomenų, reikalingų pajamų metodo taikymui, stygių, manome, jog lyginamuoju metodu nustatytos vertės yra patikimesnės ir labiau atspindi rinkos situaciją. Lyginamojo metodo privalumu laikytina ir tai, jog Lietuvos nekilnojamojo turto rinkoje ir atitinkamai sandorių duomenų bazėje dominuoja pirkimo – pardavimo sandoriai, kuriais remiantis atliekami vertės skaičiavimai yra tikslesni ir patikimesni.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 5 str.1 dalies 1 p., kuris nustato, kad „turto vertė nustatoma vadovaujantis rinkos ekonomikos logika bei kriterijais, rinkos ir ekonominių sąlygų tyrimų bei stebėjimų rezultatais“, taip pat anksčiau išvardintais faktais bei pastebėjimais, VĮ Registrų centro Klaipėdos filialo vertintojai mano, kad vertinamo turto vidutinės rinkos vertes tiksliausiai atspindi nekilnojamojo turto vertės, nustatytos lyginamuoju metodu.

7. NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS APSKAIČIAVIMAS

Apskaičiuojant nekilnojamojo turto vidutinę rinkos vertę, apvalinama iki sveikų skaičių, laikantis skaičių apvalinimo taisyklių (jeigu skaitmuo po paskutinio reikšminio skaitmens yra 5 arba didesnis, prie paskutinio reikšminio skaitmens pridedamas 1, jeigu skaitmuo po paskutinio reikšminio skaitmens yra mažesnis negu 5, paskutinis reikšminis skaitmuo lieka nepakitęs), tokiu tikslumu:

1. iki 1000 eurų – sveikais skaičiais (pavyzdžiui, 544,20 apvalinama į 544);
2. nuo 1 000 eurų iki 10 000 eurų – dešimtimis (pavyzdžiui, 8 294 apvalinama į 8 290);

3. nuo 10 000 eurų iki 100 000 eurų – šimtais (pavyzdžiui, 95 296 apvalinama į 95 300);
4. nuo daugiau kaip 100 000 eurų – tūkstančiais (pavyzdžiui, 775 294 apvalinama į 775 000).

Nekilnojamojo turto vidutinės rinkos vertės, nustatytos ir suapvalintos tvarka, nustatyta Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 22 punktu.

7.1. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytai vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys, apskaičiavimo veiksmų eiliškumas ir pavyzdys

Nekilnojamojo turto vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys:

1.1. adresas;

1.2. objekto charakteristika:

- naudojimo paskirtis;
- bendras plotas (kv. m);
- kita charakteristika, nurodyta modelio kintamųjų ir jų koeficientų lentelėse;

1.3. vertės zonos, kurioje yra vertinamas objektas, numeris;

1.4. vertės apskaičiavimo modelis;

Vertinimo modeliuose naudojamų ženklų paaiškinimas:

S objekto vidutinė rinkos vertė;

+ suma;

- atimtis;

* ar $\times$ daugyba;

$\wedge 1.1252$ kėlimo laipsniu ženklas ir laipsnio rodiklis 1.1252;

= lygybė;

7.1. lentelė. Vertinimo atributo kintamieji

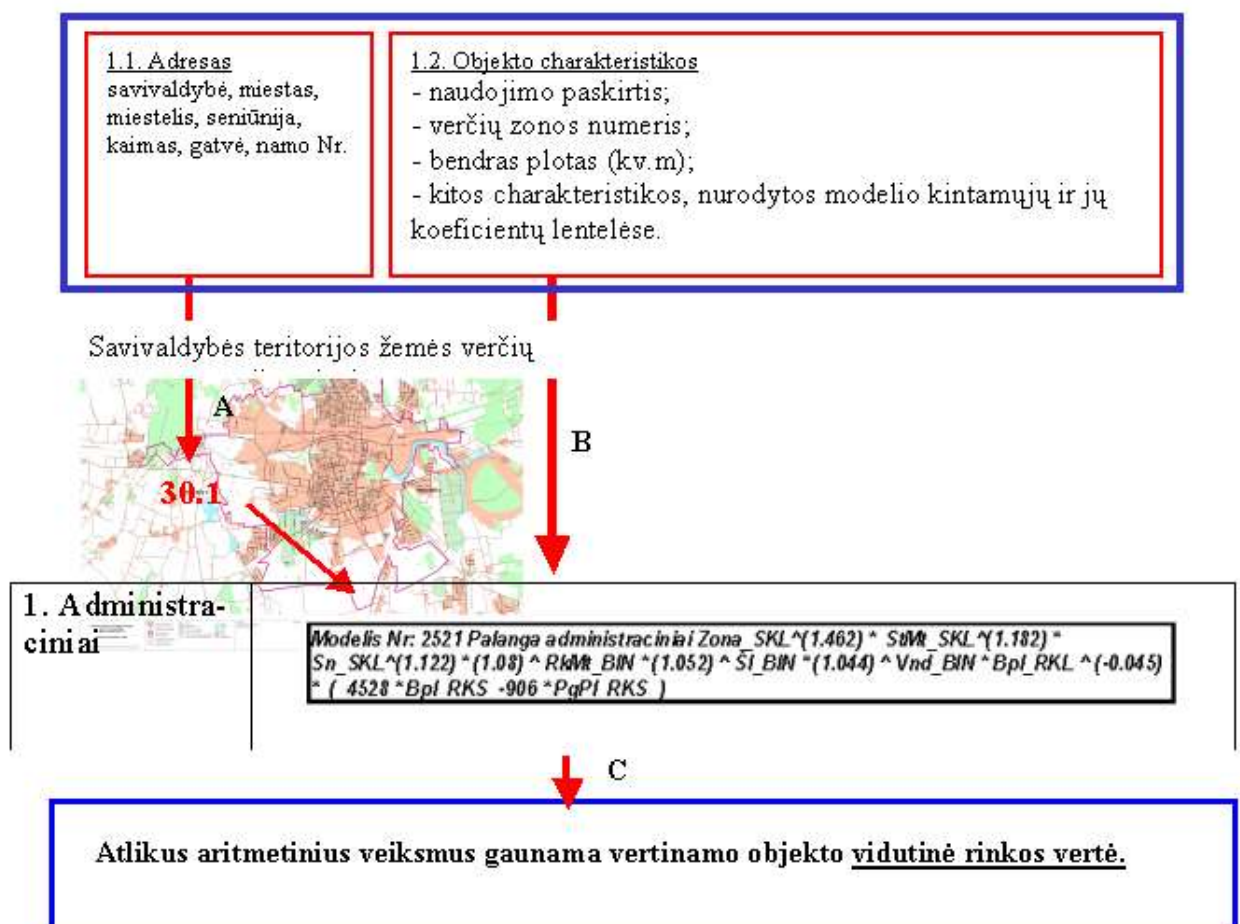
Vertinimo atributo pavadinimo sutrumpinimas	Vertinimo atributo pavadinimas	Vertinimo atributo pavadinimas spausdinti
Bpl	Bendras plotas	Bendro ploto intervalai
Tūris	Tūris	Tūris
Zona	Zona	Verčių zonos
Pask	Paskirtis	Paskirtis
NPask	Namo paskirtis	Namo paskirtis
PgPl	Pagalbinis plotas	Pagalbinis plotas
StMt	Statybos pabaigos metai	Statybos pabaigos metai
RkMt	Rekonstrukcijos pabaigos metai	Rekonstrukcijos metai
StRek	Statybos-rekonstrukcija	Statybos-rekonstrukcijos metų intervalai
Sn	Sienų medžiaga	Sienų medžiagos
Auk	Aukštas	Aukštas
AukSk	Aukštų skaičius (pastato)	Aukštų skaičius
Auk1	Pirmas aukštas	Pirmas aukštas
AukV	Viršutinis aukštas	Viršutinis aukštas
Auk11	Vienas pirmas aukštas	Vieno aukšto arba pirmas aukštas
Kamb	Kambarių skaičius	Kambarių skaičius
Šl	Šildymas	Šildymas
Rūs	Rūsų	Rūsų
Duj	Dujos	Dujos
Vnd	Vandentiekis	Vandentiekis
Kanal	Kanalizacija	Kanalizacija
Kv	Karštas vanduo	Karštas vanduo

IsApd	Apmūrytas	Apmūrytas
El	Elektra	Elektra
ObjTi	Objekto tipas	Objekto tipas

Prie vertinamo atributo sutrumpinto pavadinimo gali būti pridedami kintamojo tipo trumpiniai: BIN – binaras, SKL – skaliaras, SKF – skaliariniai dydžiai, išreikšti funkcijos išraiška, RKS – reikšmė, RKL – rodiklis.

7.1.1. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas

1. Pagal objekto naudojimo paskirtį, užfiksuotą Nekilnojamojo turto registro pažymoje, nustatoma paskirties grupė.
2. Pagal paskirties grupę parenkamas modelis (atskiras priedas „Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu“).
3. Pagal objekto charakteristikas parenkami koeficientai (atskiras priedas „Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu“ modelio koeficientų reikšmės).
4. Verčių zonos numeris pagal vertinamo objekto adresą į zonas suskirstytuose miestuose ir gyvenvietėse nustatomas savivaldybės teritorijos verčių žemėlapyje (7.1. pav. A rodyklė), kitose gyvenamosiose vietovėse – pagal pateiktus verčių zonų aprašymus.

7.1. pav. Lyginamuoju metodu nustatyto nekilnojamojo turto objekto vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų schema

7.1.2. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys

Vertinamo objekto charakteristika:

adresas	- Vytauto g., Palangos m.;
naudojimo paskirtis	- administracinės;
sienu medžiaga	- plytos;
statybos pabaigos metai	- 2003;
vandentiekis	- yra;
šildymas	- vietinis centrinis
aukštas	- 3
objekto bendras plotas m ²	- 60,79
tame skaičiuje pagrindinis plotas m ²	- 52,30
tame skaičiuje pagalbinis plotas m ²	- 8,49

Vytauto g. yra 30.1 verčių zonoje – nustatome su verčių žemėlapiu arba pagal verčių zonų aprašymus, pateiktus ataskaitos poskyryje 4.3.2., “Zonų aprašymas”. Administracinės paskirties grupės modelio kintamųjų ir jų koeficientų lentelėse (atskiras priedas „Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu“) parenkame vertinimo koeficientus.

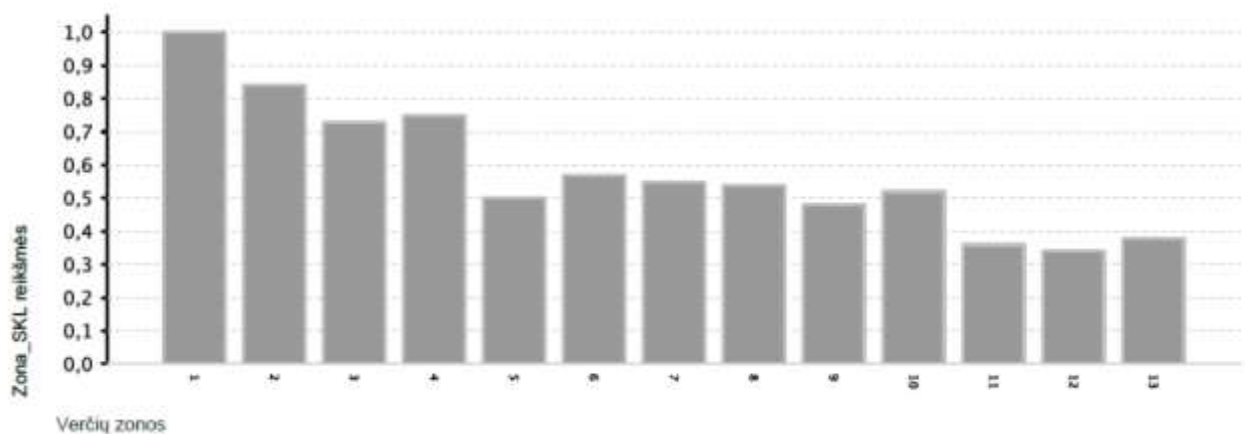
2016 m. masinis vertinimas

Palangos m. sav.

Administracinė ir gydymo(n)

Modelis Nr.: 12898. $Zona_SKL^{(1,13)} \times Sn_SKL^{(1,28)} \times Auk_SKL^{(0,83)} \times (1,08)^{RkMt_BIN} \times (1,04)^{Šl_BIN} \times (1,06)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,03)} \times StMt_SKF^{(1,12)} \times (885 \times Bpl_RKS - 217 \times PgPl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.28	
Akmenbetonis	0.889	Asbestcementis su karkasu	0.87	Blokeliai	0.945
Gelžbetonio plokštės	0.88	Medis su karkasu	0.635	Metalas su karkasu	0.945
Monolitinis gelžbetonis	0.926	Phytos	1.0	Rąstai	0.833
Stiklas su karkasu	0.935				

Aukštas		Pagrindas: Auk_SKL		Laipsnis: 0.83	
0-0	0.82	1-1	1.0	2-2	0.9
3-25	0.86				

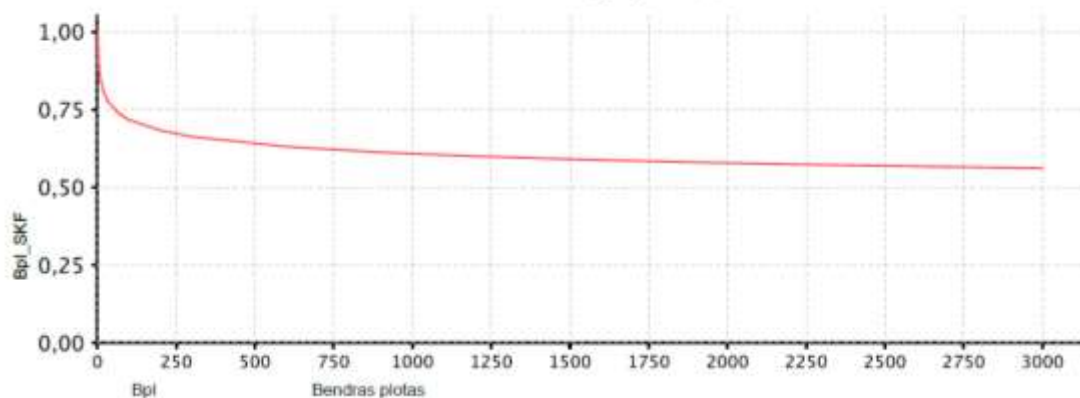
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08	
1995-2020	1.0				

Šildymas		Laipsnis: ŠI_BIN		Pagrindas: 1.04	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

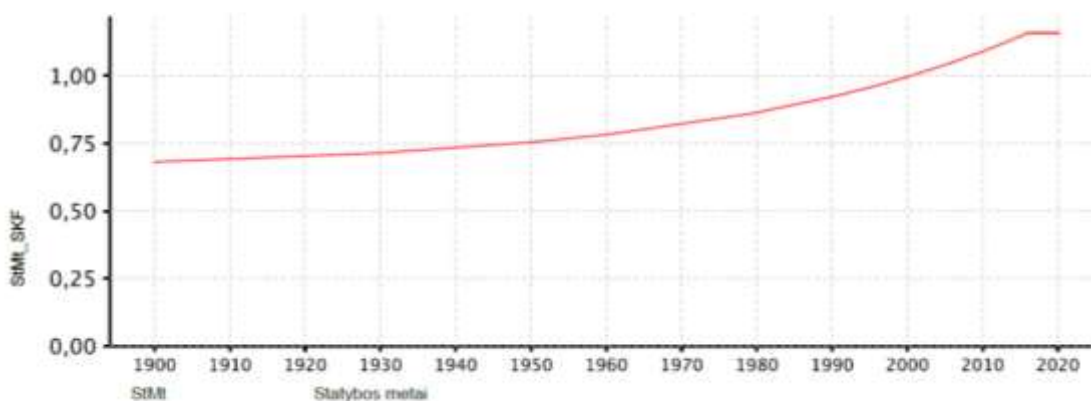
Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.06	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

Bendras plotas		Bpl_SKF		1.03	
----------------	--	---------	--	------	--

Administracinė ir gydymo(n)

Statybos metai		StMt_SKF		1.12	
----------------	--	----------	--	------	--

Iš lentelių pagal vertinamo objekto charakteristikas parinktas reikšmės surašome į vertinimo modelį ir apskaičiuojame vertę:

$$S = 1^{1,13} * 1^{1,28} * 0,86^{0,83} * 1,08^{1,0} * 1,04^{1,0} * 1,06^{1,0} * 0,74^{1,03} * 1,02^{1,12} * (885 * 60,79 - 217 * 8,49);$$

Atliekame aritmetinius veiksmus:

$$S = 1 * 1 * 0,88 * 1 * 1,04 * 1,06 * 0,73 * 1,02 * (53799 - 1842);$$

$$S = 37531 \text{ Eur, suapvalinus } 37\,500 \text{ eurų.}$$

Išvada. Administracinių patalpų, esančių Vytauto g. Palangos m., pastatytų 2003 metais, 60,79 kv. m bendro ploto, vidutinė rinkos vertė yra 37 500 Eur.

Tokiu pačiu principu apskaičiuojama ir kitų paskirčių grupių nekilnojamojo turto objektų vidutinė rinkos vertė lyginamuoju metodu.

7.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytai vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtinai duomenys, apskaičiavimo veiksmų eiliškumas ir pavyzdys

Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytai vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtinai duomenys ir atributai pateikti atskirame priede „Vertinimo modeliai pajamų metodu“.

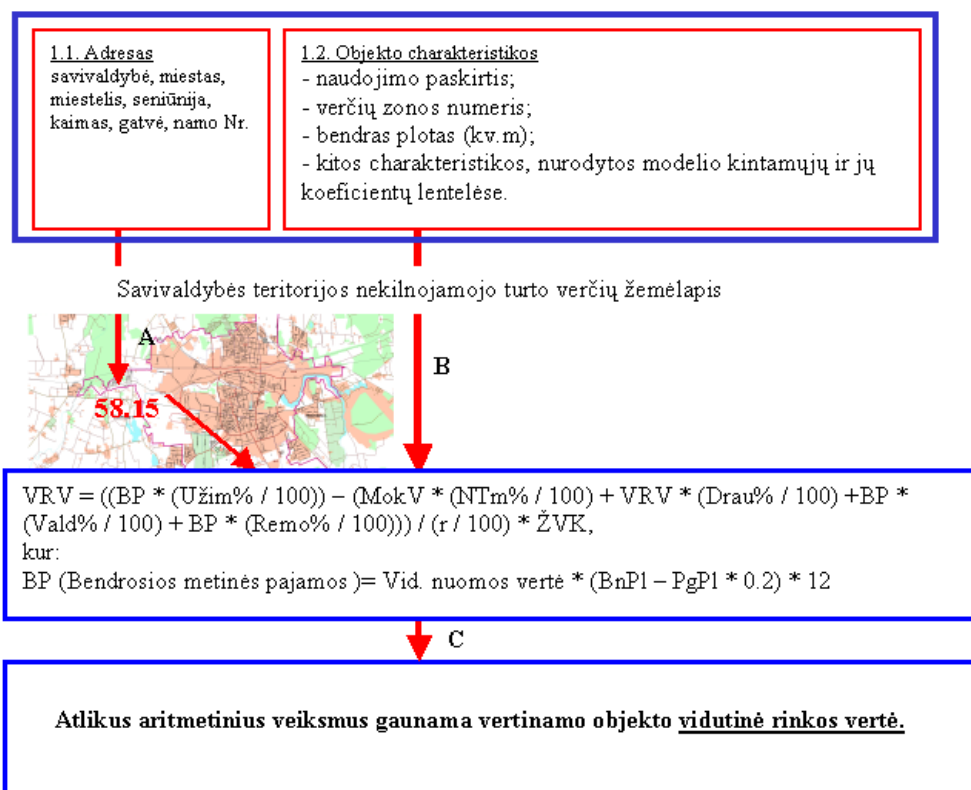
7.2.1. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas

1. Pagal objekto naudojimo paskirtį, užfiksuotą Nekilnojamojo turto registro pažymoje, nustatoma paskirties grupė.

2. Pagal paskirties grupę parenkamas modelis (atskiras priedas „Vertinimo modeliai pajamų metodu“).

3. Pagal objekto charakteristiką parenkami koeficientai (atskiro priedo „Vertinimo modeliai pajamų metodu“ modelio kintamųjų ir jų koeficientų lentelės).

4. Verčių zonos numeris pagal vertinamo objekto adresą į zonas suskirstytuose miestuose ir gyvenvietėse nustatomas savivaldybės teritorijos verčių žemėlapyje (7.2. pav. A rodyklė), kitose gyvenamosiose vietovėse – pagal pateiktus verčių zonų aprašymus.

7.2. pav. Pajamų metodu nustatyto nekilnojamojo turto objekto vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų schema

7.2.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys

Vertinamo objekto charakteristika:

adresas	- Vytauto g., Palangos m.;
naudojimo paskirtis	- administracinės;
sienu medžiaga	- plytos;
statybos pabaigos m.	- 2003;
vandentiekis	- yra;
aukštas	- 3
šildymas	- vietinis centrinis
objekto bendras plotas m ²	- 60,79
tame skaičiuje pagrindinis plotas m ²	- 52,30
tame skaičiuje pagalbinis plotas m ²	- 8,49

Vytauto g. yra 30.1 verčių zonoje – nustatome su verčių žemėlapiu arba pagal verčių zonų aprašymus, pateiktus ataskaitos poskyryje 4.3.2., “Zonų aprašymas”. Administracinės paskirties grupės modelio kintamųjų ir jų koeficientų lentelėse parenkame vertinimo koeficientus.

Palangos m. sav.

Administracinė ir gydymo(n)

$((BP \times (Užim\% / 100)) - (MokV \times (NTm\% / 100) + VRV \times (Drau\% / 100) + BP \times (Vald\% / 100) + BP \times (Remo\% / 100))) / (r / 100) \times ŽVK$,

kur:

BP (Bendrosios metinės pajamos) =
Vidutinė nuomos vertė $\times$ (BnPl - PgPl $\times$ 0,25) $\times$ 12

MokV - mokesstinė vertė

VRV - vidutinė rinkos vertė

BnPl - bendras plotas

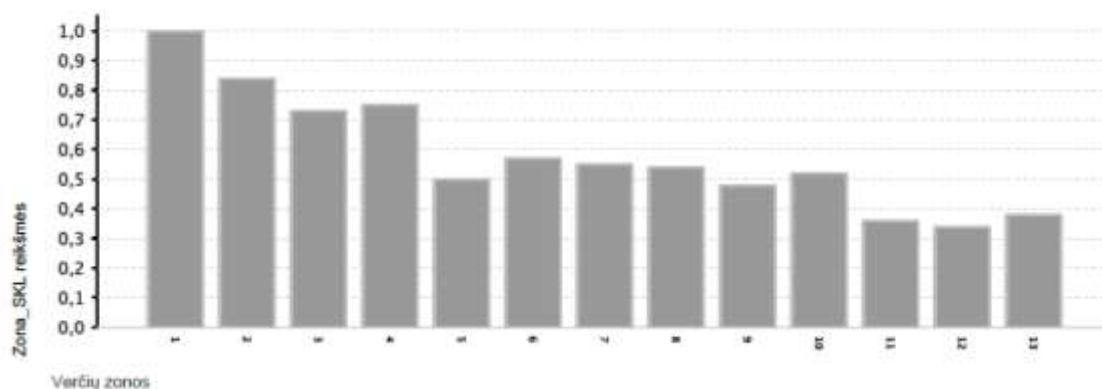
PgPl - pagalbinis plotas

Kitų modelio rodiklių aprašymas pateiktas pajamų rodiklių lentelėje.

Vidutinė nuomos vertė:

Modelis Nr.: 6543. $Zona_SKL^{(1,13)} \times Sn_SKL^{(1,28)} \times Auk_SKL^{(0,83)} \times (1,08)^{RkMt_BIN} \times (1,04)^{Šl_BIN} \times (1,06)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,03)} \times StMt_SKF^{(1,12)} \times 9$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

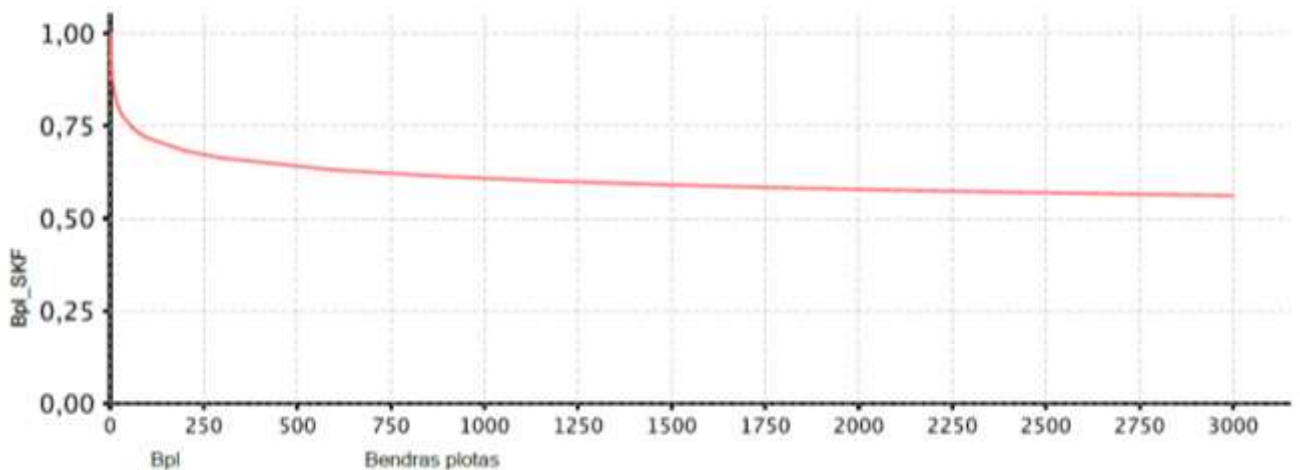
Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.28	
Akmenbetonis	0.889	Asbestocementas su karkasu	0.87	Blokeliai	0.945
Gelžbetonio plokštės	0.88	Kitos medžiagos	0.682	Medis su karkasu	0.635
Metalo su karkasu	0.945	Molis	0.61	Monolitinis gelžbetonis	0.926
Plytos	1.0	Rąstai	0.833	Stiklas su karkasu	0.935

Aukštai		Pagrindas: Auk_SKL		Laipsnis: 0.83	
0-0	0.82	1-1	1.0	2-2	0.9
3-25	0.86				

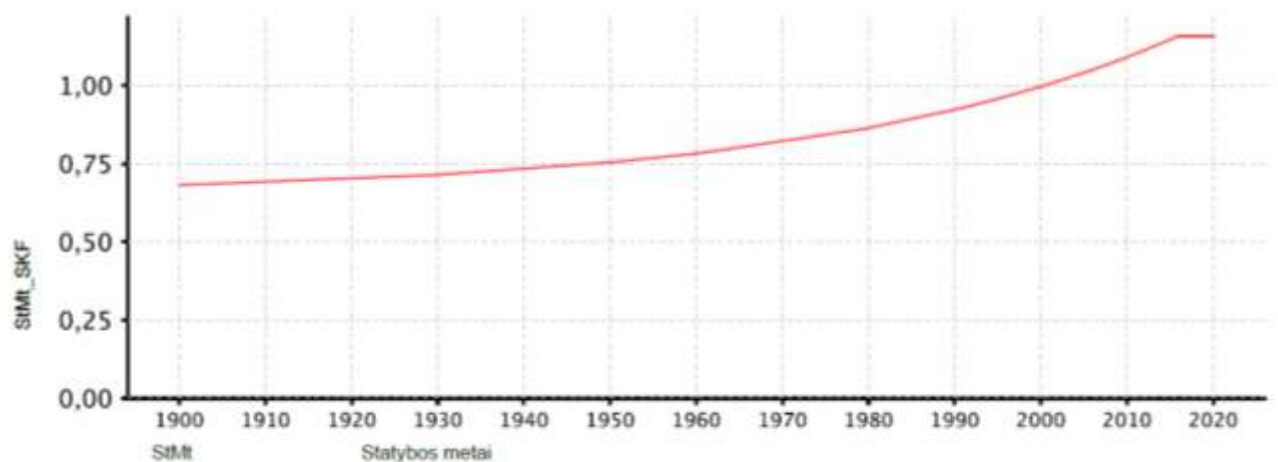
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08	
1990-2012	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.04	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.06	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

Statybos metai		StMt_SKF		1.12	
----------------	--	----------	--	------	--

Iš lentelių pagal vertinamo objekto charakteristikas parinktas reikšmės surašome į vertinimo modelį ir apskaičiuojame vidutinę nuomos vertę:

$$\text{Vidutinė nuomos vertė} = \text{Zona_SKL}^{(1,13)} * \text{Sn_SKL}^{(1,28)} * \text{Auk_SKL}^{(0,83)} * (1,08)^{\text{RkMt_BIN}} * (1,04)^{\text{Šl_BIN}} * (1,06)^{\text{Vnd_BIN}} * \text{Bpl_SKF}^{(1,03)} * \text{StMt_SKF}^{(1,12)} * 9$$

$$= 1^{1,13} * 1^{1,28} * 0,86^{0,83} * 1,08^0 * 1,04^1 * 1,06^1 * 0,74^{1,03} * 1,02^{1,12} * 9 = 1 * 1 * 0,88 * 1 * 1,04 * 1,06 * 0,73 * 1,02 * 9 = 6,50 \text{ Eur}$$

Bendrosios metinės pajamos = vidutinė nuomos vertė * (vertinamo objekto bendras objekto plotas – vertinamo objekto pagalbinis plotas * 0,25) * 12.

$$\text{BP (Bendrosios metinės pajamos)} = \text{Vid. nuomos vertė} * (\text{BnPl} - \text{PgPl} * 0,25) * 12 = 6,50 * (60,79 - 8,49 * 0,25) * 12 = 4576 \text{ Eur.}$$

Žemiau lentelėje esantys pajamų rodikliai paimti iš 5.1.5 skyriaus

Pajamų rodikliai

Paskirtis:	Administracinė	
Drau%	Draudimo išlaidų procentas	0,1
r	Kapitalizavimo norma	8
NTm%	NT mokesčio išlaidų procentas	0,5
Remo%	Remonto išlaidų procentas	3
Vald%	Turto valdymo išlaidų procentas	2
Užim%	Užimtumo procentas	80
ZVK	Žemės vertės įtakos koeficientas	0,9

Lėšų praradimas dėl neužimtumo: $4576 * 0,2 = 915 \text{ Eur.}$

Turtui tenkančios metinės išlaidos:

$$4576 * 0,001 + 42900 * 0,005 + 4576 * 0,03 + 4576 * 0,02 = 4,58 + 214,50 + 137,28 + 91,52 = 448 \text{ Eur.}$$

Grynosios metinės pajamos: $4576 - 915 - 448 = 3213 \text{ Eur.}$

Vienų metų grynujų pajamų kapitalizavimas: $3213 / 0,08 = 40163 \text{ Eur.}$

Administracinių patalpų vidutinė rinkos vertė, įvertinus žemės vertės įtaką:
 $\text{VRV} = 40163 * 0,9 = 36147 \text{ Eur, suapvalinus} - 36100 \text{ Eur.}$

Išvada: 60,79 kv. m. bendro ploto administracinės paskirties patalpų, esančių Vytauto g., Palangos m. sav., vidutinė rinkos vertė, nustatyta pajamų metodu yra 36 100 Eur.

Tokiu pačiu principu apskaičiuojama ir kitų paskirčių grupių nekilnojamojo turto objektų vidutinė rinkos vertė pajamų metodu.

8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Nekilnojamojo turto (statinių) mokestinės vertės, vidutinės rinkos vertės apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu patvirtinta Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita, kuri yra paskelbta VĮ Registrų centro interneto puslapyje <http://www.registrucentras.lt>. Nekilnojamojo turto mokestinės vertės, vidutinės rinkos vertės yra skelbiamos VĮ Registrų centro interneto puslapyje įvedus statinio unikalų numerį. Taip pat nekilnojamojo turto mokestinės vertės, vidutinės rinkos vertės skelbiamos Regionų geoinformacinės aplinkos paslaugos (REGIA) interneto puslapyje adresu www.regia.lt.

Nekilnojamojo turto (statinių) mokestinės vertės ir vidutinės rinkos vertės įsigalioja finansų ministro įsakymu nustatyta tvarka ir terminais.

ATASKAITOS RENGĖJAI VERTINTOJAI

Valstybės įmonės Registrų centro Klaipėdos filialas

Valstybės įmonės Registrų centro
Klaipėdos filialo direktorius

Egidijus Šakalys

Kadastro duomenų tvarkymo skyriaus vedėja,
nekilnojamojo turto vertintojo asistentė
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000321)

Vida Labuckaitė

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas
– ekspertas, nekilnojamojo turto vertintojas
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000186)

Romas Petrauskas

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojo
asistentė, nekilnojamojo turto vertintojo asistentė
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 000013)

Sandra Kucinienė

9. LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas;
4. Turto ir verslo vertinimo metodika;
5. Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklės;
6. Nekilnojamojo turto kadastro nuostatai;
7. Lietuvos Respublikos finansų 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 1K-402 „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijų ir Lietuvos Respublikos teritorijos nekilnojamojo turto vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“;
8. Valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2010 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. v-244 „Dėl vietovės pataisos koeficientų ir nekilnojamojo turto (žemės sklypų ir statinių) vertinimo duomenų“;
9. Valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2013 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. v-292 „Dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo 2013 metų duomenų ir vietovės pataisos koeficientų pagal turto paskirtį ir vietovę tvirtinimo nuo 2014 m. sausio 1 d.“;
10. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2010 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2010;
11. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2011 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2011;
12. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2012 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2012;
13. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2013 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2013;
14. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2014 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2014;
15. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2015;
16. Eckert, Joseph K., R. Gloudemans, R. Almy, Ed. Property appraisal and assessment administration, Chicago: International Association of Assessing Officers, 1990;
17. Gloudemans, Robert J. Mass Appraisal of Real Property. Chicago: International Association of Assessing Officers, 1999;
18. Ward, Richard D. Seminario medžiaga: NCSS statistinė programa ir jos panaudojimas masiniam vertinimui, 2012;
19. Woolery, A. Property Tax Principles and Practice. Taiwan: Land Reform Training Institute in association with the Lincoln Institute of Land Policy in Taoyuan, 1989;
20. Youngman, J. M. and Malme, J. H. An international survey of taxes on land and buildings. Boston: Kluwer Law and Taxation Publishers, 1994;
21. Benvenuti, A. The Value of Real Estate between Building and Land. 2007;
22. Gloudemans, Robert J. An Empirical Analysis of the Incidence of Location on Land and Building Values. Prepared Under a David C. Lincoln Fellowship in Land Value Taxation for Lincoln Institute of Land Policy Cambridge, Massachusetts, 2001;
23. Standard on Mass Appraisal of Real Property, International Association of Assessing Officers, 2008;
24. Standard on Automated Valuation Models (AVMs), International Association of Assessing Officers, 2003;

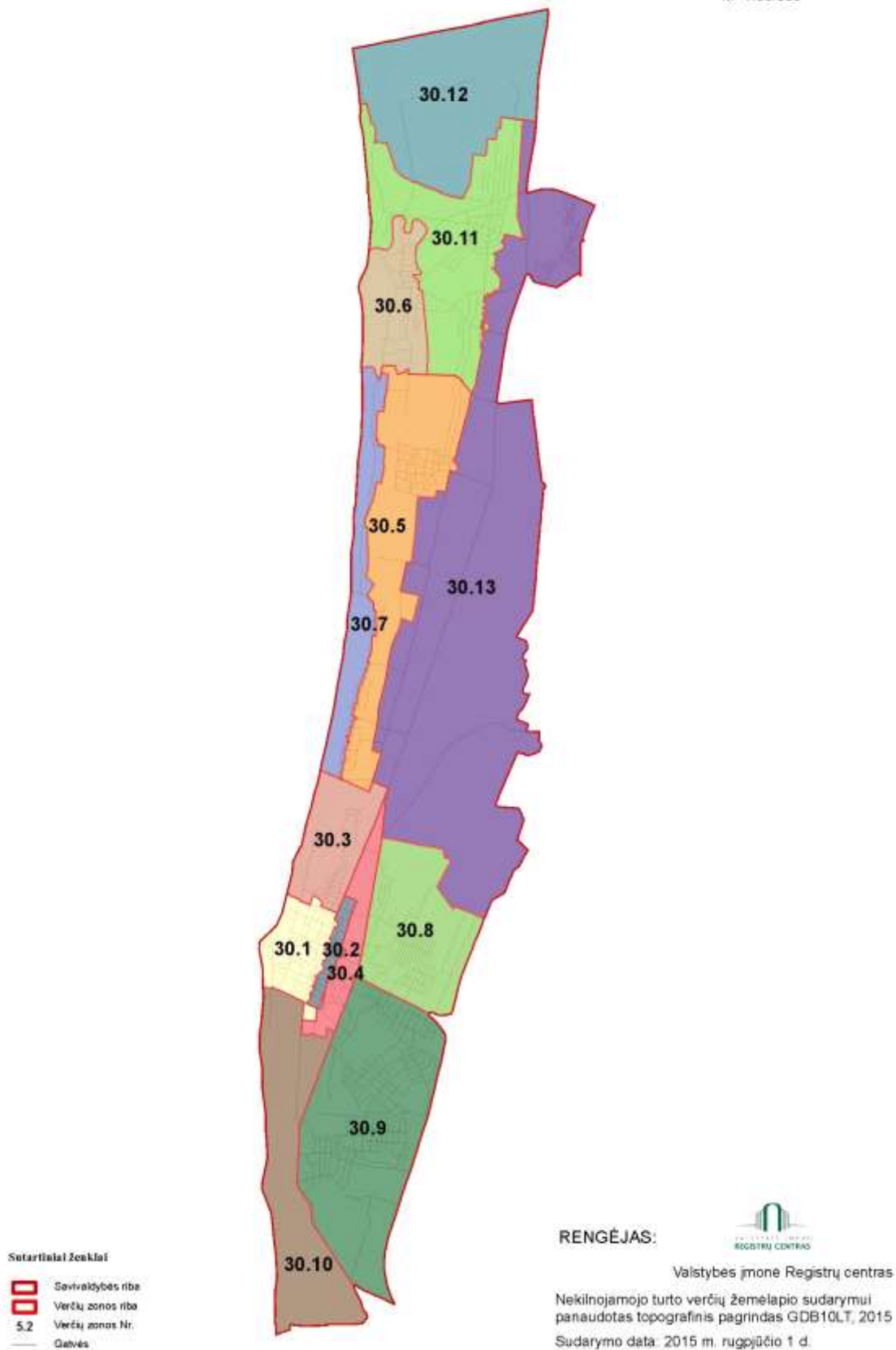
25. Mass Appraisal and Multiple Regression Analysis for Income Properties The Winnipeg Experience, International Property Tax Institute, 2006;
26. Kane, M. Steven, Linne, Mark R., Johnson, Jeffrey A. Practical Applications in Appraisal Valuation Modeling. Chicago: Appraisal Institute, 2004;
27. Fisher, Jeffrey D., Martin, Robert S. Income property appraisal. Real Estate Education Company, 1994.

10. PRIEDAI

1. Palangos m. sav. teritorijos nekilnojamojo turto verčių zonų žemėlapis

Palangos m. savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto verčių zonos

M 1:65.000

2. Užstatymo pastatais intensyvumo schema

Palangos miesto teritorijos užstatymo pastatais intensyvumo schema

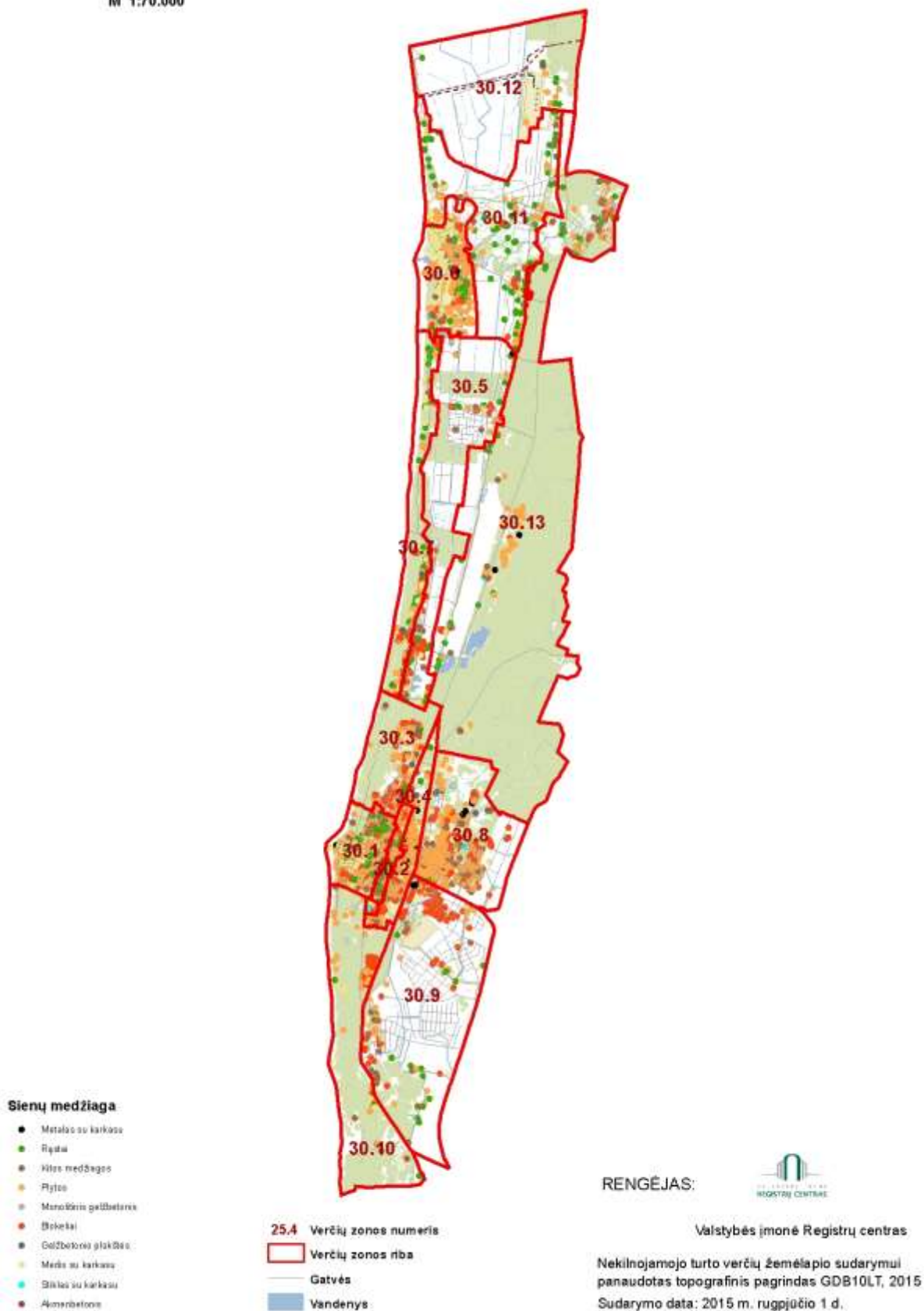
M 1:65.000

3. Pastatų išsidėstymo pagal sienų medžiagas schema

Pastatų išsidėstymo Palangos miesto teritorijoje pagal sienų medžiagas schema

M 1:70.000

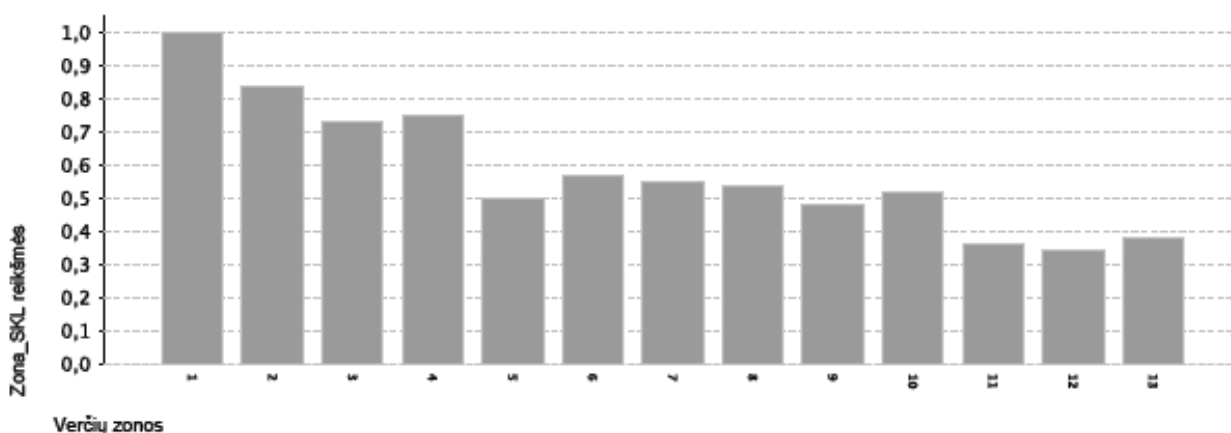
4. Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Administracinė ir gydymo(n)

Modelis Nr.: 12898. $Zona_SKL^{(1,13)} \times Sn_SKL^{(1,28)} \times Auk_SKL^{(0,83)} \times (1,08)^{RkMt_BIN} \times (1,04)^{\check{S}l_BIN} \times (1,06)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,03)} \times StMt_SKF^{(1,12)} \times (885 \times Bpl_RKS - 217 \times PgPl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.28	
Akmenbetonis	0.889	Asbestcementis su karkasu	0.87	Blokeliai	0.945
Gelžbetonio plokštės	0.88	Medis su karkasu	0.635	Metalas su karkasu	0.945
Monolitinis gelžbetonis	0.926	Plytos	1.0	Rąstai	0.833
Stiklas su karkasu	0.935				

Aukštas		Pagrindas: Auk_SKL		Laipsnis: 0.83	
0-0	0.82	1-1	1.0	2-2	0.9
3-25	0.86				

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08	
1995-2020	1.0				

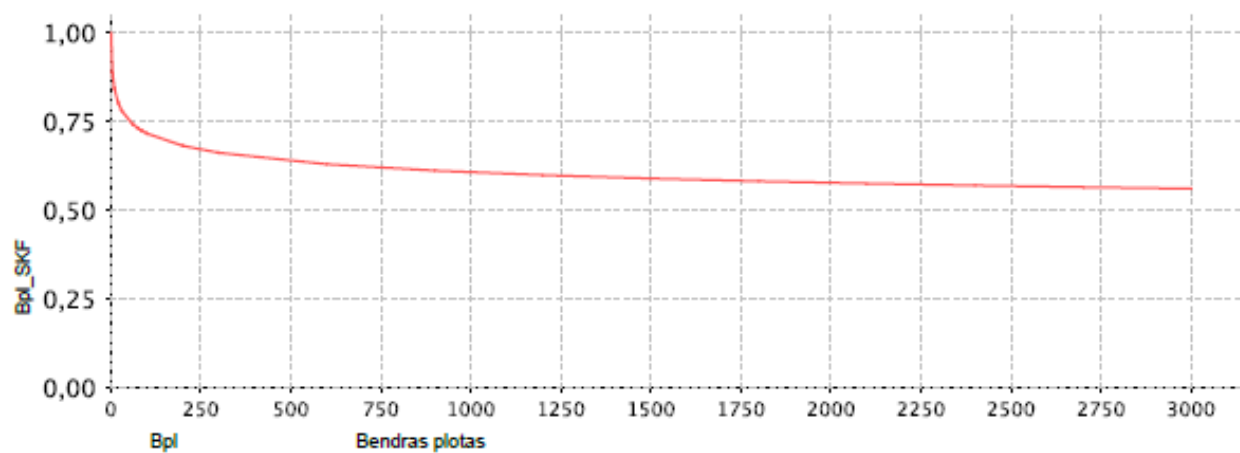
Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.04	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.06	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

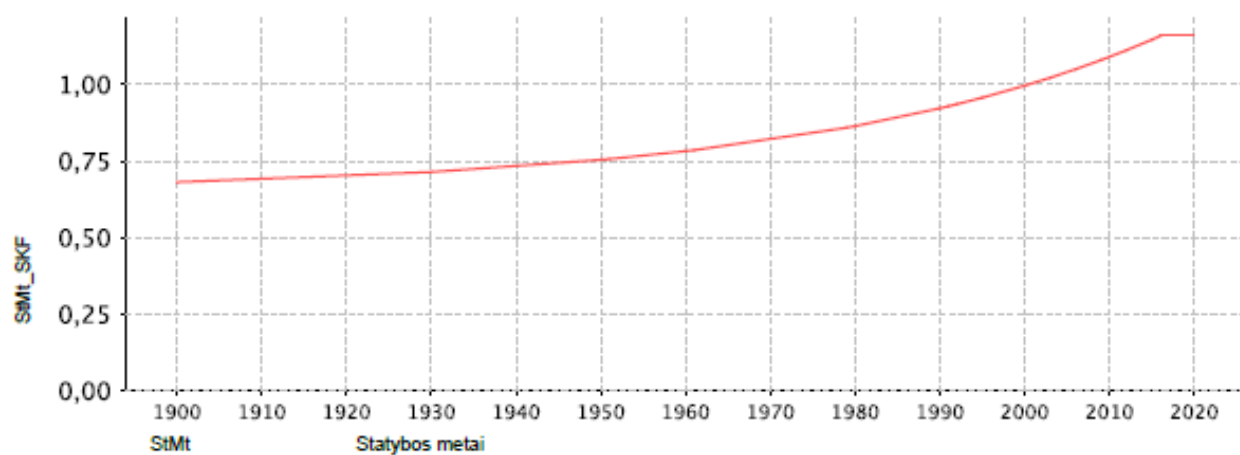
Bendras plotas		Bpl_SKF		1.03	
----------------	--	---------	--	------	--

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Administracinė ir gydymo(n)

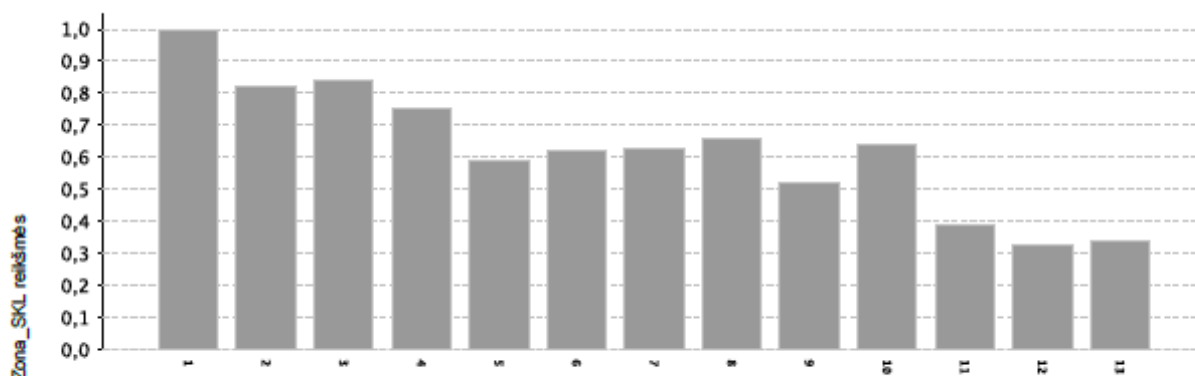
Statybos metai	StMt_SKF	1.12
----------------	----------	------

Bendrabučiai

Modelis Nr.: 12905. $Zona_SKL^{(1,02)} \times Sn_SKL^{(1,05)} \times (1,15)^{RkMt_BIN} \times (0,93)^{Auk1_BIN} \times (0,94)^{AukV_BIN} \times (1,06)^{Sl_BIN} \times (1,028)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,07)} \times StMt_SKF^{(1,57)} \times (996 \times Bpl_RKS - 219 \times PgNPI_RKS - 219 \times RūsPI_RKS - 219 \times GarPI_RKS)$. Jei bendrabučiai, gautą vertę dauginti iš 0,85

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.05	
Akmenbetonis	0.897	Asbestcementis su karkasu	0.652	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.928	Medis su karkasu	0.571	Metalas su karkasu	0.621
Molis	0.54	Monolitinis gelžbetonis	0.877	Plytos	1.0
Rąstai	0.764				

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.15	
1995-2020	1.0				

Pirmas aukštas		Laipsnis: Auk1_BIN		Pagrindas: 0.93	
1-1	1.0				

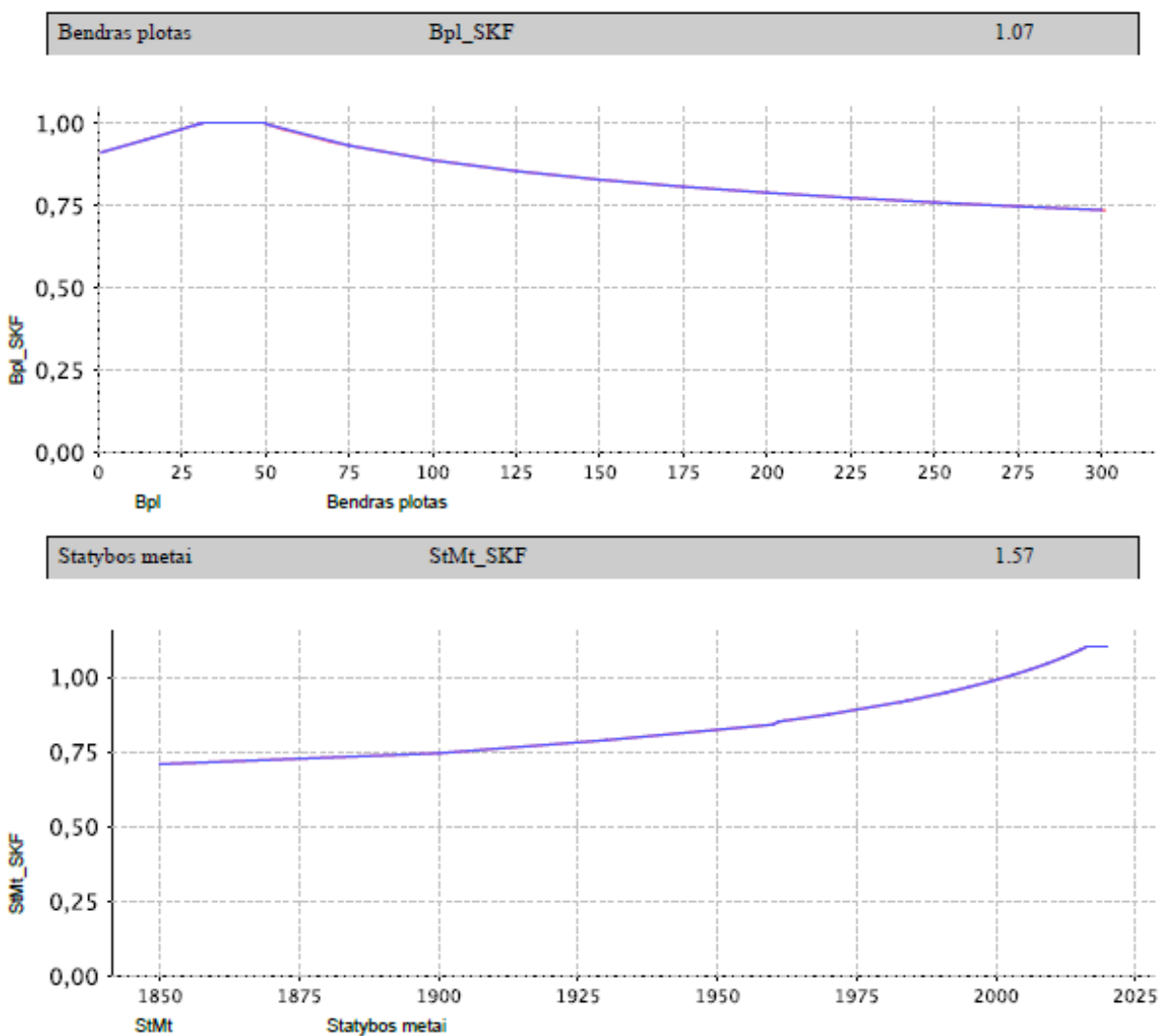
Viršutinis aukštas		Laipsnis: AukV_BIN		Pagrindas: 0.94	
1-1	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.06	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.028	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

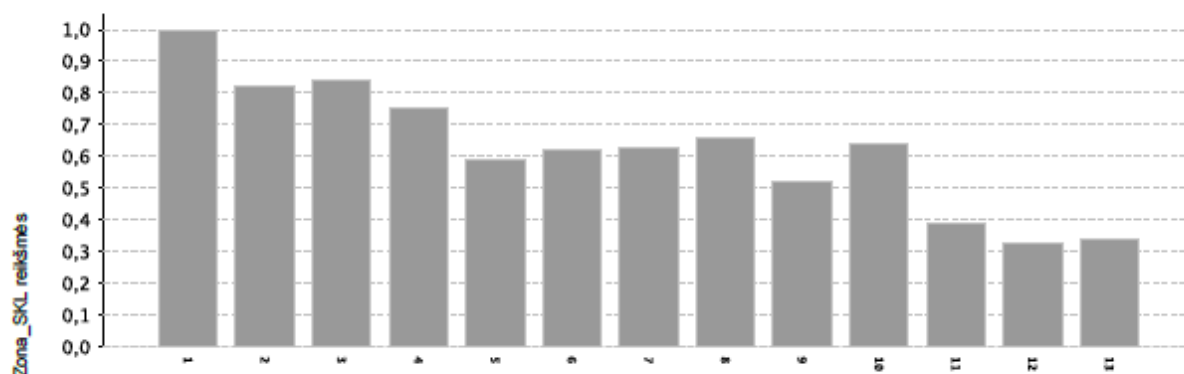
Bendrabučiai

Butai

Modelis Nr.: 12905. $Zona_SKL^{(1,02)} \times Sn_SKL^{(1,05)} \times (1,15)^{RkMt_BIN} \times (0,93)^{Auk1_BIN} \times (0,94)^{AukV_BIN} \times (1,06)^{\dot{S}l_BIN} \times (1,028)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,07)} \times StMt_SKF^{(1,57)} \times (996 \times Bpl_RKS - 219 \times PgNPl_RKS - 219 \times R\ddot{u}sPl_RKS - 219 \times GarPl_RKS)$. Jei bendrabučiai, gautą vertę dauginanti iš 0,85

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.05	
Akmenbetonis	0.897	Asbestcementis su karkasu	0.652	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.928	Medis su karkasu	0.571	Metalas su karkasu	0.621
Molis	0.54	Monolitinis gelžbetonis	0.877	Plytos	1.0
Rąstai	0.764				

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.15	
1995-2020	1.0				

Pirmas aukštas		Laipsnis: Auk1_BIN		Pagrindas: 0.93	
1-1	1.0				

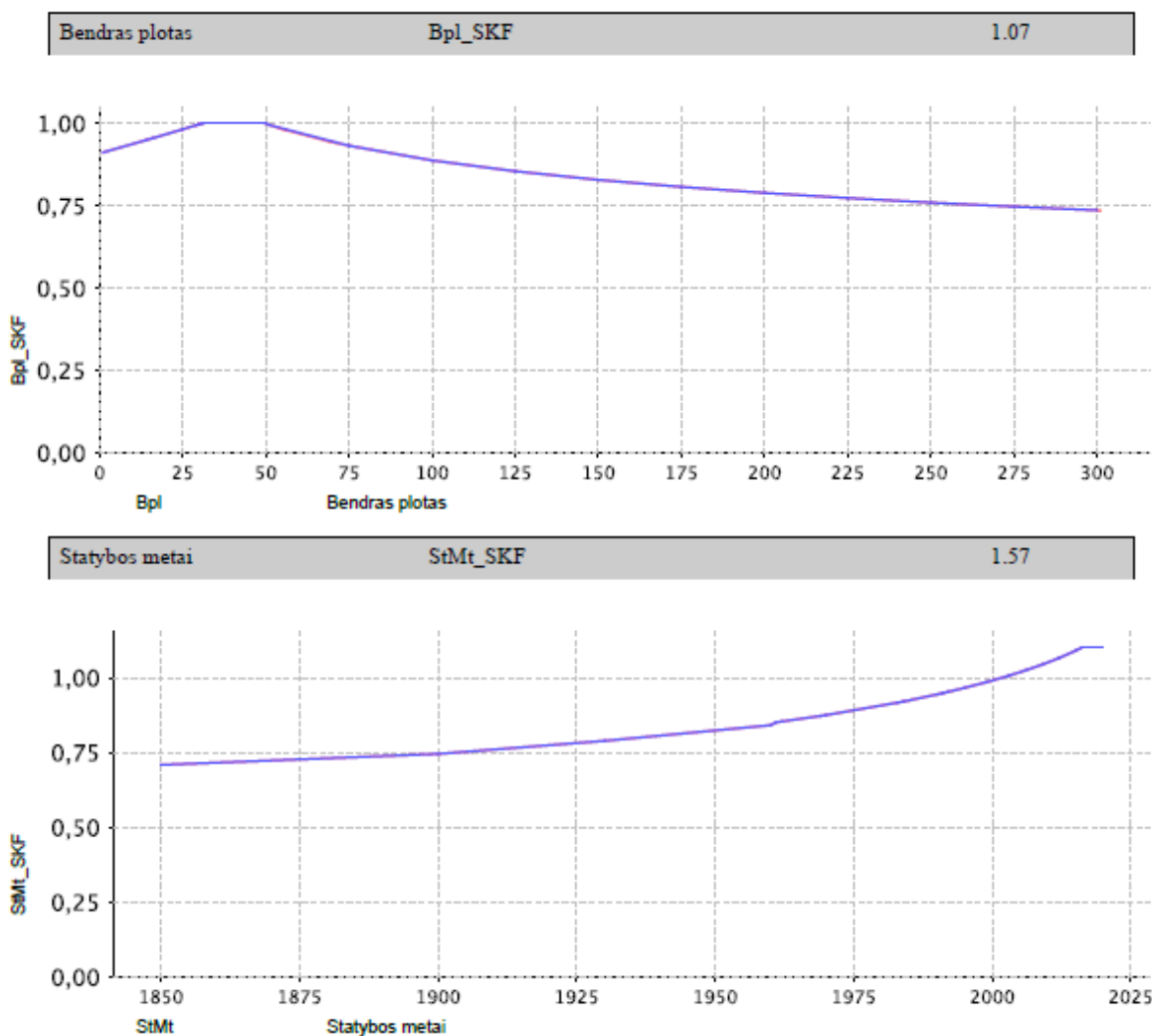
Viršutinis aukštas		Laipsnis: AukV_BIN		Pagrindas: 0.94	
1-1	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.06	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.028	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

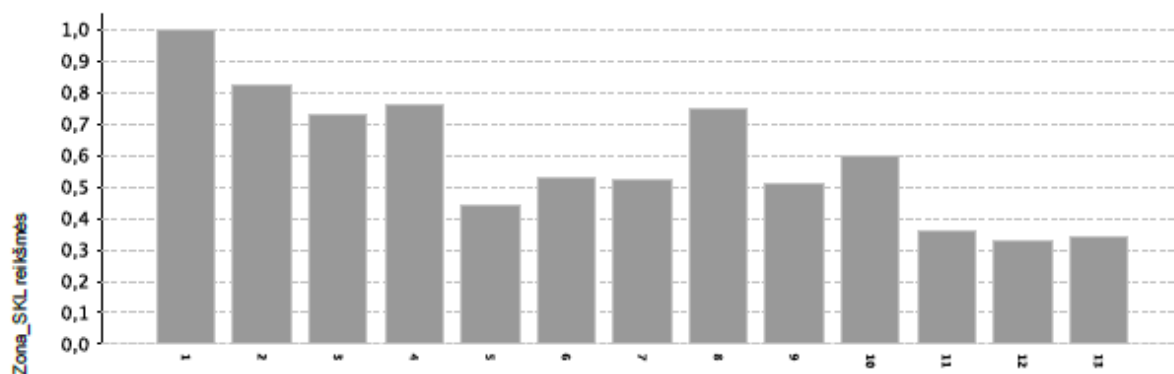
Butai

Garažai

Modelis Nr.: 12899. $Zona_SKL^{(0,93)} \times Sn_SKL^{(1,08)} \times (0,8)^{Bpl_BIN} \times (1,05)^{RkMt_BIN} \times Bpl_SKF^{(0,95)} \times StMt_SKF^{(1,1)} \times (355 \times Bpl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.08	
Akmenbetonis	0.8	Asbestcementis su karkasu	0.62	Blokeliai	0.95
Gelžbetonio plokštės	0.85	Medis su karkasu	0.64	Metalas su karkasu	0.6
Molis	0.52	Monolitinis gelžbetonis	0.9	Plytos	1.0
Rąstai	0.7				

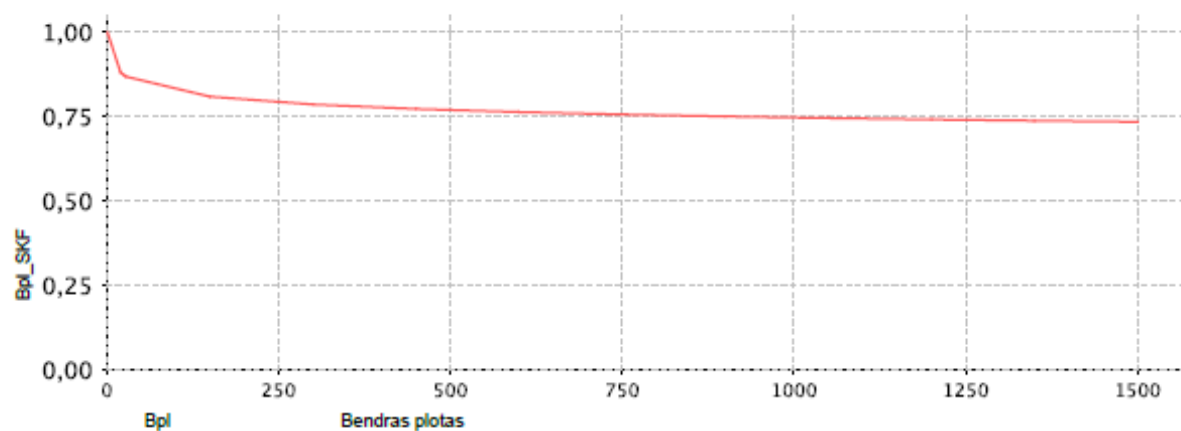
Bendras plotas		Laipsnis: Bpl_BIN		Pagrindas: 0.8	
0-30	0.0	30,01-60	1.0	60,01-999999	0.0

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.05	
1995-2020	1.0				

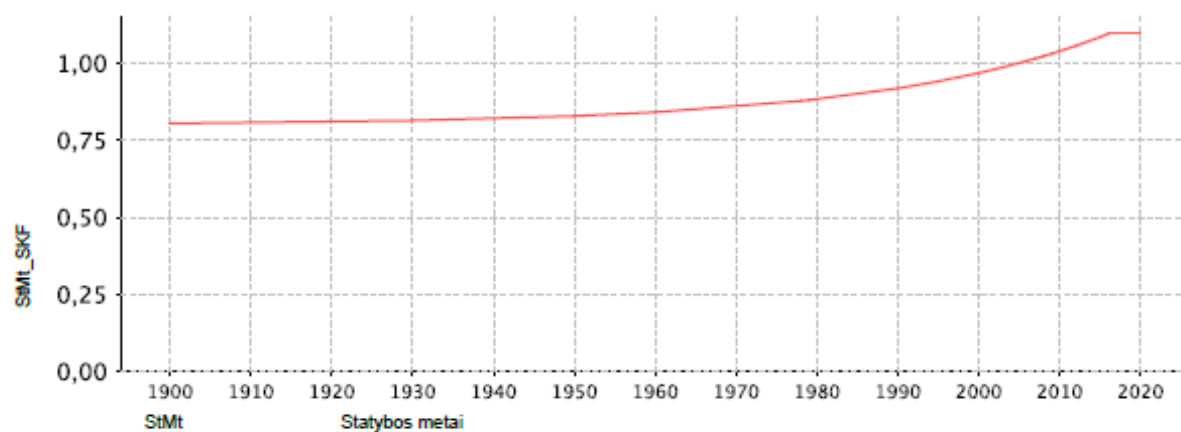
Bendras plotas	Bpl_SKF	0.95
----------------	---------	------

VI Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Garažai

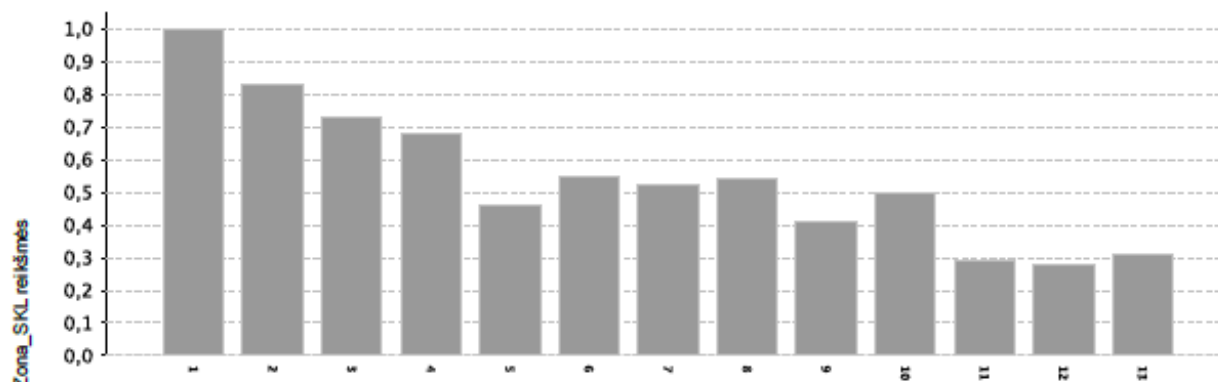
Statybos metai	StMt_SKF	1.1
----------------	----------	-----

Kultūros, švietimo ir mokslo(n)

Modelis Nr.: 12900. $Zona_SKL^{(0,7)} \times Sn_SKL^{(0,9)} \times (1,06)^{RkMt_BIN} \times (1,08)^{\dot{S}l_BIN} \times Bpl_SKF^{(0,45)} \times StMt_SKF^{(0,8)} \times (465 \times Bpl_RKS - 116 \times PgPl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 0.9	
Akmenbetonis	0.9	Blokeliai	0.9	Gelžbetonio plokštės	0.9
Medis su karkasu	0.6	Metalas su karkasu	0.9	Monolitinis gelžbetonis	0.9
Plytos	1.0	Rąstai	0.8	Stiklas su karkasu	0.9

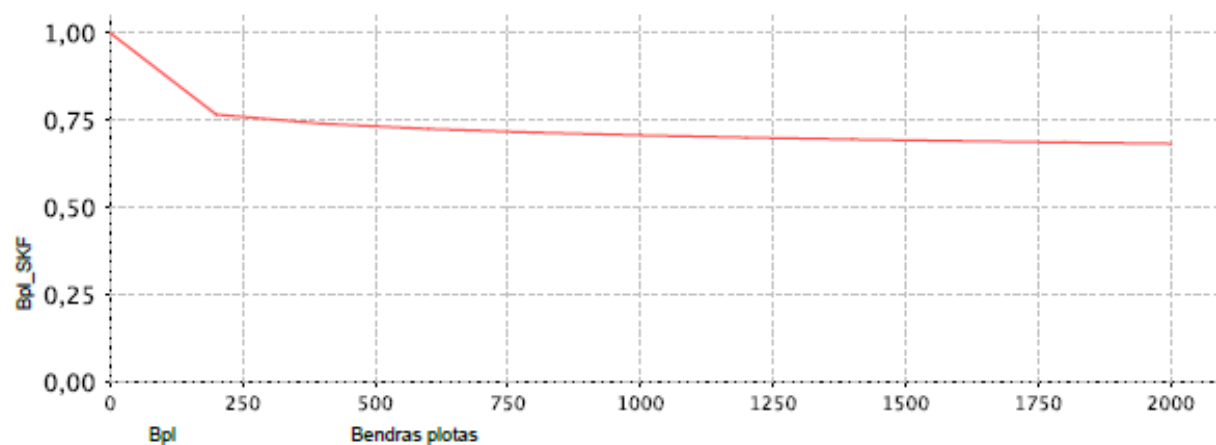
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.06	
1990-2020	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.08	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

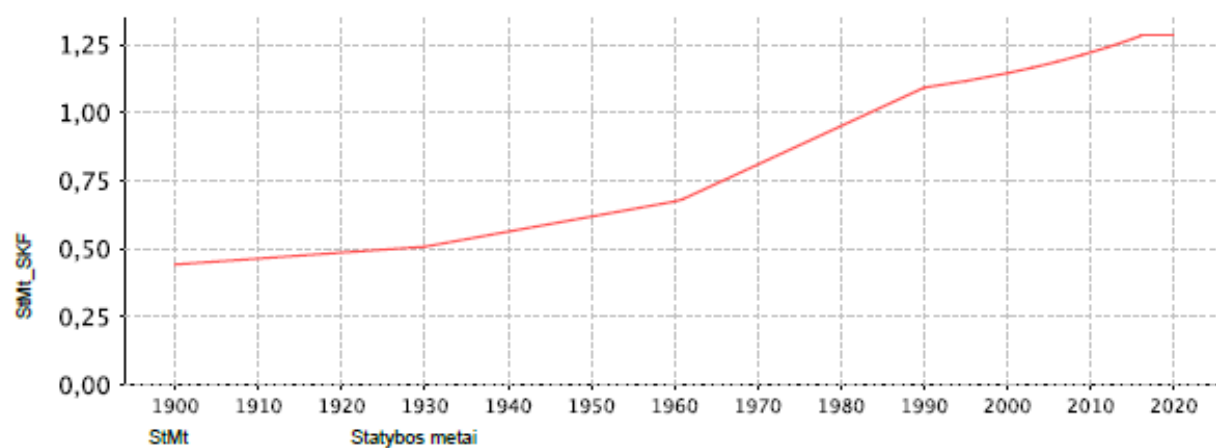
Bendras plotas		Bpl_SKF		0.45	
----------------	--	---------	--	------	--

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Kultūros, švietimo ir mokslo(n)

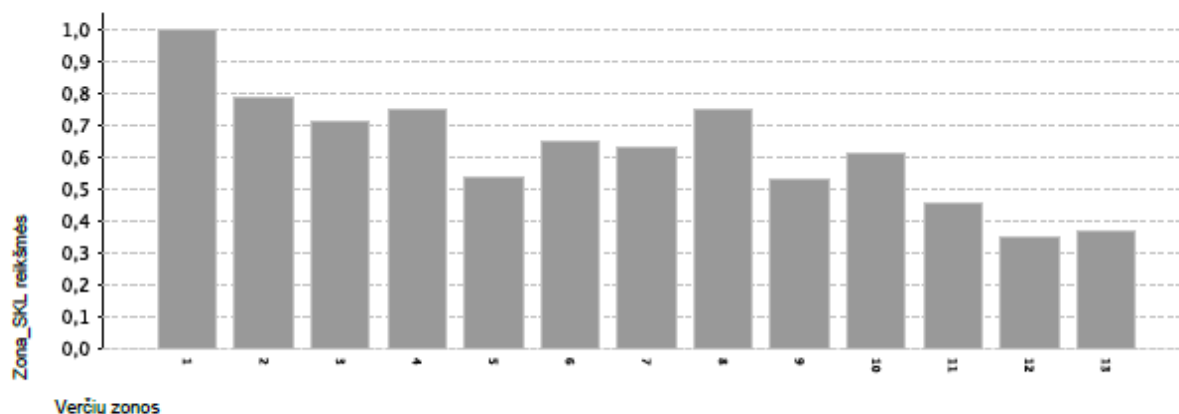
Statybos metai	StMt_SKF	0.8
----------------	----------	-----

Pagalbinio ūkio pastatai

Modelis Nr.: 12904. $Zona_SKL^{(0,7)} \times Sn_SKL^{(0,9)} \times (1,08)^{Šl_BIN} \times Tūris_SKF^{(0,6)} \times StMt_SKF^{(2,6)} \times (84 \times Tūris_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

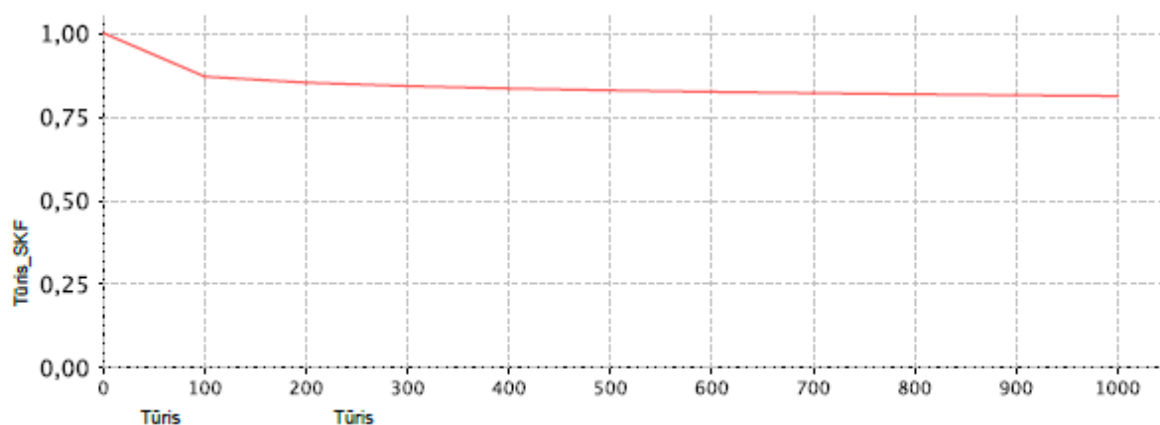

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 0.9	
Akmenbetonis	0.958	Asbestcementis su karkasu	0.567	Blokeliai	0.958
Gelžbetonio plokštės	1.104	Medis su karkasu	0.567	Metalas su karkasu	0.758
Molis	0.85	Monolitinis gelžbetonis	1.0	Plastikas su karkasu	0.758
Plytos	1.0	Rąstai	0.954	Stiklas su karkasu	0.246

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.08	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

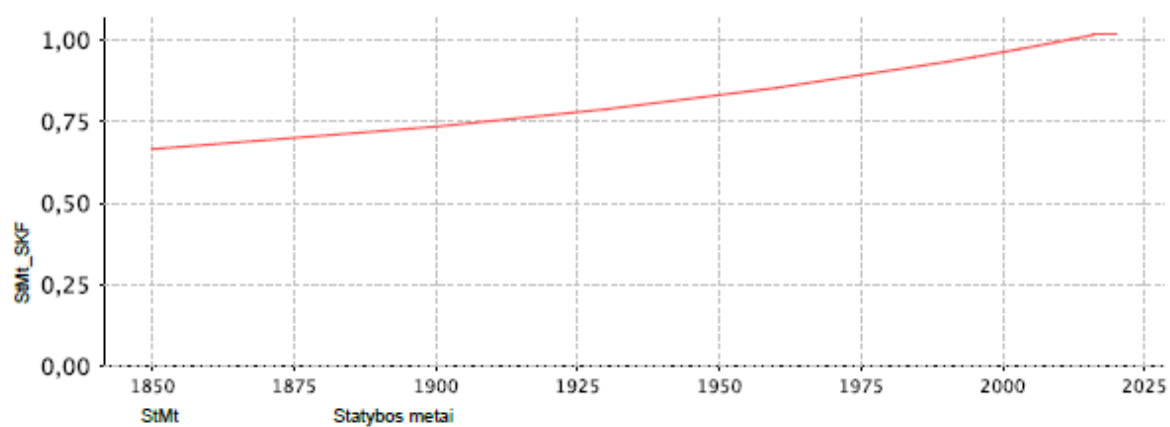
Tūris	Tūris_SKF	0.6
-------	-----------	-----

VĮ Registrų centras
 2016 m. masinis vertinimas
 Palangos m. sav.

Pagalbinio ūkio pastatai

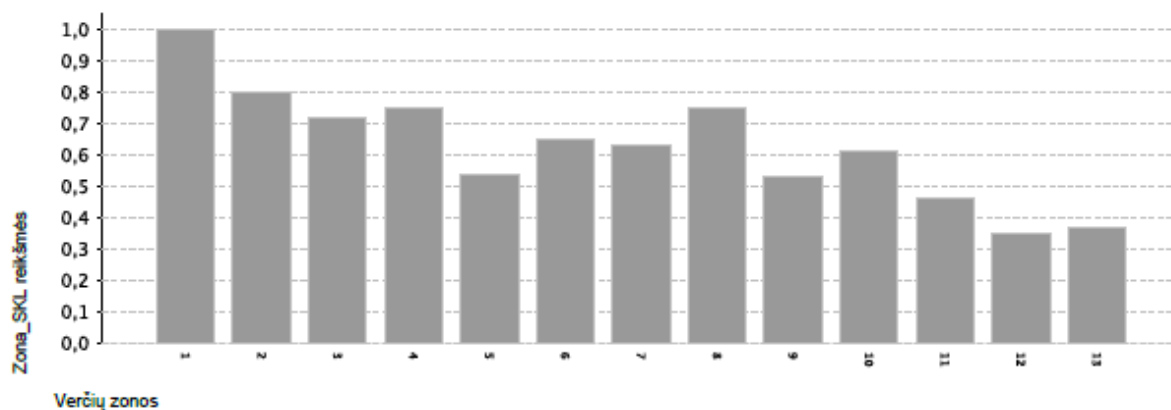
Statybos metai	StMt_SKF	2.6
----------------	----------	-----

Pagalbinio ūkio patalpos

Modelis Nr.: 12903. $Zona_SKL^{(0,7)} \times Sn_SKL^{(0,9)} \times (1,08)^{\check{S}l_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,03)} \times StMt_SKF^{(2,7)} \times (237 \times Bpl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

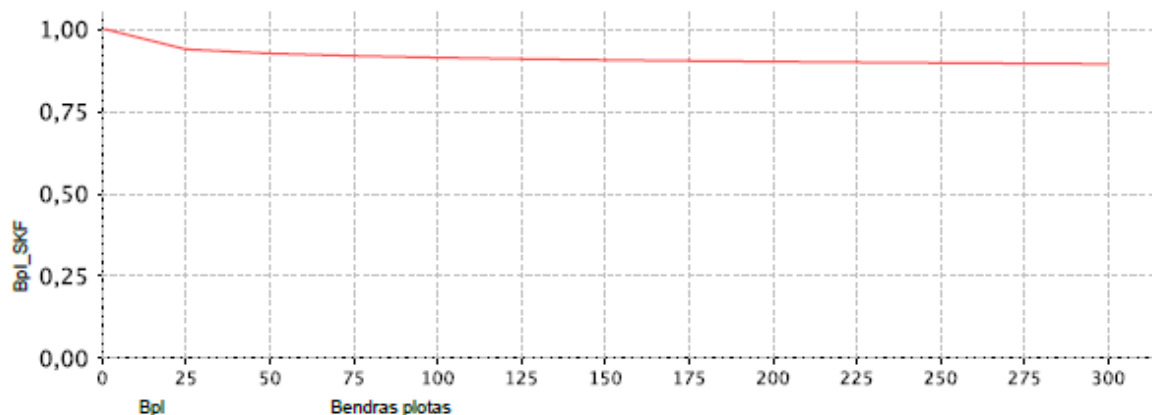

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 0.9	
Akmenbetonis	0.958	Asbestcementis su karkasu	0.567	Blokeliai	0.958
Gelžbetonio plokštės	1.104	Medis su karkasu	0.567	Metalas su karkasu	0.758
Molis	0.85	Monolitinis gelžbetonis	1.0	Plastikas su karkasu	0.758
Plytos	1.0	Čiastai	0.954	Stiklas su karkasu	0.246

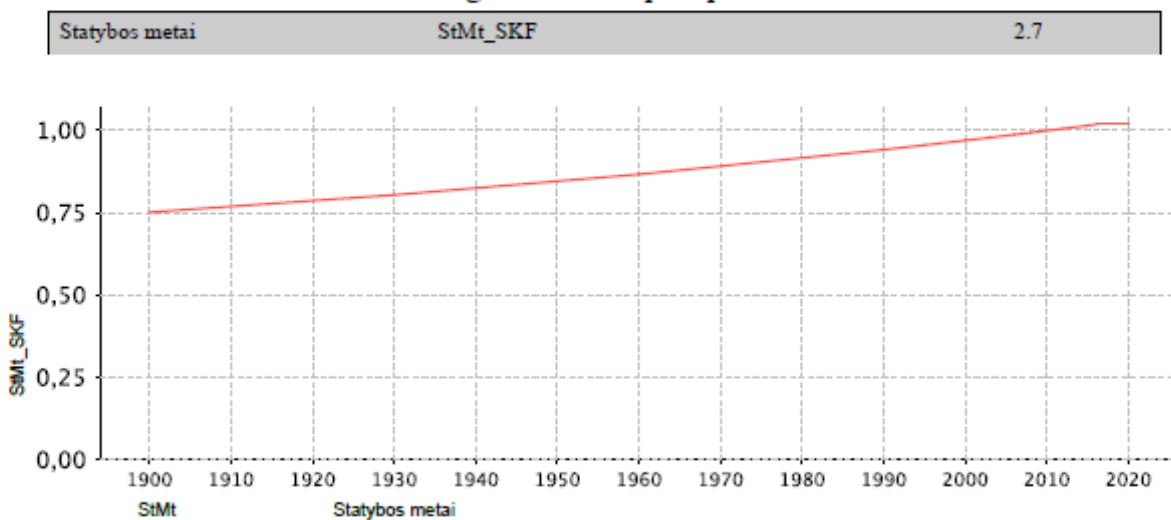
Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.08	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Bendras plotas	Bpl_SKF	1.03
----------------	---------	------

VĮ Registrų centras
 2016 m. masinis vertinimas
 Palangos m. sav.

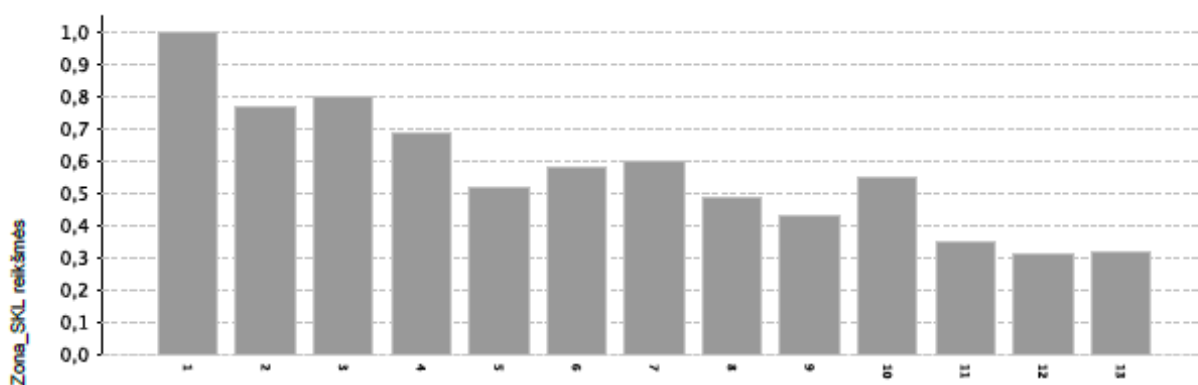
Pagalbinio ūkio patalpos

Poilsio ir sporto

Modelis Nr.: 12901. $Zona_SKL^{(0,98)} \times Sn_SKL^{(1,12)} \times (1,12)^{RkMt_BIN} \times (1,04)^{\dot{S}l_BIN} \times (1,03)^{Duj_BIN} \times (1,03)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(0,733)} \times StMt_SKF^{(1,02)} \times (1355 \times Bpl_RKS - 326 \times PgPl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.12	
Akmenbetonis	0.84	Asbestcementis su karkasu	0.85	Blokeliai	0.95
Gelžbetonio plokštės	0.94	Medis su karkasu	0.66	Metalas su karkasu	0.83
Monolitinis gelžbetonis	0.89	Plytos	1.0	Rąstai	0.88
Stiklas su karkasu	0.85				

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.12	
1995-2020	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.04	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

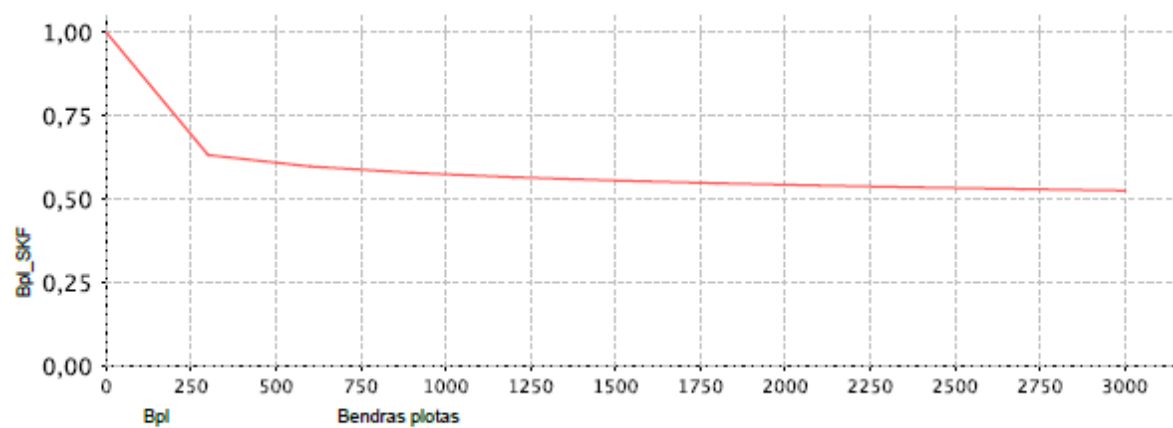
Dujos		Laipsnis: Duj_BIN		Pagrindas: 1.03	
Gamtinės	1.0	Suskystintos	0.0	Nėra	0.0

Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.03	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

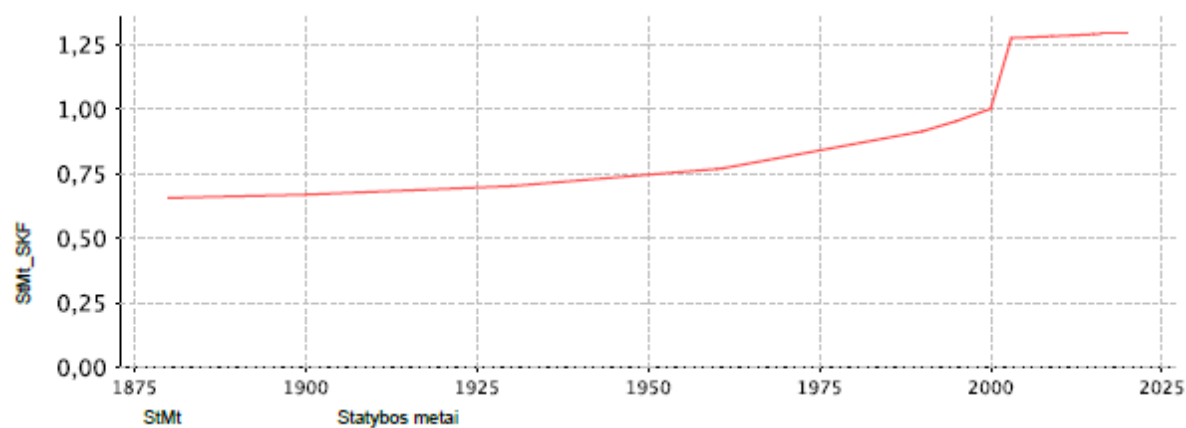
Bendras plotas		Bpl_SKF		0.733	
----------------	--	---------	--	-------	--

VI Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Poilsio ir sporto

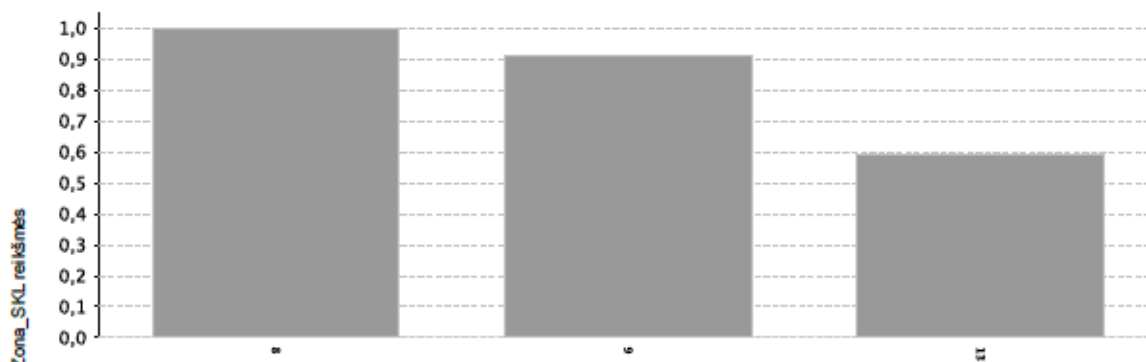
Statybos metai	StMt_SKF	1.02
----------------	----------	------

Sodų pastatai

Modelis Nr.: 12902. $Zona_SKL^{(1,07)} \times Sn_SKL^{(1,1)} \times (1,12)^{RkMt_BIN} \times (1,08)^{\dot{S}l_BIN} \times (1,06)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,05)} \times StMt_SKF^{(1,15)} \times (585 \times Bpl_RKS - 140 \times PgPl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.1	
Akmenbetonis	0.88	Asbestcementis su karkasu	0.82	Blokeliai	0.96
Gelžbetonio plokštės	0.92	Medis su karkasu	0.73	Monolitinis gelžbetonis	0.92
Plytos	1.0	Rąstai	0.9		

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.12	
1995-2020	1.0				

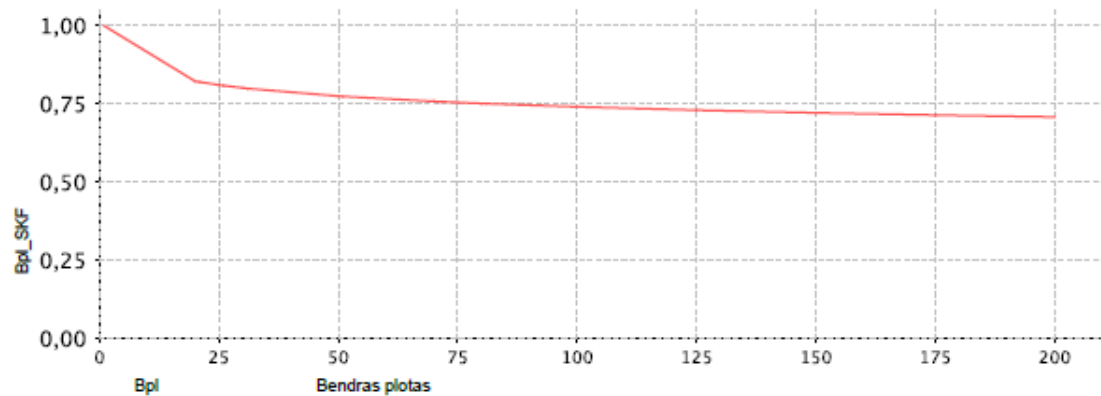
Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.08	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.06	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

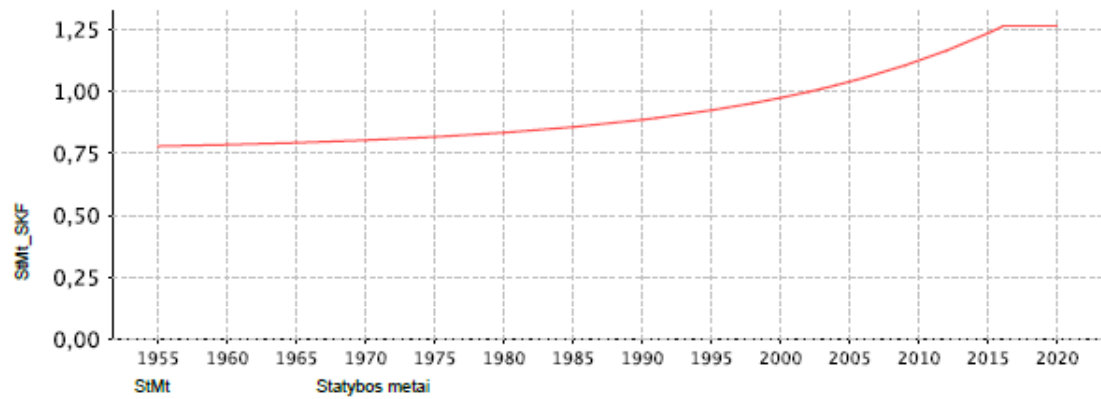
Bendras plotas		Bpl_SKF		1.05	
----------------	--	---------	--	------	--

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Sodų pastatai

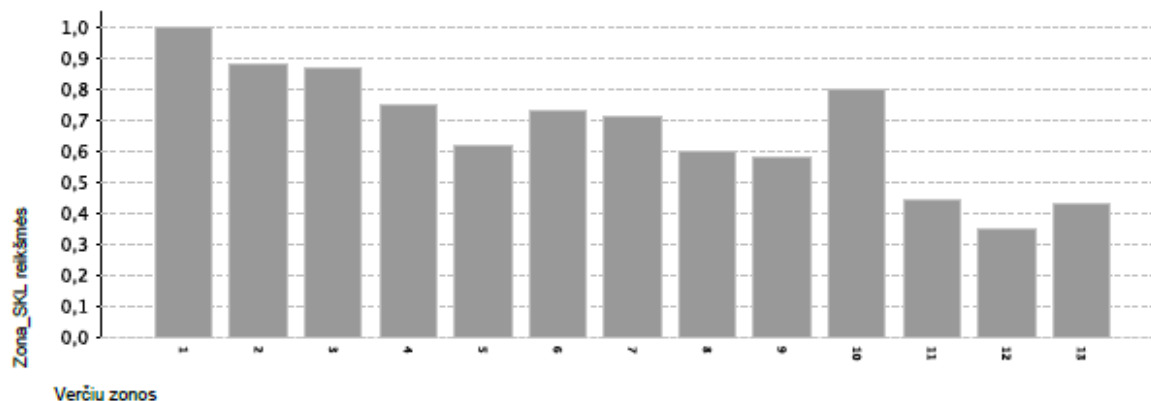
Statybos metai	StMt_SKF	1.15
----------------	----------	------

Vieno-dviejų butų namai

Modelis Nr.: 12896. $Zona_SKL^{(0,89)} \times Sn_SKL^{(1,16)} \times (1,12)^{RkMt_BIN} \times (1,05)^{\dot{S}l_BIN} \times (1,04)^{Duj_BIN} \times (1,05)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,1)} \times StMt_SKF^{(1,13)} \times (860 \times Bpl_RKS - 203 \times PgNPI_RKS - 203 \times R\ddot{u}sPl_RKS - 203 \times GarPl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.16	
Akmenbetonis	0.79	Asbestcementis su karkasu	0.69	Blokeliai	0.97
Gelžbetonio plokštės	0.9	Medis su karkasu	0.73	Molis	0.73
Monolitinis gelžbetonis	0.9	Plytos	1.0	Rąstai	0.88
Stiklas su karkasu	0.6				

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.12	
1995-2020	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.05	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

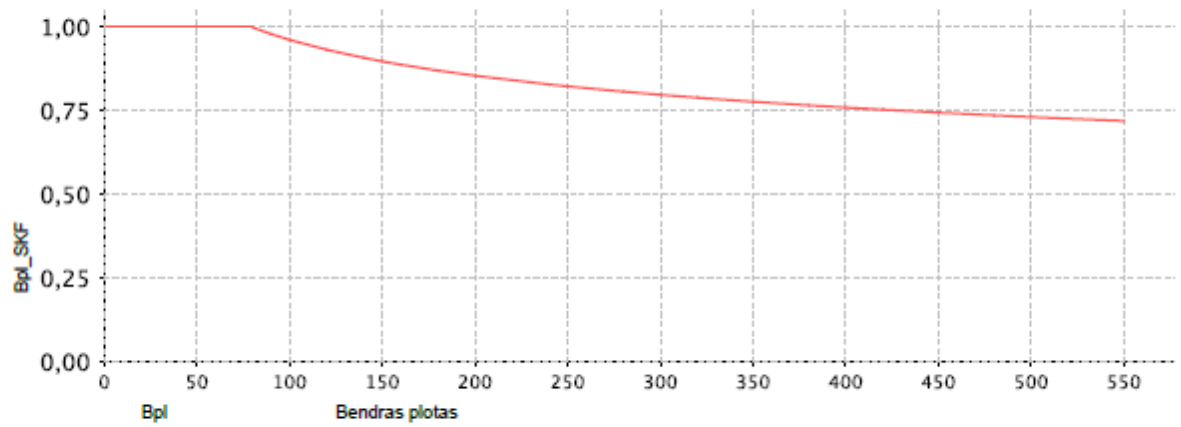
Dujos		Laipsnis: Duj_BIN		Pagrindas: 1.04	
Gamtinės	1.0	Suskystintos	0.0	Nėra	0.0

Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.05	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

Bendras plotas		Bpl_SKF		1.1	
----------------	--	---------	--	-----	--

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

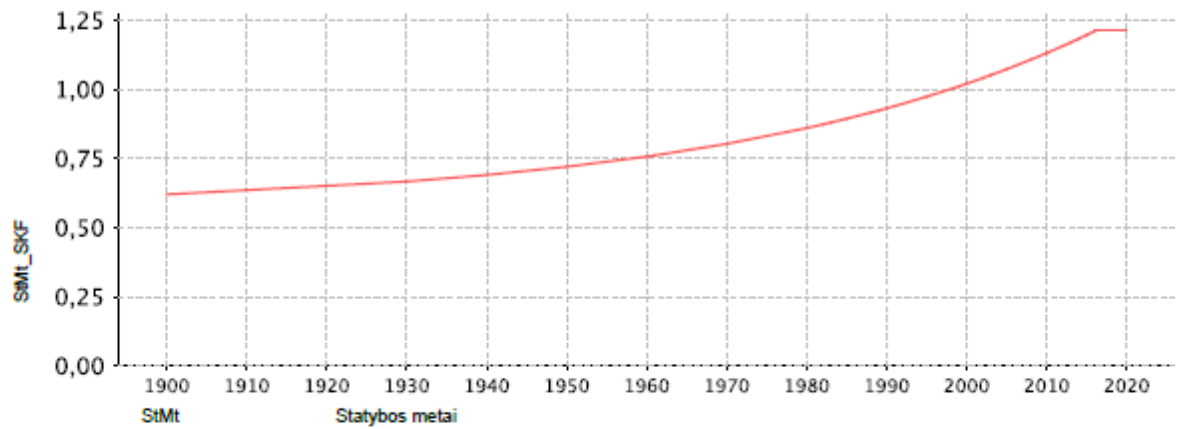
Vieno-dviejų butų namai

Statybos metai

StMt_SKF

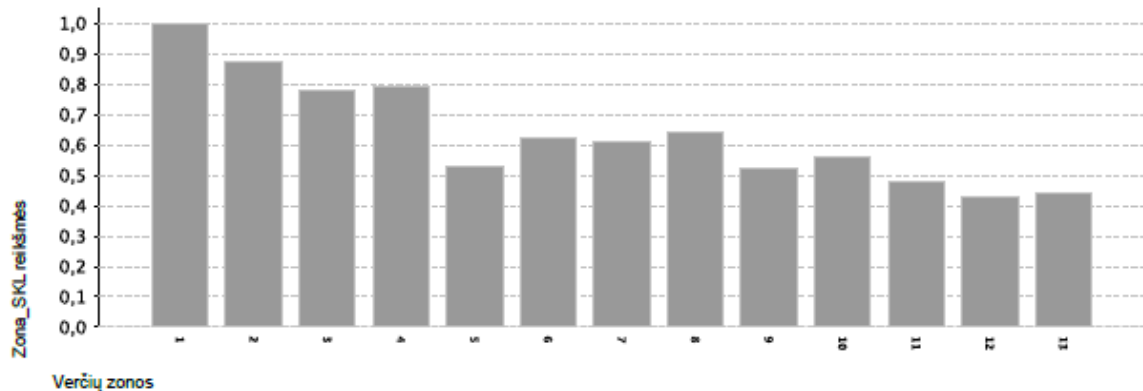
1.13

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

Modelis Nr.: 12897. $Pask_SKL^{(0,91)} \times Zona_SKL^{(0,92)} \times Sn_SKL^{(1,22)} \times Auk_SKL^{(0,8)} \times (1,15)^{RkMt_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,12)} \times StMt_SKF^{(1,14)} \times (1514 \times Bpl_RKS - 370 \times PgPl_RKS)$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Paskirtis		Pagrindas: Pask_SKL		Laipsnis: 0.91	
Maitinimo	0.97	Paslaugų	0.83	Prekybos	1.0
Viešbučių	0.9				

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.22	
Akmenbetonis	0.89	Asbestcementis su karkasu	0.87	Blokeliai	0.95
Gelžbetonio plokštės	0.88	Medis su karkasu	0.64	Metalas su karkasu	0.95
Molis	0.67	Monolitinis gelžbetonis	0.93	Plastikas su karkasu	0.65
Plytos	1.0	Rąstai	0.84	Stiklas su karkasu	0.59

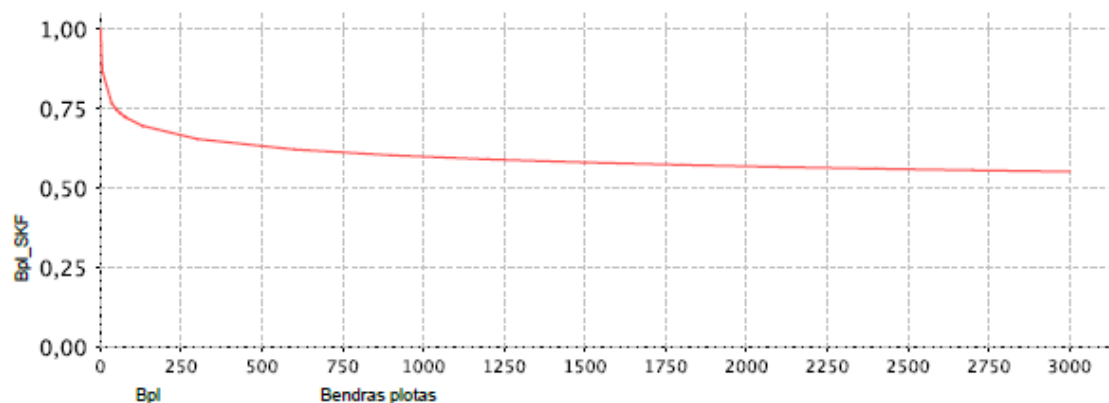
Aukštis		Pagrindas: Auk_SKL		Laipsnis: 0.8	
0-0	0.82	1-1	1.0	2-2	0.9
3-25	0.85				

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.15	
1990-2020	1.0				

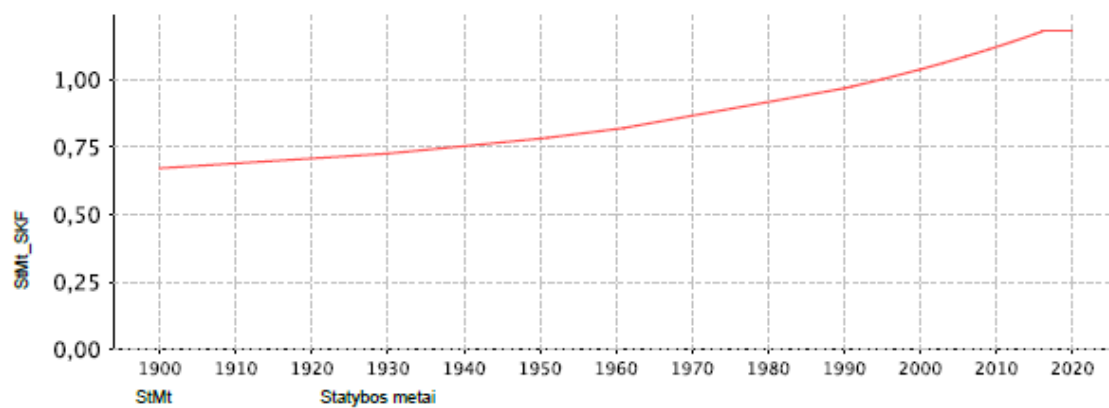
Bendras plotas		Bpl_SKF		1.12	
----------------	--	---------	--	------	--

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

Statybos metai	StMt_SKF	1.14
----------------	----------	------

5. Vertinimo modeliai pajamų metodu

VĮ Registrų centras

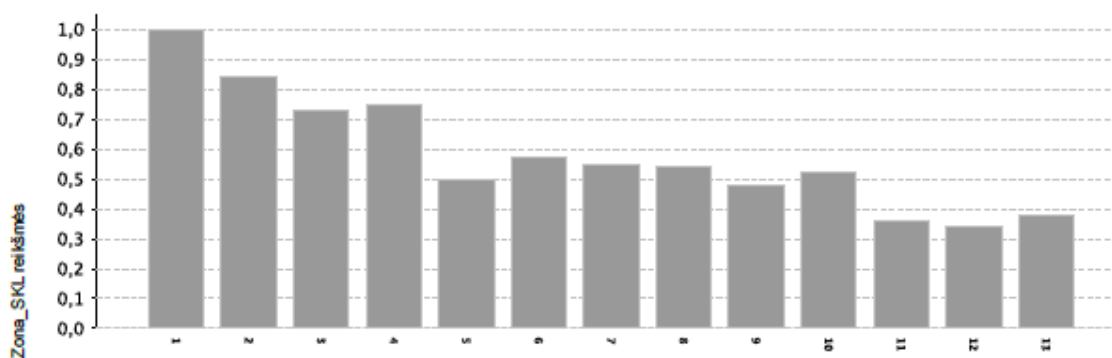
2016 m. masinis vertinimas

Palangos m. sav.

Administracinė ir gydymo(n)

Modelis Nr.: 6543. $Zona_SKL^{(1,13)} \times Sn_SKL^{(1,28)} \times Auk_SKL^{(0,83)} \times (1,08)^{RkMt_BIN} \times (1,04)^{\dot{S}l_BIN} \times (1,06)^{Vnd_BIN} \times Bpl_SKF^{(1,03)} \times StMt_SKF^{(1,12)} \times 9$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.28	
Akmenbetonis	0.889	Asbestcementis su karkasu	0.87	Blokeliai	0.945
Gelžbetonio plokštės	0.88	Kitos medžiagos	0.682	Medis su karkasu	0.635
Metalas su karkasu	0.945	Molis	0.61	Monolitinis gelžbetonis	0.926
Plytos	1.0	Rąstai	0.833	Stiklas su karkasu	0.935

Aukštas		Pagrindas: Auk_SKL		Laipsnis: 0.83	
0-0	0.82	1-1	1.0	2-2	0.9
3-25	0.86				

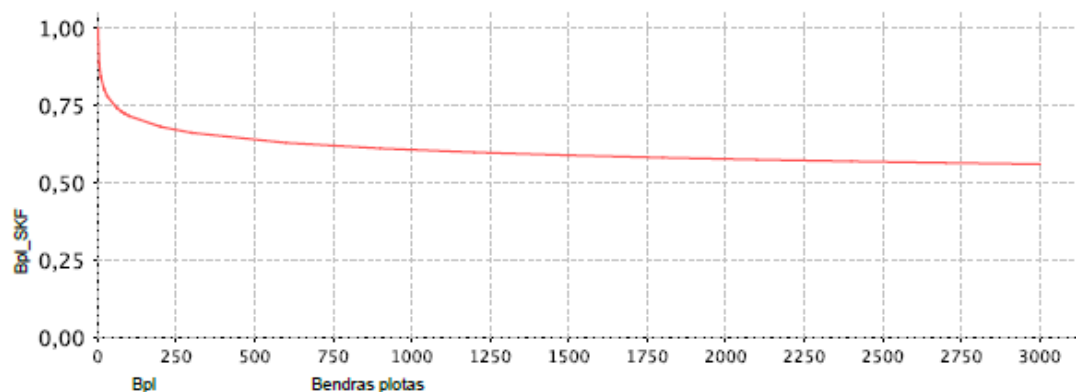
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08	
1990-2012	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 1.04	
Centrinis šildymas	1.0	Krosninis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

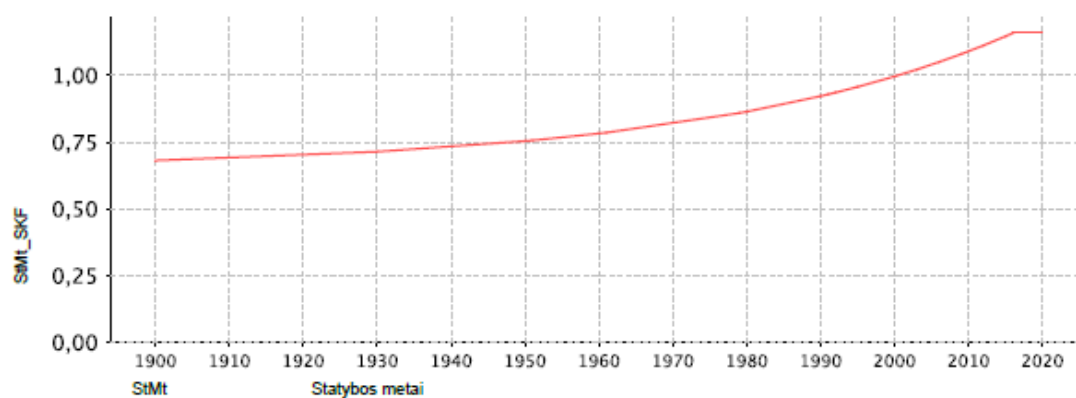
Vandentiekis		Laipsnis: Vnd_BIN		Pagrindas: 1.06	
Komunalinis vandentiekis	1.0	Nėra	0.0	Vietinis vandentiekis	1.0

Bendras plotas		Bpl_SKF		1.03	
----------------	--	---------	--	------	--

Administracinė ir gydymo(n)

Statybos metai	StMt_SKF	1.12
----------------	----------	------

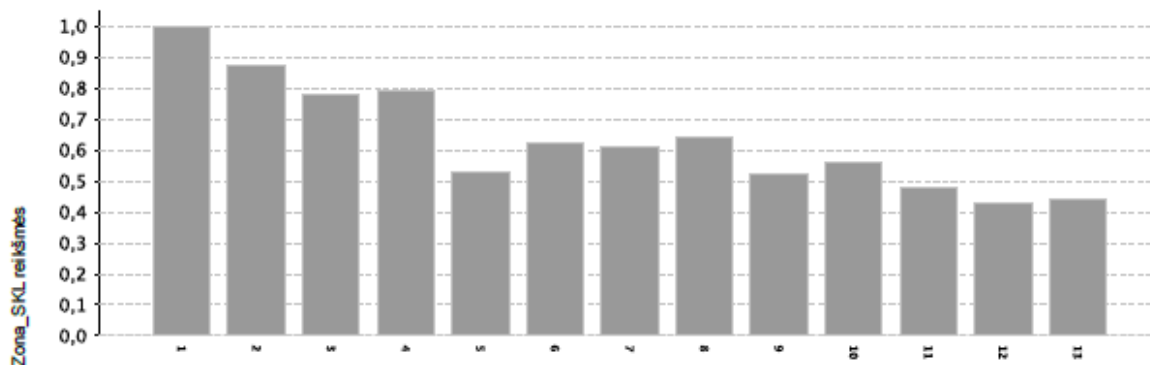

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

Modelis Nr.: 6544. $\text{Pask_SKL}^{(0,91)} \times \text{Zona_SKL}^{(0,92)} \times \text{Sn_SKL}^{(1,22)} \times \text{Auk_SKL}^{(0,8)} \times (1,15)^{\wedge} \text{RkMt_BIN} \times \text{Bpl_SKF}^{(1,12)} \times \text{StMt_SKF}^{(1,14)} \times 14$

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Verčių zonos

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Paskirtis		Pagrindas: Pask_SKL		Laipsnis: 0.91	
Maitinimo	0.97	Paslaugų	0.83	Prekybos	1.0
Viešbučių	0.9				

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.22	
Akmenbetonis	0.89	Asbestcementis su karkasu	0.87	Blkeliai	0.95
Gelžbetonio plokštės	0.88	Kitos medžiagos	0.68	Medis su karkasu	0.64
Metalas su karkasu	0.95	Molis	0.67	Monolitinis gelžbetonis	0.93
Plastikas su karkasu	0.65	Plytos	1.0	Rąstai	0.84
Stiklas su karkasu	0.59				

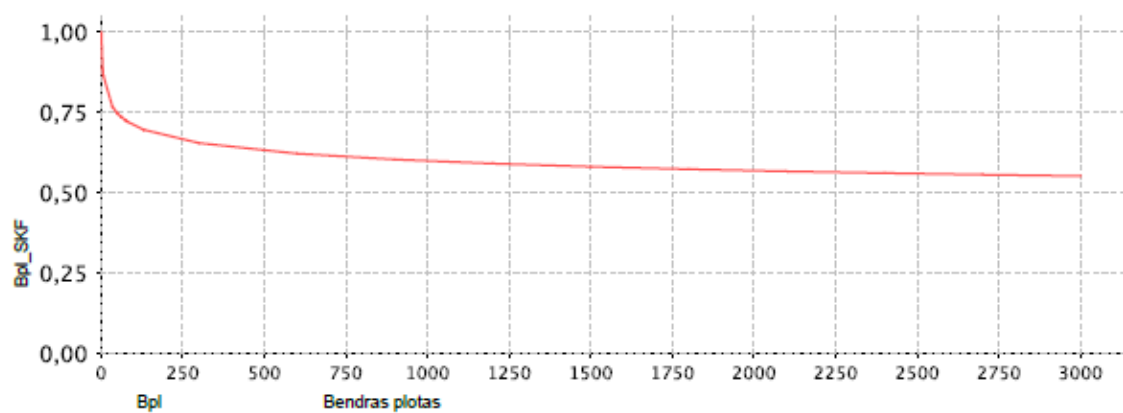
Aukštas		Pagrindas: Auk_SKL		Laipsnis: 0.8	
0-0	0.82	1-1	1.0	2-2	0.9
3-25	0.85				

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.15	
1990-2020	1.0				

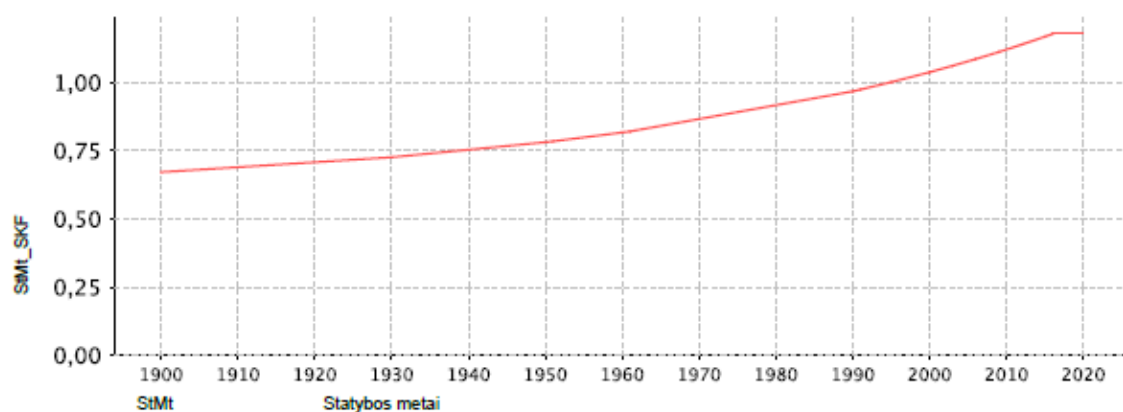
Bendras plotas		Bpl_SKF		1.12	
----------------	--	---------	--	------	--

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Palangos m. sav.

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

Statybos metai	StMt_SKF	1.14
----------------	----------	------

6. Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimas dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifo nustatymo

PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO TARIFŲ NUSTATYMO 2015 METAMS

2014 m. gegužės 29 d. Nr. T2-170
Palanga

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punktu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Palangos miesto savivaldybės taryba nusprendžia:

1. Nustatyti nekilnojamojo turto mokesčio tarifus 2015 metų mokestiniam laikotarpiui nekilnojamajam turtui, esančiam Palangos miesto savivaldybės teritorijoje:

1.1. komercinio naudojimo nekilnojamajam turtui (administracinės, prekybos, maitinimo, paslaugų, viešbučių, poilsio, gydymo, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statiniams ir patalpoms) – 0,5 procento nekilnojamojo turto mokestinės vertės;

1.2. gamybinės, pramoninės veiklos ir kitam 1.3 ir 1.4 punktuose nenurodytam nekilnojamajam turtui – 1,0 procentas nekilnojamojo turto mokestinės vertės;

1.3. nekilnojamajam turtui, priklausančiam mokesčio mokėtojams, kurių metinė pajamų apyvarta sudaro 60 milijonų litų ir daugiau (priskirtiems didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintą sąrašą):

1.3.1. komercinio naudojimo nekilnojamajam turtui – 2,0 procentai nekilnojamojo turto mokestinės vertės;

1.3.2. gamybinės, pramoninės veiklos ir kitam inžinerinių statinių nekilnojamajam turtui – 3,0 procentai nekilnojamojo turto mokestinės vertės;

1.4. nekilnojamajam turtui (neatsižvelgiant į jo paskirtį), kuris yra nenaudojamas, apleistas ir neprižiūrimas, arba naudojamas ne pagal paskirtį – 3,0 procentai nekilnojamojo turto mokestinės vertės.

2. Įpareigoti Savivaldybės administraciją sudaryti ir patvirtinti 1.4 punkte nurodyto nekilnojamojo turto sąrašą (su nurodytais unikaliais pastatų numeriais, plotais, jei nenaudojamas, apleistas ir neprižiūrimas, arba naudojamas ne pagal paskirtį plotas yra mažesnis nei viso pastato plotas) bei iki einamųjų metų lapkričio 1 d. pateikti informaciją tų apskričių valstybinėms mokesčių inspekcijoms, kurių teritorijoje registruotas nekilnojamojo turto savininkas.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 33 straipsnyje nustatyta tvarka.

Meras

Šarūnas Vaitkus

7. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene ataskaita

Vadovaudamasis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“, V skyriumi VĮ Registrų centro Klaipėdos filialas nuo 2015 m. rugsėjo 21 d. iki 2015 m. spalio 2 d. pristatė Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus viešam svarstymui. Apie nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešą svarstymą 2015 m. rugsėjo 9 d. buvo skelbta leidinyje „Vakarinė Palanga“.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene rezultatai:

Per nustatytą 10 darbo dienų laikotarpį susipažinti su Palangos miesto savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentais neatėjo nei vienas gyventojas.

Pastabų ir pasiūlymų iš gyventojų negauta.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene registravimo žurnalas pridedamas.

Valstybės įmonės Registrų centro Klaipėdos filialas

Valstybės įmonės Registrų centro
Klaipėdos filialo direktorius

Egidijus Šakalys

Kadastro duomenų tvarkymo skyriaus vedėja,
nekilnojamojo turto vertintojo asistentė
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000321)

Vida Labuckaitė

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas
– ekspertas, nekilnojamojo turto vertintojas
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000186)

Romas Petrauskas

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojo
asistentė, nekilnojamojo turto vertintojo asistentė
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 000013)

Sandra Kucinienė

8. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene žurnalas

Reg. Nr.	Data	Interesanto vardas ir pavardė	Interesanto adresas	Trumpas pareiškimo turinys	Parašas
	2019-08-21 2019-08-21			Nedideliojo daktaro vertinimo nuomonės bei dokumentų viršijo suradymo su nuomone neturi pabrėžti reikšmės.	
				V. Registru centro šlapimui plauko analizavimas Egziplius šlapimas	
				Kūno ir odo umenų tyrimo sprendus nagrinėti Vidaus būklės tyrimai	
				Vertinimo vadybos kaimams skiriamas vertinimo jų charakteris Romos Petruskai	
				Vertinimo vadybos kaimams skiriamas vertinimo jų charakteris šlapimo būklės tyrimai	

9. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų derinimo su savivaldybe ataskaita

Vadovaudamasis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1049 „Dėl nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“, 36.1 punktu, VĮ Registrų centro Klaipėdos filialas 2015-09-15 paprašė Palangos miesto savivaldybės pateikti pastabas dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų.

Per nustatytą 30 dienų laikotarpį nuo dokumentų gavimo Palangos miesto savivaldybė pastabų nepateikė.

Valstybės įmonės Registrų centro Klaipėdos filialas

Valstybės įmonės Registrų centro
Klaipėdos filialo direktorius

Egidijus Šakalys

Kadastro duomenų tvarkymo skyriaus vedėja,
nekilnojamojo turto vertintojo asistentė
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000321)

Vida Labuckaitė

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas
– ekspertas, nekilnojamojo turto vertintojas
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A000186)

Romas Petrauskas

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojo
asistentė, nekilnojamojo turto vertintojo asistentė
(kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 000013)

Sandra Kucinienė

10. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktos pastabos dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Valstybės įmonei Registrų centras
V. Kudirkos 18-3
LT-03105 Vilnius

2015-11-10 Nr. (14.12-01)-5K-1522360)-6K—
[2015-10-22 Nr. (1.1.31)S-4911 1508266

DĖL NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO VERTINIMO DOKUMENTŲ

Finansų ministerija, susipažinusi su Valstybės įmonės Registrų centras pateiktais derinti nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų projektais, informuoja, kad pagal kompetenciją esminių pastabų neturi.

Kartu atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad:

1. tarp Alytaus rajono, Kauno rajono, Panevėžio rajono ir Vilniaus rajono savivaldybių nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų projektų nėra pateiktos Teritorijos užstatymo pastatais intensyvumo schemos ir Pastatų išsidėstymo pagal sienų medžiagas schemos;

2. Telšių rajono savivaldybės Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų derinimo su savivalda ataskaitoje nurodoma, kad per nustatytą 30 dienų laikotarpį nuo dokumentų gavimo Telšių rajono savivaldybė pastabų neteikė, tačiau kaip matyti iš pridėamos medžiagos (VĮ Registrų centro Telšių filialas 2015 m. rugsėjo 8 d. paprašė Telšių rajono savivaldybės pateikti pastabas dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų ir Telšių rajono savivaldybės administracija 2015 m. rugsėjo 23 d. raštu pateikė atsakymą) Telšių rajono savivaldybės administracija atsakymą pateikė per nustatytą terminą, tačiau pastabų neturėjo.

Finansų viceministras

Romualdas Gėgžnas

Ingrida Večerskytė, 239 0284

RC_401 masinio vertinimo_2012 11 09

Budžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650